

BIDRAG TILL
SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK.

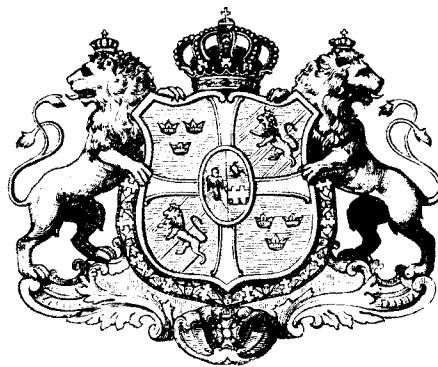
C) BERGSHANDTERINGEN.

KOMMERSKOLLEGI

UNDERDÅNIGA BERÄTTELSE

FÖR ÅR

1902.

STOCKHOLM,
K. L. BECKMANS BOKTRYCKERI,
1903.

INLEDNING

TILL

Bidrag till Sveriges officiella statistik. C, Bergshantering. Commerce Collegii underdåniga berättelse för år ... – Stockholm : P.A. Norstedt & söner, 1859-1911.

Täckningsår: 1858-1910.

Serien bytte 1867 namn till Bergshanteringen.

Föregångare:

Bergs-Collegii underdåniga berättelse om förhållandet med bergshanteringen. – Stockholm, P. A. Norstedt & söner, 1835-1858.

Täckningsår: 1833-1857.

Efterföljare:

Bergshantering / Kungl. Kommerskollegium. – Stockholm : K. L. Beckman, 1912-1978. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1977.

Översiktspublikation:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1960.

S. 1. Tab. 1. Produktion av järnmalm, tackjärn samt vissa andra metaller 1836-1950.

S. 2. Tab. 2. Produktion av viktigare andra malmer än järnmalm samt av stenkol m. m. 1871-1950.

S. 3. Tab. 3. Produktion av viktigare järnmalm och tackjärn länsvis 1881-1950, 1000 ton.

S. 4-5. Tab. 4. Bergshantering 1896-1950.

Sveriges bergshantering år 1913 : specialundersökning / av Kommerskollegium. – Stockholm : Isaac Marcus, 1917. – 257, 108 s. – (Sveriges officiella statistik).

S. 1-85: Några historiska data rörande den svenska bergshanteringen [från äldsta tid och fram till 1915].

BIDRAG TILL
SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK.

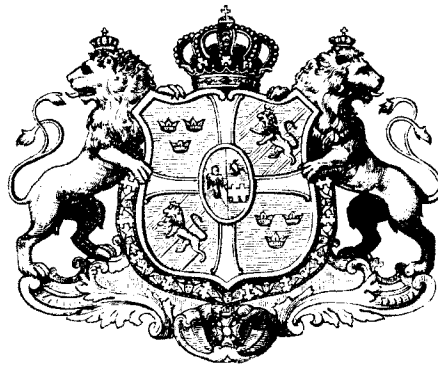
C) BERGSHANDTERINGEN.

KOMMERSKOLLEGI

UNDERDÅNIGA BERÄTTELSE

FÖR ÅR

1902.

STOCKHOLM,
K. L. BECKMANS BOKTRYCKERI,
1903.

Innehållsförteckning.

	Sid.
Underdanig berättelse	V.
Fransk resumé	XXI.
Tabeller:	
Tab. 1. Uppfordringen ur järngrufvorna år 1902.....	3.
” 2. Masugnar och deras tillverkningar år 1902	8.
” 3. Antal begagnade verk och ugnar för beredande af smidbart järn och stål år 1902.....	8.
” 4. Tillverkningar af smältstycken, råskenor och güt m. fl. mellanprodukter, jämte skrotadt gjutgods af smidbart järn och stål år 1902	9.
” 5. Stång-, fason- och finjärn samt -stål jämte andra gröfve tillverkningar af smidesjärn och stål år 1902	10.
” 6. Närmare relogörelse för tillverkningarna år 1902 af stångjärn och -stål, bunkstål och stångjärnsafhugg m. m. däri inbegripna.....	11.
” 7. Uppfordrad malm af annat slag än järnmalm år 1902..	12.
” 8. Uppfordringen ur stenkolsgrufvorna år 1902.....	13.
” 9. Uppfordrad fältpat år 1902.....	14.
” 10. Tillverkningar af andra metaller än järn år 1902.....	15.
” 11. Diverse vid bergverken beredda produkter år 1902.....	15.
” 12. Motorer, använda vid grufvor och andra bergverk år 1902	16.
” 13. Antal arbetare, använda vid bergverken år 1902.....	17.
” 14. Olyckshändelser vid bergverken år 1902.....	18.
” 15. Antal utmål, för hvilka hvilostånd beviljats att gälla från och med den 1 januari 1903	18.
” 16. Antal mutsedlar, utfärdade under år 1902.....	19.
” 17. Antal utmål, tilldelade under år 1902.....	20.
” 18. Arbetsskyldighetens fullgörande i utmålen år 1902.....	20.
” 19. Bergverken fördelade efter ägare år 1902	21.
” 20. För beviljning uppskattad inkomst af bergverksdrift år 1902	22.
Bilagor:	
A. Järnmalmshöjningen i olika länder åren 1871—1901	23.
B. Tackjärnstillverkningen i olika länder åren 1871—1901.....	24.

Table des matières.

	Pages.
Rapport au Roi	V.
Résumé en français	XXI.
Tableaux:	
Tabl. 1. Extraction des minerais de fer, en 1902	3.
” 2. Hauts-fourneaux et leurs produits, en 1902	8.
” 3. Usines et fourneaux employés, en 1902, à produire le fer doux et l'acier	8.
” 4. Massiaux, fers bruts en barres, lingots et d'autres demi-produits, ainsi qu'ouvrages d'acier moulés et décroûtés, en 1902.....	9.
” 5. Fer et acier étirés en barres et en verges etc. ou bien façonnés, ainsi que d'autres produits gros de fer doux et d'acier, en 1902.....	10.
” 6. Spécification des productions de fer et d'acier en barres, en 1902.....	11.
” 7. Minerais autres que ceux de fer, en 1902.....	12.
” 8. Houilles extraites, en 1902.....	13.
” 9. Production de feldspath, en 1902.....	14.
” 10. Métaux autres que le fer, en 1902.....	15.
” 11. Produits divers de l'industrie minérale, en 1902	15.
” 12. Moteurs employés dans les mines et les usines, en 1902	16.
” 13. Ouvriers employés dans les mines et les usines, en 1902	17.
” 14. Accidents signalés, en 1902.....	18.
” 15. Permis de suspendre, depuis le commencement de l'année 1903, les travaux dans les mines.....	18.
” 16. Permis d'exploitation des mines, en 1902	19.
” 17. Fixations des limites des mines à exploiter, en 1902	20.
” 18. Exécution des travaux légalement prescrits dans les mines, en 1902.....	20.
” 19. Mines et usines réparties à l'égard des possesseurs.....	21.
” 20. Revenus nets, d'après les autorités de taxation, de l'exploitation des mines et usines, en 1902.....	22.
Suppléments:	
A. Minerai de fer produit dans les divers pays pendant les années 1871—1901.....	23.
B. Fonte produite dans les divers pays pendant les années 1871—1901	24.

TILL KONUNGEN.

Jämlikt nådig föreskrift får Eders Kungl. Maj:ts och Rikets Kommerskollegium härmed afgifva underdånig berättelse rörande bergshandteringen i riket år 1902, hvarvid under sär-

Kommerskollegii berättelse om bergshandteringen år 1902.

skilda afdelningar redogöres för A) Järnhandteringen, B) Andra bergverksprodukter än järnmalm och järn, C) Arbetskraft, D) Fyndighetens förvärfvande och försvar, E) Bergverkens

fördelning efter ägare samt F) Bergverkens för beviljning uppskattade inkomst. De redogörelsen åtföljande tabellerna äro upprättade i hufvudsaklig öfverensstämmelse med motsvarande bilagor till närmast föregående årsberättelse.

A) Järnhandteringen.

a) Malmuppföring.

Under år 1902 hafva, enligt hvad tab. 1 närmare utvisar, ur 332 med malmfångst arbetade, inom 10 olika län belägna järngrufvor uppfodrads tillsammans 2,896,208 ton bergmalm, medan under år 1901 ur 346 dylika grufvor erhöles 2,793,566 ton. Ökningen i produktionen sistlidet år uppgick sålunda till 102,642 ton, motsvarande 3·7 procent. I och för sig är 1902 års produktionssiffra den högsta, som någonsin förekommit. En jämförande öfversikt af järnmalmshandteringen i medeltal per år under femårsperioderna från och med 1861 samt under hvartera af åren 1897—1902 meddelas i efterföljande tablå:

Järnmalmshandteringen i riket åren 1861—1902.

Å r l i g e n .	Antal med malmfångst arbetade grufvor.	Bruten järnmalm. Ton.	Ökning (+) eller minskning (—) från föregående period eller år i procent.
1861—1865.....	500	453,486	—
1866—1870.....	422	542,323	+ 19·6
1871—1875.....	576	784,707	+ 44·7
1876—1880.....	382	721,232	— 8·1
1881—1885.....	496	874,423	+ 21·2
1886—1890.....	530	930,037	+ 6·4
1891—1895.....	339	1,517,434	+ 63·2
1896—1900.....	339	2,293,858	+ 51·2
1897.....	366	2,086,119	—
1898.....	329	2,302,546	+ 10·4
1899.....	321	2,434,606	+ 5·7
1900.....	341	2,607,925	+ 7·1
1901.....	346	2,793,566	+ 7·1
1902.....	332	2,896,208	+ 3·7

Såsom följande sammanställning närmare utvisar, faller den hufvudsakliga ökningen på Norrbottens län (med 132,429 ton), Värmlands län (med 7,877 ton), Örebro län (med 7,800 ton) och Västmanlands län (med 5,322 ton), hvarjämte äfven årsbrytningen i Uppsala och Östergötlands län med sammanlagt 2,679 ton öfverstigit det föregående årets. I de öfriga länen har malmproduktionen under år 1902 varit mindre än under år 1901, särskildt i Kopparbergs län, där minskningen uppgått till 40,441 ton.

Järnmalmshandteringen inom länen åren 1901 och 1902.

L ä n .	Bruten järnmalm.		Ökning (+) eller minskning (—) under 1902.
	1901.	1902.	
T o n .			
Stockholms län.....	26,162	23,246	— 2,916
Uppsala län.....	60,632	63,234	+ 2,602
Södermanlands län.....	28,942	22,218	— 6,724
Östergötlands län.....	768	845	+ 77
Värmlands län.....	78,005	85,882	+ 7,877
Örebro län.....	318,300	326,100	+ 7,800
Västmanlands län.....	234,560	239,882	+ 5,322
Kopparbergs län.....	835,968	795,527	— 40,441
Gäflleborgs län.....	14,045	10,661	— 3,384
Norrbottens län.....	1,196,184	1,328,613	+ 132,429
Hela riket.....	2,793,566	2,896,208	+ 102,642

De särskilda länen relativa andelar i den samfälliga årsproduktionen 1902 framgår af nedanstående öfversikt, hvari äfven meddelas motsvarande relationstal för femårsperioderna 1886—1890, 1891—1895 och 1896—1900 samt de två åren 1900 och 1901:

Länen relativa andelar i järnmalmshandteringen åren 1886—1902.

L ä n .	Procent af produktionen i hela riket.					
	1886—1890.	1891—1895.	1896—1900.	1900.	1901.	1902.
Stockholms län....	1·51	1·39	0·95	0·94	0·94	0·80
Uppsala län.....	7·24	4·44	2·55	2·39	2·17	2·18
Södermanlands län	2·71	1·58	0·96	0·80	1·04	0·77
Östergötlands län..	0·60	0·20	0·07	0·04	0·03	0·03
Jönköpings län....	0·04	0·06	—	—	—	—
Värmlands län.....	10·11	5·63	3·42	2·79	2·79	2·97
Örebro län.....	25·69	19·18	12·98	12·50	11·39	11·26
Västmanlands län	20·99	12·40	8·61	8·22	8·40	8·28
Kopparbergs län...	26·47	31·09	34·26	31·68	29·92	27·47
Gäflleborgs län....	0·99	0·68	0·40	0·61	0·50	0·37
Norrbottens län...	3·65	23·35	35·80	40·03	42·82	45·87
Summa.....	100·00	100·00	100·00	100·00	100·00	100·00

Genom de uppgifter, som finnas intagna i tab. 1 rörande icke allenast det erhållna malmbeloppet utan jämväl kvantiteten brutet berg och malm tillsammans, är möjlighet beredd att genom beräkning utröna kvantitetsförhållandet mellan den lösbrutna bergmassan och den skradda malmen, däri inbegripna plock, vask och separationsprodukt. Härvid är likväl nödigt, för vinnande af full noggrannhet, att frånräkna de ur äldre varp erhållna malmkvantiteterna äfvensom den kvantitet berg och malm, som under året blifvit brutet men ej skradd, angående hvilka förhållanden specificerade uppgifter finnas i anmärkningarna till tab. 1. Med iakttagande häraf har omstående öfversikt uppgjorts:

	Brutet berg och malm. Ton.	Erhållen skrädd malm. Ton.	Malm- procent.
Stockholms län.....	45,116	21,435	47.5
Uppsala län	109,978	62,594	56.9
Södermanlands län	29,386	22,218	75.6
Östergötlands län	4,469	845	18.9
Värmlands län.....	172,910	84,138	48.7
Örebro län.....	620,732	309,649	49.9
Västmanlands län	384,795	233,232	60.6
Kopparbergs län.....	1,397,893	788,414	56.4
Gäflborgs län	34,351	10,524	30.6
Norrbottnens län	2,331,106	1,327,807	57.0
Summa för hela riket	5,130,736	2,860,856	55.8

Det sålunda under redogörelseåret vunna malmutbytet har, såsom synes, för riket i dess helhet uppgått till 55.8 procent af kvantiteten brutet berg och malm tillsammans, medan motsvarande procenttal år 1901 utgjorde 55.6. Inom de särskilda länen har malmprocenten år 1902, jämförd med förhållandena år 1901, stigit i Södermanlands län från 62.3 till 75.6 % äfvensom i Uppsala, Värmlands, Örebro och Norrbottens län, men nedgått i öfriga län, däribland i Stockholms län från 68.6 till 47.5 %.

Af den under redogörelseåret brutna kvantiteten bergmalm utgjordes 2,615,533 ton, motsvarande 90.3 procent, af magnetisk järnmalm eller svartmalm och 280,675 ton, motsvarande 9.7 procent, af järnglans, äfven kallad blodsten. Brytningen af sistnämnda malmsort, som i mera afsevärd mängd endast förekommer i Örebro, Västmanlands, Kopparbergs och Värmlands län, har under de sista åren uppgått till:

1897	231,298 ton eller	11.1 % af hela malmmängden
1898	238,536 » »	10.4 » » » »
1899	269,450 » »	11.1 » » » »
1900	270,748 » »	10.4 » » » »
1901	286,576 » »	10.3 » » » »
1902	280,675 » »	9.7 » » » »

Med afseende på den under året skrädda malmens värde, hvilket jämlikt gällande föreskrifter skolat af bergverksägarna beräknas efter ungefärligt medelpris å grufbacken vid försäljningarna under året eller, där sådana ej skett, efter sannolika försäljningspriset, utvisa de inkomna primäruppgifterna, att detsamma uppgick till ett totalbelopp af 14,367,267 kronor mot 14,446,501 kronor år 1901. Då, såsom ofvan omförmälts, malmfångsten i riket utgjorde 2,896,208 ton, blir alltså medelvärdet per ton 4 kronor 96 öre, hvilket i jämförelse med 1901, då motsvarande värde uppgick till 5 kronor 17 öre, innebär ett prisfall af 4.1 procent. Inom de olika malmproducerande länen ställde sig malmvärdena så som följer:

	Malmfångst. Ton.	Hela malm- värdet. Kronor.	Malmens medel- värde pr ton. Kronor.
Stockholms län	23,246	167,730	7.22
Uppsala län	63,234	575,785	9.11
Södermanlands län	22,218	169,731	7.64
Östergötlands län.....	845	8,448	10.00
Värmlands län	85,882	831,333	9.68
Örebro län	326,100	2,626,960	8.06
Västmanlands län.....	239,882	1,870,493	7.80
Kopparbergs län	795,527	4,012,148	5.04
Gäflborgs län	10,661	86,350	8.10
Norrbottnens län	1,328,613	4,018,289	3.02
Hela riket	2,896,208	14,367,267	4.96

För separation af järnmalm hafva, enligt Kollegium tillhandakomna uppgifter, under år 1902 varit använda 17 magnetiska separationsverk och 11 anrikningsverk, medelst hvilka separerats inalles 188,578 ton malm (mot 203,154 ton år 1901), fördelade på nedanstående nio län:

	Antal magnetiska separations- verk.	Antal anrik- nings- verk.	Sepa- rations- produkt. Ton.
Stockholms län	2	—	4,260
Uppsala län	2	—	3,571
Södermanlands län.....	1	1	1,233
Värmlands län	—	2	1,841
Örebro län	4	3	39,821
Västmanlands län	1	3	6,521
Kopparbergs län	5	1	81,754
Gäflborgs län	1	—	2,137
Norrbottnens län	1	1	47,440
Summa	17	11	188,578

Den arbetsstyrka, som under år 1902 varit vid järngrufvorna sysselsatt, uppgifves till 10,496 personer. Per arbetare hafva sålunda erhållits 275.9 ton malm. Till jämförelse med förhållandena i enahanda hänseende under femårsperioderna 1861—1900 samt de särskilda åren från och med 1897 meddelas efterföljande medeltals- och årssiffror:

Årligen.	Antal gruf- arbetare.	Ton vunnen malm pr arbetare.
1861—1865	5,001	90.7
1866—1870	4,581	118.4
1871—1875	6,439	121.9
1876—1880	4,883	147.7
1881—1885	6,210	140.8
1886—1890	6,257	148.6
1891—1895	7,301	207.8
1896—1900	9,083	252.6
1897	8,797	237.1
1898	9,274	248.3
1899	9,063	268.6
1900	9,840	265.0
1901	10,475	266.7
1902	10,496	275.9

En från teknisk synpunkt lämpligare måttstock för bedömande af arbetseffekten vid grufbrytning erhålles, om vid

beräkningen hänsyn tages till förhållandet mellan antalet under jord sysselsatta arbetare och kvantiteten berg, som af dessa arbetare brutits. Dylika uppgifter föreligga för tiden från och med år 1892. För 1902 och de närmast föregående fem åren hafva siffrorna varit:

År.	Under jord brutet berg. Ton.	Antal därmed sysselsatta arbetare.	Ton lösbrutet berg pr arbetare.
1897	1,572,874	3,620	434
1898	1,579,274	3,972	398
1899	1,711,853	3,946	434
1900	1,865,872	4,201	444
1901	1,979,248	4,429	447
1902	2,093,236	4,494	466

Skärskådas ytterligare förhållandet mellan den i dagbrott erhållna bergmassan och antalet arbetare ofvan jord, som haft en mot arbetarnes under jord svarande sysselsättning, så visar sig att, då kvantiteten dylikt berg år 1902 utgjorde 3,042,963 ton och antalet på ofvan angifna sätt sysselsatta arbetare uppgick till 2,059, arbetseffekten vid dagbrytning sagda år steg till 1,478 ton pr man. Jämlikt erhållna uppgifter voro motsvarande förhållanden:

År.	I dagen brutet berg. Ton.	Antal därmed sysselsatta arbetare.	Ton lösbrutet berg pr arbetare.
1897	2,149,882	1,897	1,133
1898	2,368,391	1,689	1,402
1899	2,280,422	1,497	1,523
1900	2,588,022	1,584	1,634
1901	3,004,033	1,818	1,652
1902	3,042,963	2,059	1,478

Sjö- och myrmalmer hafva år 1902 upptagits inom Jönköpings, Kronobergs och Kalmar län till sammanlagd mängd af 408 ton, hvilkas uppgifna värde utgjorde 1,539 kronor eller 3 kronor 77 öre pr ton. Uppfordringen af dessa för framställande af gjuttackjärn afsedda malmer, hvilken i allmänhet utmärkt sig för en synnerlig ojämnhet i kvantitativt hänseende, beroende mestadels på vintrarnas beskaffenhet, men som i det hela afsevärdt minskats, har i medeltal under femårsperioderna 1861—1900 samt åren 1895—1902 omfattat följande kvantiteter:

Åren 1861—1865...	10,877 ton	År 1895.....	2,691 ton
» 1866—1870...	11,436 »	» 1896.....	925 »
» 1871—1875...	10,556 »	» 1897.....	1,047 »
» 1876—1880...	5,480 »	» 1898.....	368 »
» 1881—1885...	2,985 »	» 1899.....	594 »
» 1886—1890...	2,433 »	» 1900.....	1,575 »
» 1891—1895...	1,891 »	» 1901.....	1,594 »
» 1896—1900...	902 »	» 1902.....	408 »

Sammanläggas ofvan angifna belopp bruten bergmalm samt sjö- och myrmalmer, visar sig att den vunna järnmalmen i sin helhet uppgått till följande kvantiteter:

Åren 1861—1865	464,363 ton	År 1895	1,904,662 ton
» 1866—1870	553,759 »	» 1896	2,039,019 »
» 1871—1875	795,263 »	» 1897	2,087,166 »
» 1876—1880	726,712 »	» 1898	2,302,914 »
» 1881—1885	877,408 »	» 1899	2,435,200 »
» 1886—1890	932,470 »	» 1900	2,609,500 »
» 1891—1895	1,519,325 »	» 1901	2,795,160 »
» 1896—1900	2,294,760 »	» 1902	2,896,616 »

Sammanlagda värdet å all under år 1902 erhållen järnmalm belöpte sig till 14,368,806 kronor.

b) Tackjärnstillverkning.

Under år 1902 hafva, såsom af tab. 2 kan inhämtas, vid 115 med arbetande masugnar försedda verk 136 dylika ugnar varit begagnade. Dessutom hafva 26 masugnar uppgifvits såsom brukbara, ohuru de icke under året varit i verksamhet. Sammanlagda blåsningstiden utgjorde 37,288 dygn, och tillverkningsmängden uppgick till 538,113 ton med 37,676,594 kronors uppgifvet värde, hvaraf 7,417 ton gjutgods, åstadkommet direkt från masugn. Föregående året, 1901, tillverkades vid 139 masugnar med en blåsningstid af 37,854 dygn 528,375 ton tackjärn, då det direkt framställda gjutgodset inberäknats. Redogörelseåret företer sålunda en till 9,738 ton eller 1·8 proc. uppgående ökning i produktionen af tackjärn.

De genom tackjärnsblåsningen i riket under de senaste decennierna vunna resultaten inhämtas för öfrigt af efterföljande siffror, som i fråga om femårsperioderna utgöra årsmedeltal:

Tackjärnstillverkningen i riket åren 1861—1902.

Årligen.	Tackjärn.	Gjutgods, framställt direkt från masugn.	Summa.	Ökning (+) eller minskning (—) i förhållande till föregående period eller år.
1861—1865	199,375	5,451	204,826	—
1866—1870	261,810	6,044	267,854	+ 30·8
1871—1875	326,510	5,946	332,456	+ 24·1
1876—1880	350,414	6,810	357,224	+ 7·5
1881—1885	423,176	6,201	429,377	+ 20·2
1886—1890	441,876	4,702	446,578	+ 4·0
1891—1895	465,141	6,006	471,147	+ 5·5
1896—1900	510,004	7,792	517,796	+ 9·9
1897	530,893	7,304	538,197	—
1898	523,960	7,806	531,766	— 1·2
1899	489,231	8,496	497,727	— 6·4
1900	518,787	8,081	526,868	+ 5·9
1901	521,165	7,210	528,375	+ 0·3
1902	530,696	7,417	538,113	+ 1·8

Tages hänsyn till förhållandena, sådana de i förevarande hänseende gestaltat sig under år 1902 inom särskilda län, visar sig, att absolut *ökning* i tillverkningsmängden uppstått inom Örebro (8,838 ton), Västmanlands (7,522 ton), Gäfleborgs (1,716 ton), Uppsala (1,511 ton), Södermanlands (925 ton) och Värmlands län (707 ton), hvaremot *minskning* egt rum i Kopparbergs (9,757 ton), Kalmar (469 ton), Östergötlands (432 ton), Västernorrlands (362 ton), Jönköpings (350 ton) och Stockholms län (111 ton). Gifvetvis framstår betydelsen af dessa växlingar i en förändrad dager, när desamma bedömas efter förhållandet mellan årets för hvarje län uppkomna ökning eller minskning samt de respektive länens under föregående året

redovisade tillverkningsbelopp. De i sådant afseende beräknade relativa talen angifva *ökning* för följande län, nämligen Södermanlands med 35, Västmanlands med 14, Örebro med 7, Uppsala med 5, Gäfleborgs med 2 och Värmlands län med 1 procent, men *minskning* för Jönköpings län med 72, Kopparbergs och Kalmar med vardera 7, Västernorrlands med 6 samt Östergötlands och Stockholms län med vardera 2 procent.

Den betydelsefulla ställning med afseende på tackjärnstillverkningen, som Örebro och Kopparbergs län sedan gammalt intagit, hafva dessa tvenne län äfven år 1902 bibehållit, enär inom desamma framställts mer än hälften (51 proc.) af allt det tackjärn, som i riket blåsts. Närmast därefter i ordningen bland länen följde Gäfleborgs län med 15 proc., Västmanlands med 11 och Värmlands med 10 proc. Till de återstående 13 procenten bidro gemensamt sju län. Efterföljande tabell innehåller medeltalsberäkningar för femårsperioderna 1886—1890, 1891—1895 och 1896—1900 samt årssiffror för tiden 1900—1902 rörande:

Länens relativa andelar i tackjärnstillverkningen åren 1886—1902.

L ä n.	Procent af tillverkningen i hela riket.					
	1886—1890.	1891—1895.	1896—1900.	1900.	1901.	1902.
Stockholms län.....	1.02	0.94	0.88	0.69	0.90	0.87
Uppsala län.....	4.47	5.07	5.05	4.77	5.33	5.51
Södermanlands län	0.55	0.53	0.62	0.73	0.50	0.67
Östergötlands län..	3.72	3.27	3.27	3.00	3.31	3.17
Jönköpings län.....	0.20	0.14	0.05	0.08	0.09	0.03
Kronobergs län.....	0.02	—	0.02	—	—	—
Kalmar län.....	1.43	1.76	1.49	1.50	1.28	1.17
Skaraborgs län.....	0.13	—	—	—	—	—
Värmlands län.....	12.58	11.81	10.79.	10.47	9.94	9.90
Örebro län.....	25.60	25.47	25.74	27.12	25.22	26.40
Västmanlands län..	9.51	8.58	10.03	10.62	10.21	11.42
Kopparbergs län...	25.07	26.40	26.46	25.92	27.15	24.84
Gäfleborgs län.....	12.61	13.83	13.98	14.19	14.97	15.01
Västernorrlands län	2.46	2.02	1.62	0.91	1.10	1.01
Västerbottens län..	0.38	0.18	—	—	—	—
Norrbottnens län....	0.25	—	—	—	—	—
Hela riket	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

Medeltillverkningen per masugn utgjorde under redogörelseåret 3,957 ton, medelblåsningstiden 274 dygn och medeldygnstillverkningen 14.43 ton. För jämförelses skull och såsom tjänande i viss mån till ledning för bedömande af tackjärnstillverkningens utveckling i tekniskt hänseende meddelas här nedan motsvarande medeltalsberäkningar för hvert femte år under tiden 1833—1893 samt därefter för hvarje efterföljande år:

Tackjärnstillverkningen per masugn i riket åren 1833—1902.

Å r.	Medeltillverkning	Medelblåsningstid	Medeldygnstillverkning
	per masugn.		
	Ton.	Dygn.	Ton.
1833.....	434	156	2.78
1838.....	478	151	3.17
1843.....	571	153	3.78
1848.....	622	157	3.96
1853.....	624	136	4.59
1858.....	678	115	5.89
1863.....	902	133	6.78
1868.....	1,271	165	7.70
1873.....	1,619	202	8.01
1878.....	1,766	186	9.49
1883.....	2,212	216	10.24
1888.....	2,821	246	11.47
1893.....	2,983	245	12.18
1894.....	3,192	257	12.43
1895.....	3,171	252	12.58
1896.....	3,532	271	13.03
1897.....	3,737	286	13.07
1898.....	3,719	279	13.55
1899.....	3,530	263	13.43
1900.....	3,903	283	13.81
1901.....	3,801	272	13.96
1902.....	3,957	274	14.43

Bland länen företedde år 1902 Västernorrlands län den högsta medeltillverkningen (5,428 ton) och den högsta medelblåsningstiden (365 dygn) per masugn, hvaremot såväl lägsta medeltillverkningen (139 ton) som ock lägsta medelblåsningstiden (36 dygn) per masugn förekom i Jönköpings län. Högsta medeldygnstillverkningen hade Kopparbergs län att uppvisa med 19.26 ton per masugn ¹⁾, lägsta åter Jönköpings län med 3.88 ton, hvilket allt jämte motsvarande förhållanden för år 1901 inhämtas af efterföljande tabellariska sammanställning:

Tackjärnstillverkningen per masugn inom länen åren 1901 och 1902.

L ä n.	Medeltillverkning	Medelblåsningstid	Medeldygnstillverkning			
	per masugn.					
	Ton.		Dygn.		Ton.	
	1901.	1902.	1901.	1902.	1901.	1902.
Stockholms län.....	2,390	2,334	253	219	9.46	10.66
Uppsala län.....	4,021	4,237	307	297	13.09	14.29
Södermanlands län	1,333	1,796	154	208	8.66	8.63
Östergötlands län..	4,378	4,270	361	303	12.03	14.08
Jönköpings län.....	489	139	79	36	6.19	3.86
Kalmar län.....	3,389	3,154	212	199	16.02	15.85

¹⁾ Vid ett inom detta län beläget verk, nämligen Domnarfvets järnverk, uppgick medeldygnstillverkningen per masugn till 50.84 ton, hvilket var den högsta produktion, som förekom vid något verk i riket.

L ä n.	Medeltillverkning		Medelblåsningstid		Medeldygnstillverkning	
	per masugn.					
	Ton.		Dygn.		Ton.	
	1901.	1902.	1901.	1902.	1901.	1902.
Värmlands län.....	2,919	3,328	255	272	11.43	12.22
Örebro län.....	3,250	3,643	258	285	12.58	12.78
Västmanlands län..	4,149	4,390	303	292	13.69	15.04
Kopparbergs län...	4,782	4,610	261	239	18.12	19.26
Gäflborgs län.....	4,393	4,252	307	308	14.32	13.82
Västernorrlands län	5,790	5,428	365	365	15.86	14.87
Hela riket	3,901	3,957	272	274	13.96	14.43

Masugnarnos tillverkningar år 1902, närmare specificerade, utgjordes af följande olika slags tackjärn, oberäknadt gjutgods framställt direkt från masugn:

Smides- och puddeltackjärn.....	254,183 ton
Bessemer- och Martintackjärn	261,102 »
Spegeljärn.....	1,198 »
Gjuttackjärn för aducering.....	8,002 »
Gjuttackjärn för andra ändamål	6,211 »

Summa **530,696** ton.

De olika tackjärnssorternas kvantitativa betydelse har, procentiskt uttryckt, varit följande under de fem senaste produktionsåren:

	1898.	1899.	1900.	1901.	1902.
Smides- och puddeltackjärn.....	49.62 %	50.86 %	47.89 %	45.17 %	47.90 %
Bessemer- och Martintackjärn	45.95 »	44.72 »	48.29 »	50.99 »	49.20 »
Spegeljärn	0.43 »	0.41 »	0.37 »	0.33 »	0.22 »
Gjuttackjärn för aducering	2.03 »	1.94 »	1.93 »	1.56 »	1.51 »
Gjuttackjärn för andra ändamål	1.97 »	2.07 »	1.52 »	1.95 »	1.17 »
Summa	100.00 %	100.00 %	100.00 %	100.00 %	100.00 %

Det förstnämnda slaget, smides- och puddeltackjärn, framställdes år 1902 inom elfva af de tolf tackjärnsproducerande länen i kvantiteter, växlande från 67,330 ton i Örebro län ned till 2,047 ton i Södermanlands län. Tillverkning af Bessemer- och Martintackjärn egde rum inom tio olika län, af hvilka Kopparbergs, Örebro och Gäflborgs tillsammans lämnade omkring 75 proc. af samfällda beloppet. Spegeljärn producerades endast inom Kopparbergs län, nämligen vid Schisshyttans järnverk. Aduceringstäckjärn framställdes inom fem olika län, men i betydligare mängd endast inom Örebro län, hvars tillverkning uppgick till 5,532 ton, motsvarande 69.1 proc. af hela årstillverkningen. Annat gjuttackjärn framställdes däremot i tio skilda län med produktionsbelopp växlande mellan 1,704 ton (Värmlands län) och 63 ton (Stockholms län).

c) Framställning af smidbart järn och stål.

Antalet år 1902 begagnade verk för beredande af smidbart järn och stål uppgick enligt tab. 3 till 109 mot 110 år

1901. Förenämnda 109 verk voro belägna inom aderton olika län (Stockholms stad inberäknad), af hvilka Örebro län hade att uppvisa det största antalet, 19, medan Västmanlands län räknade 14, Kopparbergs och Gäflborgs hvartera 12, Uppsala och Värmlands hvartera 10, Östergötlands 7 o. s. v.

De härddar och andra ugnar, som under redogörelseåret varit använda för omvandling af tackjärn till smidbart järn och stål äfvensom af smidesjärn till stål, redovisas jämväl i förberörda tabell, men några hjälpugnar, såsom räckerhärddar och vällugnar m. m. d., äro lika litet där upptagna som rostugnar och varmluftsapparater vid tackjärntillverkningen.

Antalet använda Lancshiresmälthärddar utgjorde 274, fördelade på 14 olika län, antalet Franche-Comté-härddar 15, på 8 län, Vallonsmälthärddar 26, på 3 län samt härddar för skrotsmältning 14, på 8 län. Sammanlagdt begagnades således 329 härddar för färskning och skrotsmältning. Af puddelugnar voro under året endast 3 i bruk, alla i Västmanlands län. För götmetalls framställande användes år 1902 inom 13 särskilda län 83 ugnar, hvaraf 24 Bessemer-, 51 Martin- och 7 degelstålsugnar samt 1 elektrisk smältugn (vid Gysinge i Gäflborgs län). De under året i bruk varande brännstålsugnarne voro till antalet 6, tillhörande 3 olika län.

För att erhålla summan af allt smidbart järn och stål äro i tab. 4 sammanförda ovällda såväl smältstycken och råskenor som göt. Det är nämligen endast dessa ovällda mellanprodukter, som omfatta hela summan af smidbart järn och stål ty utom att dessa såsom sådana delvis exporteras, blir en annan del där af såsom ämnesjärn dels vid järnverken själfva använd till manufaktur, dels afyttrad till inbemska mekaniska verkstäder, och då ingendera af dessa delar inom landet omvandlas till sådana produkter, som böra inordnas i berättelsen om bergshandteringen, kan aldrig summan af väldt¹⁾ järn och stål, stång-, fason- och finjärn m. fl. i tab. 5 upptagna produkter gifva ett riktigt begrepp om tillverkningsbeloppet af smidbart järn och stål. De år 1902 erhållna mellanprodukterna, däri inberäknadt skrotadt gjutgods af smidbart järn och stål, utgjordes af:

	Vikt i ton.	Värde i kronor.
Ovällda smältstycken och råskenor.....	186,076	20,546,491
Oväldd götmetall.....	286,416	31,048,674
Blåsstål eller oräckt brännstål	869	207,606

Förstnämnda tillverkningar eller smältstycken och råskenor, som framställdes inom sexton olika län, med maximi-produktion (35,652 ton) i Västmanlands län, utgjordes till allra största delen, 170,252 ton eller 91.5 proc., af Lancashire-smältstycken. Af andra i härd beredda smältstycken, däri äfven inräknade sådana, af hvilka Franche-Comté-stångjärnet blifvit framställt, uppgick årsproduktionen till endast 13,617 ton eller 7.3 proc., och återstående 2,207 ton (1.2 proc.) utgjordes af puddelråskenor. Under de senast gångna sex åren

¹⁾ Såsom väldt har räknats äfven sådant järn och stål, som med delvis bibehållet framställningsvärme före utvalsningen endast insatts i värmeutjämnings- eller svettningssgruppar.

har tillverkningen af smältstycken och råskenor omfattat följande kvantiteter:

år 1897.....	189,632 ton
» 1898.....	198,923 »
» 1899.....	195,331 »
» 1900.....	188,455 »
» 1901.....	164,850 »
» 1902.....	186,076 »

Redogörelseåret företer alltså en ökning i tillverkningen af smältstycken och råskenor, uppgående till 21,226 ton eller 12° procent.

Det andra slaget af hithörande produkter, nämligen götmetall, utgjordes af 84,014 ton (29° proc.) Bessemer-, 201,311 ton (70° proc.) Martin- och 1,091 ton (0⁴ proc.) degelmetall. Här af utgjordes 5,331 ton af skrotadt gjutgods, hvaraf största delen eller 5,269 ton Martingjutgods. Tillverkningen af götmetall under hvardera af åren 1897—1902 inhämtas af nedanstående produktionsciffror, som utvisa kvantiteterna i ton:

År.	Bessemermetall.	Martinmetall.	Degelmetall.	Summa götmetall.
1897.....	107,679	165,836	691	274,206
1898.....	102,254	160,706	1,013	263,973
1899.....	91,898	179,357	1,225	272,480
1900.....	91,065	207,418	1,121	299,604
1901.....	77,231	190,877	1,088	269,196
1902.....	84,014	201,311	1,091	286,416

Jämföras de tvenne senaste årens siffror, visar det sig, att tillverkningen af Bessemermetall ökats med 6,783 ton, af Martinmetall med 10,434 ton och af degelmetall med 3 ton. I sin helhet har alltså produktionen af götmetall under år 1902 ökats med 17,220 ton eller 6⁴ procent. Bland Martingöt hafva här inräknats 208 ton från elektrisk smältugn, framställda vid Gysinge i Gäfleborgs län.

Bessemermetall framställdes år 1902, likasom de närmast föregående åren, endast inom Kopparbergs, Gäfleborgs, Örebro och Värmlands län. Tillverkning af Martinmetall förekom inom tolf län; största produktionsbeloppen hade Kopparbergs, Västmanlands, Örebro, Värmlands och Gäfleborgs län, hvilka tillsammans bidrogo med 85° procent af den samfällda produktionen. Degelmetall framställdes vid verk belägna i Stockholms stad samt Uppsala och Kopparbergs län.

Med de så kallade basiska defosforiseringsmetoderna hafva i vårt land år 1902 framställt 113,564 ton i ofvan angifna belopp inräknad götmetall, hvaraf 30,037 ton Bessemer- och 82,690 ton Martingöt samt 837 ton Martingjutgods. Mer än en tredjedel af dessa tillverkningar (eller 41,290 ton) framställdes vid Domnarfvets järnverk i Kopparbergs län. Andra järnverk i riket, där samma tillverkningsmetoder tillämpats, äro Degerfors i Örebro län (med 14,156 ton), Avesta i Kopparbergs län (med 11,741 ton), Hofors, Sandviken och Forsbacka i Gäfleborgs län (med resp. 11,644, 8,967 och 6,572 ton), Smedjebacken i Kopparbergs län (med 6,240 ton) samt Söderfors i Uppsala län, Ankarsrum i Kalmar län, Kallinge i Blekinge län, Gullöfors i Älfsborgs län, Hallstahammar och Suraham-

mar i Västmanlands län äfvensom Horndal i Kopparbergs län, vid hvilka sistnämnda verk tillverkningen bedrifvits i mindre omfattning. Angående de med tillhjälp af de basiska metoderna erhållna kvantiteterna götmetall meddelas nedanstående uppgifter:

År.	Bessemergöt. Ton.	Martingöt. Ton.	Martingjutgods. Ton.	Summa Ton.
1897.....	26,373	47,205	238	73,816
1898.....	29,194	55,049	291	84,534
1899.....	28,933	57,255	757	86,945
1900.....	29,668	85,316	860	115,844
1901.....	32,488	79,464	633	112,585
1902.....	30,037	82,690	837	113,564

Den jämförelsevis mindre betydliga produktionsökning, som under redogörelseåret inträd, uppgår till 979 ton eller 0° procent.

Ut i tab. 5 redogöres för välladt järn och stål, stång-, fason- och finjärn samt -stål jämte andra gröfre tillverkningar af smidesjärn och -stål, som, oberäknadt i vissa fall omvällningar, direkt framstälts af tillförene oj vällda ämnen. Då allt sådant, som med fog kan anses såsom verklig manufaktur, icke med större rätt än t. ex. vid järnverk framställda maskiner kan sägas höra till bergshandteringen, har, på sätt i föregående årsberättelser skott, all egentlig manufaktur, såsom bleck- eller tunnplåt, spik, redskapssmide och mera dylikt, som framställes af förut välladt järn och stål, uteslutits ur förevarande redogörelse och, likasom efter omsmältning af tackjärn beredt gjutgods, öfverflyttats till berättelsen om fabriker och handverk, hvaremot tubämnen, grofplåt för ångpannor, fartyg, bryggor m. m. d., järnvägsskenor, järnvägshjulband (tiros), axlar, ankare och andra grofsmiden, hvilka alla med omedelbart föregående vällning mera direkt framställas, i denna tabell sammanställts med stång-, fason- och finjärn samt -stål, som af enahanda ämnen på liknande sätt boredas. I fråga om axlar och somliga andra grofsmiden må dock anmärkas, att i de undantagsfall, då dylika tillverkningar möjligen utföras vid mekaniska verkstäder utan egen järntillverkning, blifva desamma redovisade i berättelsen om fabriker och handverk, hvaraf följer, att här meddelade siffror måhända icke fullt omfatta produktionen i dess helhet.

För lättare öfverblick af de olika tillverkningar, som i förenämnda tab. 5 finnas specificerade särskildt för hvarje län, äro i följande tablå årsuppgifterna, för så vidt de afse produktionens kvantitet och värde inom hela riket, sammanförda med jämförande kvantitetssiffror för det närmast förutgångna året, hvarjämte i skilda kolumner procentiskt angifvits hvarje år 1902 redovisad tillverknings fördelning på de ämnen, välljärn och götmetall, hvaraf densamma framstälts:

Tillverkningar af smidesjärn och -stål åren 1901 och 1902.

	Tillverkningsbelopp		Värdet å 1902 års tillverk- ningar.	År 1902 fram- ställdes af	
	år 1901.	år 1902.		väll- järn.	göt- metall.
	T o n.		Kronor.	Procent.	
Vällda ämnen för export (blooms, billets etc.).....	9,470	11,276	1,593,692	0.5	99.5
Stångjärn och -stål.....	152,183	173,521	26,361,847	59.0	41.0
Fj spec. fasonjärn och -stål	6,272	7,470	1,055,750	—	100.0
Band-, söm- och ej spec. fin- järn	67,203	68,490	10,260,954	48.9	51.1
Valstråd i ringar	21,932	33,173	5,000,627	19.3	80.7
Tubämnen, ihåliga	4,969	5,233	3,715,058	—	100.0
massiva	9,364	14,326		—	100.0
Grof plåt	13,856	13,422	2,167,115	0.1	99.9
Järnvägsskenor.....	10	—	—	—	—
Skarfjärn och bottenplåtar	7	2	330	—	100.0
Järnvägshjulband (tires)...	2,290	1,957	445,268	—	100.0
Axlar.....	2,069	2,617	623,113	36.3	63.7
Ankare och andra grofsmi- den	2,221	2,504	540,424	18.2	81.8
Summa	291,846	333,991	51,764,175	43.0	57.0

Den i tablån först upptagna tillverkningen, vällda blooms och billets för export, framställdes år 1902 inom sju af rikets län, hufvudsakligast i Gäfleborgs och Värmlands län med resp. 3,545 och 3,502 ton.

Stångjärn och -stål framställdes uti sjutton olika län. Främst bland dessa i afseende på årstillverkningens storlek stodo Västmanlands län med 34,392 och Kopparbergs län med 32,824 ton; därefter följde Gäfleborgs län med 26,458 ton, Örebro med 21,652 ton, Östergötlands med 17,590 ton, Uppsala med 16,413 ton och Värmlands med 11,588 ton, medan för öfriga tio län den samfälliga tillverkningen ej steg högre än till 12,604 ton.

Det för ej särskildt specificerad fasonjärn och -stål ofvan anförda produktionsbeloppet redovisades från tre olika län, nämligen från Kopparbergs 6,247 ton, Örebro 1,087 ton och Gäfleborgs 136 ton.

Beträffande band-, söm- och ej särskildt specificerad finjärn framstodo bland de sju med dylik tillverkning under redogörelseåret sysselsatta länen Kopparbergs och Örebro län såsom de i sådant hänseende mest produktiva. Deras produktion utgjorde nämligen resp. 16,127 och 15,278 ton, medan från Västmanlands län erhöles 9,069, från Gäfleborgs 8,970, från Värmlands 8,727, från Östergötlands 8,367 och från Kalmar län 1,952 ton.

Valstråd i ringar tillverkades i sju olika län, företrädesvis i Kopparbergs län med 11,890 ton, Värmlands med 7,459 ton, Örebro med 6,064 ton och Gäfleborgs län med 5,473 ton, medan återstående 2,287 ton fördelade sig på Kalmar, Västmanlands och Östergötlands län.

Af tubämnen, ihåliga och massiva, hade under redogörelseåret framställts 8,382 ton (däraf 3,707 ton ihåliga) i Gäfleborgs län, 7,142 ton (däraf 610 ton ihåliga) i Värmlands län

och 3,246 ton (däraf 808 ton ihåliga) i Västmanlands län. Återstoden eller 789 ton, hvaraf 108 ton ihåliga, producerades i Kopparbergs och Örebro län.

Groflåt tillverkades vid järnverk belägna inom Kopparbergs, Örebro, Västmanlands och Östergötlands län. Det förstnämnda länets produktion utgjorde 7,517 ton eller öfver hälften af den totala årstillverkningen.

Utvalsning af skarvfjärn och bottenplåtar egde rum endast i Kopparbergs län, utvalsning af järnvägshjulband (tires) endast i Gäfleborgs län.

Axlar, ankare och andra gröfre smiden framställdes hufvudsakligen inom Västmanlands, Värmlands, Kopparbergs, Gäfleborgs och Östergötlands län.

Om till stångjärn i vidsträckt bemärkelse hänföres såväl hvad här i mera egentlig bemärkelse förstås med stångjärn som ock vällda blooms och billets, ej specificerad fason- och finjärn samt -stål äfvensom valstråd i ringar samt tubämnen, ställer sig en jämförelse i afseende på tillverkningskvantiteterna här af under hvarterdera af åren 1897—1902 så, som nedanstående siffror utvisa:

år 1897.....	309,715 ton
» 1898.....	306,348 »
» 1899.....	335,706 »
» 1900.....	329,965 »
» 1901.....	271,393 »
» 1902.....	313,489 »

För vinnande af kännedom om förhållandet mellan smidt och valsadt stångjärn och -stål har i tab. 6 en uppdelning gjorts, af hvilken framgår bland annat att, oberäknadt fin- och fasonjärn samt -stål, som framställes uteslutande medelst valsning, år 1902 beredts 31,131 ton stångjärn och -stål medelst smidning och 129,130 ton medelst valsning. I hvilket förhållande smidning eller valsning användts under de sist gångna åren, vid framställande af stångjärn och -stål i inskränkt bemärkelse framgår af efterföljande siffror:

År.	Stångjärn och -stål, beredt medelst smidning.	Stångjärn och -stål, beredt medelst valsning.
1897	34,971 ton = 24.8 proc.	105,938 ton = 75.2 proc.
1898	38,963 » = 25.0 »	117,158 » = 75.0 »
1899	39,790 » = 23.6 »	128,487 » = 76.4 »
1900	36,400 » = 22.1 »	128,283 » = 77.9 »
1901	31,023 » = 22.6 »	106,148 » = 77.4 »
1902	31,131 » = 19.4 »	129,130 » = 80.6 »

Af den för år 1902 angifna kvantiteten smidt stångjärn och -stål hade 26,284 ton (84.4 proc.) utsmidts af smältstycken, 4,565 ton (14.7 proc.) af götmetall och 282 ton (0.9 proc.) af brännstål. Af valsadt stångjärn och -stål i inskränkt bemärkelse hade sagda år 69,239 ton (53.6 proc.) utvalsats af i hård beredt järn och stål, 2,400 ton (1.9 proc.) af puddeljärn och -stål samt 57,491 ton (44.5 proc.) af götmetall.

Smidt stångjärn och -stål framställdes inom sexton olika län, hvaribland Uppsala, Örebro, Kopparbergs, Västmanlands och Gäfleborgs län intogo främsta rummen med en årstillverkning af resp. 10,518, 5,284, 4,681, 4,344 och 3,257 ton. Medelst valsning beredt stångjärn och -stål framställdes åter

inom tolf län, bland hvilka Västmanlands och Kopparbergs län hade att uppvisa den högsta produktionen, resp. 29,052 och 25,553 ton, eller tillsammans 42:3 proc. af totalbeloppet.

d) Träkolsförbrukningen vid järnverken.

Förbrukningen af träkol vid rikets järnverk har under år 1902 i sin helhet uppgått till 45,285,439 hektoliter, åsatta ett sammanlagdt värde af 20,455,552 kronor.

Inom de särskilda länen har järnverkens träkolsförbrukning under redogörelseåret uppgått till:

	Kvantitet. Hektoliter.	Värde. Kronor.	Medelvärde per hektoliter, Kronor.
Stockholms län	558,696	215,306	0.39
Uppsala län	3,697,340	1,562,127	0.42
Södermanlands län	416,598	148,498	0.36
Östergötlands län	2,030,518	875,284	0.43
Jönköpings län	28,777	10,254	0.36
Kronobergs län	7,500	2,430	0.32
Kalmar län	551,476	201,714	0.37
Blekinge län.....	18,589	8,303	0.45
Skaraborgs län.....	11,930	4,772	0.40
Värmlands län.....	4,383,385	2,005,331	0.46
Örebro län.....	10,143,198	5,119,079	0.50
Västmanlands län	4,851,384	2,328,342	0.48
Kopparbergs län.....	10,053,654	4,462,410	0.44
Gäflleborgs län.....	7,971,107	3,288,964	0.41
Västernorrlands län.....	551,287	219,738	0.40
Västerbottens län	10,000	3,000	0.30
Hela riket	45,285,439	20,455,552	0.45

Såsom häraf framgår, hafva Örebro och Kopparbergs län att uppvisa den afgjordt största förbrukningen af träkol, nämligen resp. 10,143,198 och 10,053,654 hektoliter. Närmast dessa län komma Gäflleborgs (med 7,971,107 hektoliter), Västmanlands (med 4,851,384 hektoliter) och Värmlands län (med 4,383,385 hektoliter).

Nedanstående sammanställning utvisar kvantitet, sammanlagdt värde och medelvärde per hektoliter för vid järnverken förbrukade träkol åren 1899—1902:

År.	Kvantitet. Hektoliter.	Värde. Kronor.	Medelvärde per hektoliter, Kronor.
1899.....	44,182,116	20,261,379	0.46
1900.....	46,856,170	28,759,172	0.61
1901.....	45,313,707	23,858,079	0.53
1902.....	45,285,439	20,455,552	0.45

B) Andra bergverksprodukter än järnmalm och järn.

a) Malmer.

Ur de för vinnande af annan malm än järnmalm år 1902 arbetade grufvor hafva, såsom af de i tab. 7 samman-

Kommerskollegii berättelse om bergshandteringen år 1902.

förda uppgifterna kan i detalj inhämtas, följande till kvantitet och värde angifna olika slag af malm blifvit uppfordrade:

	Vikt.	Värde.
Silfver- och blymalm	9,378 ton	165,688 kronor.
Kopparmalm	30,095 »	320,841 »
Manganmalm.....	2,850 »	54,959 »
Zinkmalm	48,783 »	1,712,169 »

I samma tabell finnas äfven meddelade fullständiga uppgifter angående kvantiteten brutet berg och malm tillsammans. Då emellertid ur det samtidigt med malmerna lösbrutna gråberget ofta utskräfts flera sorters malm, har det ej varit möjligt att för hvarje malmslag specifikt angifva den däremot svarande bergmassan. Inalles utgjorde kvantiteten brutet berg och malm 291,579 ton, hvarur erhöles ofvannämnda olika malmslag, som sammanlagda uppgå till ett belopp af 91,106 ton och alltså utgöra 31:3 proc. af hela den brutna bergmassan.

För att åskådliggöra i hvad mån brytningen af malmer, andra än järnmalm, ökats eller minskats under år 1902 i förhållande till enahanda brytning under hvardera af närmast föregående fyra år, har Kollegium här nedan sammanställt uppgifterna i berörda hänseende för femårsperioden 1898—1902 med angifvande af kvantiteterna i ton:

	1898.	1899.	1900.	1901.	1902.
Silfver- o. blymalm...	6,743	5,730	5,300	11,366	9,378
Kopparmalm	23,335	22,334	22,725	23,660	30,095
Däraf guldförande	2,490	1,877	1,054	988	1,858
Manganmalm.....	2,358	2,622	2,651	2,271	2,850
Zinkmalm	61,627	65,159	61,044	48,630	48,783
Svafvelkis	386	150	179	—	—
Grafit	—	500	—	1,727	—

Vid jämförelse mellan de tvenne sist förflutna årens produktionsiffror framgår, att under år 1902 brytningsmängden ökats i fråga om kopparmalm med 6,435, manganmalm med 579 och zinkmalm med 153 ton, men att minskning egt rum i afseende å silfver- och blymalm med 1,988 ton.

b) Stenkol och eldfasta leror.

Enligt det i tab. 8 meddelade sammandrag af uppgifterna rörande uppfordringen år 1902 ur rikets stenkolsgrufvor användes för densamma nämnda år 18 uppfordringsschakt, däraf 1 vid ett stenkolsfält i Kristianstads län och återstående 17 vid de sju inom Malmöhus län belägna stenkolsfälten. Totala brytningsmängden eller kvantiteten brutet berg, stenkol och lera utgjorde 608,183 ton, hvaraf erhöles 304,733 ton stenkol af olika kvaliteter samt 161,312 ton eldfast lera och 65,024 ton klinkerlera. Värdet å de erhölesna stenkolen har uppgifvits till 2,511,228 kronor, å den eldfasta leran till 285,972 kronor och å klinkerleran till 138,638 kronor.

På de i tabellen närmare angifna stenkolsarterna fördelade sig hela summan sålunda:

N:r 1	151,375 ton	= 49.7 proc.
N:r 2	127,289 »	= 41.8 »
N:r 3 (inbegripet flis)	26,069 »	= 8.5 »

Summa **304,733 ton = 100.0 proc.**

För jämförande öfversikt af tillverkningarna under de sistförflutna sex åren meddelas följande kvantitetsuppgifter:

År.	Stenkol.	Eldfast lera.	Klinkerlera.
1897	224,343 ton	112,283 ton	32,666 ton
1898	236,277 »	131,391 »	43,602 »
1899	239,344 »	129,875 »	40,312 »
1900	252,320 »	160,585 »	35,843 »
1901	271,509 »	175,876 »	40,408 »
1902	304,733 »	161,312 »	65,024 »

Brytningen af stenkol har, enligt hvad förestående siffror ådagalägga, år 1902 försiggått i något större skala än år 1901; skillnaden i de under sagda tvenne år vunna totalbeloppen uppgick till 33,224 ton, motsvarande 12² procent. Af eldfast lera har under redogörelseåret brutits 161,312 ton mot 175,876 ton år 1901, och utvisa alltså produktionssiffrorna en minskning af 14,564 ton eller 8³ procent. I fråga om förhållandet mellan de under senaste tvenne år brutna kvantiteterna klinkerlera framträder för redogörelseåret en ökning af 24,616 ton eller 60⁹ procent.

När för utrönande af arbetseffekten vid stenkolsgrufvorna kvantiteten brutet berg sammanställes med antalet under jord sysselsatta arbetare, erhållas beträffande de sex senaste åren följande relationer:

År.	Brytningsmängd. Ton.	Antal arbetare under jord.	Ton lösbrutet berg pr arbetare.
1897	426,000	1,213	351
1898	477,789	1,271	376
1899	485,525	1,329	365
1900	531,885	1,409	377
1901	570,875	1,582	361
1902	608,183	1,647	369

e) Fältspat.

Enligt de till Kollegium inkomna uppgifterna angående fältspatsbrytningen i riket hafva, såsom tab. 9 utvisar, vid 29 under arbete varande brott erhållits inalles 17,960 ton fältspat, hvars värde uppskattats till 175,897 kronor, utgörande i genomsnitt 9 kronor 79 öre per ton. Då af de i tabellen specificerade uppgifterna framgår, att medelpriset växlat ej obetydligt, beror detta därpå, att tvänne till värdet väsentligen olika produkter blifvit redovisade, den ena kallad prima, den andra sekunda, af hvilka den förra i regeln betingar minst dubbelt så högt pris som den senare. Af det förstnämnda slaget erhöles inalles 6,517 ton och af det sistnämnda 11,443 ton.

Af de sex olika län, inom hvilka fältspatsbrytning under redogörelseåret egde rum, hade Stockholms län att uppvisa den största produktionen, uppgående till 6,310 ton. Därefter följde i ordningen Göteborgs och Bohus län med 4,407 ton, Östergötlands län med 3,636 ton och Västmanlands län med 3,230 ton. Återstående 377 ton brötos inom Blekinge och Kopparbergs län. Största kvantiteten vid något fältspatsbrott uppfordrad fältspat erhöles vid Kolsva, beläget inom Bro socken af Västmanlands län, och utgjorde 3,230 ton.

För de senaste sex åren hafva följande brytningskvantiteter fältspat redovisats:

År.	1.ma. Ton.	2.da. Ton.	Tillsammans. Ton.
1897.....	6,141	13,157	19,298
1898.....	7,340	13,397	20,737
1899.....	6,849	9,168	16,017
1900.....	6,411	8,817	15,228
1901.....	5,561	7,941	13,502
1902.....	6,517	11,443	17,960

Då exportstatistiken, i hvilken artikeln fältspat specificerats fr. o. m. år 1901, för de två senaste åren angifver utförseln af nämnda vara hafva omfattat resp. 15,585 och 20,957 ton, synas ofvan redovisade tillverkningsmängder få anses för låga, isynnerhet som en afsevärd förbrukning of ifrågavarande vara bedrifves inom riket.

d) Metaller.

Under hänvisning, för närmare detaljers inhämtande, till tab. 10 får Kollegium i afseende å hithörande produkter meddelas följande öfversikt.

Guld. Produktionen år 1902 omfattade ett belopp af 94³⁰⁹ kg. med ett angifvet värde af 234,804 kronor. Af hela produktionsbeloppet hade 92⁵²⁸ kg. erhållits vid Falu kopparverk samt det öfriga vid Kafveltorps blyhytta i Örebro län och Sala silfververk i Västmanlands län. Endast en obetydlig del af det framställda guldets eller 1⁷⁸¹ kg. erhöles på torra vägen. I jämförelse med resultatet för år 1901 visar guldproduktionen under år 1902 en ökning af 31⁵⁸⁶ kg., såsom af nedanstående siffror, hvilka jämväl ange årsmedeltalen för femårsperioderna under tiden 1861—1900 samt årsproduktionen åren 1895—1900, närmare belyses:

Åren 1861—1865... 14 ⁸⁹⁵ kg.	År 1895	85 ²⁹¹ kg.
» 1866—1870... 8 ²³² »	» 1896	114 ⁵²⁹ »
» 1871—1875... 5 ¹³³ »	» 1897	113 ³¹⁸ »
» 1876—1880... 5 ⁷⁷⁶ »	» 1898	125 ⁹³⁷ »
» 1881—1885... 24 ⁷⁹⁶ »	» 1899	106 ²⁴⁵ »
» 1886—1890... 77 ⁵⁷⁷ »	» 1900	88 ⁴⁸³ »
» 1891—1895... 93 ⁸⁹⁵ »	» 1901	62 ⁷²³ »
» 1896—1900... 109 ⁷⁰² »	» 1902	94 ³⁰⁹ »

Silfver. Sammanlagda produktionsbeloppet vid de med tillverkning af silfver år 1902 sysselsatta verk uppgick till 1,365² kg., i penningvärde utgörande 88,601 kronor. Härtill hade Sala silfververk ensamt bidragit med 957⁰ kg. eller mer än 70 procent. I jämförelse med år 1901 visar redogörelseåret ett mindre gynnsamt resultat, i det att tillverkningsmängden minskats med 192¹ kg. Årsproduktionen i sin helhet utgjorde i genomsnitt under femårsperioderna från och med 1861 samt under hvarterdera af åren 1895—1902:

Åren 1861—1865... 1,128 ⁹ kg.	År 1895	1,188 ⁰ kg.
» 1866—1870... 1,185 ³ »	» 1896	2,082 ³ »
» 1871—1875... 779 ⁹ »	» 1897	2,218 ² »
» 1876—1880... 1,116 ⁹ »	» 1898	2,032 ⁹ »
» 1881—1885... 1,713 ⁰ »	» 1899	2,290 ³ »
» 1886—1890... 4,254 ² »	» 1900	1,927 ⁴ »
» 1891—1895... 3,478 ¹ »	» 1901	1,557 ³ »
» 1896—1900... 2,110 ² »	» 1902	1,365 ² »

Bly. Det under år 1902 för riket uppnådda produktionsbeloppet utgjorde 838,593 kg. frisk- och raffinadbly samt 4,100 kg. blyglete (silfverglitt), tillsammans 842,693 kg., eller 145,703 kg. mindre än närmast föregående år. Värdet å hela årstillverkningen har uppgifvits till 145,589 kronor.

Under femårsperioderna från och med 1861 samt åren 1895—1902 omfattade blytillverkningen per år nedanstående belopp:

Åren 1861—1865	444,770 kg.	År 1895.....	1,256,079 kg.
» 1866—1870	395,833 »	» 1896.....	1,529,519 »
» 1871—1875	53,592 »	» 1897.....	1,479,809 »
» 1876—1880	71,985 »	» 1898.....	1,558,826 »
» 1881—1885	269,422 »	» 1899.....	1,606,187 »
» 1886—1890	274,358 »	» 1900.....	1,423,874 »
» 1891—1895	635,974 »	» 1901.....	988,396 »
» 1896—1900	1,519,643 »	» 1902.....	842,693 »

Koppar. Koppertillverkningen i riket har under år 1902 lämnat som resultat inalles 177,987 kg. gar- och raffinadkoppar, hvilket är 40,605 kg. mer än år 1901. Värdet har uppgifvits utgöra 176,193 kronor.

Framställningen af gar- och raffinadkoppar har i årligt medeltal under senast tilländagångna femårsperioder samt under hvartera af åren 1895—1902 omfattat nedan angifna kvantiteter:

Åren 1861—1865	1,731,169 kg.	År 1895.....	216,305 kg.
» 1866—1870	2,003,335 »	» 1896.....	248,586 »
» 1871—1875	1,162,358 »	» 1897.....	288,595 »
» 1876—1880	925,048 »	» 1898.....	234,808 »
» 1881—1885	770,793 »	» 1899.....	178,855 »
» 1886—1890	835,298 »	» 1900.....	136,007 »
» 1891—1895	479,584 »	» 1901.....	137,382 »
» 1896—1900	217,370 »	» 1902.....	177,987 »

e) Diverse bergverksprodukter.

Svafvel. Vid Falu kopparverk, det enda verk, hvarest under de senaste åren svafvel producerats, har under år 1902 framställts 74,000 kg. svafvel med ett värde af 7,400 kronor. Produktionen utgjorde:

År 1897.....	—
» 1898.....	50,000 kilogram
» 1899.....	—
» 1900.....	70,000 »
» 1901.....	—
» 1902.....	74,000 »

Årliga medeltillverkningen under femårsperioden 1897—1901 var 24,000 kg.

Kopparvitriol. Tillverkningen häraf, som bedrifvits endast vid Falu kopparverk, uppgick år 1902 till 1,256,767 kg.

och uppskattades till ett värde af 395,882 kronor. Produktionen, som under redogörelseåret ökats med 32,727 kg., omfattade:

År 1897.....	1,315,357 kilogram
» 1898.....	1,164,599 »
» 1899.....	1,287,442 »
» 1900.....	1,264,946 »
» 1901.....	1,224,040 »
» 1902.....	1,256,767 »

Årliga medeltillverkningen under de föregående fem åren utgjorde 1,251,277 kg.

Järnvitriol. Äfven denna tillverkning har under år 1902 endast förekommit vid Falu kopparverk. Dess kvantitet uppgår till 126,750 kg. och dess värde till 7,600 kronor. Föregående års tillverkning uppgick till 140,450 kg., hvadan en produktionsminskning af 13,700 kg. under redogörelseåret inträddt. Tillverkningen under år 1902 och närmast föregående fem år har omfattat följande kvantiteter:

År 1897.....	231,525 kilogram
» 1898.....	124,445 »
» 1899.....	105,120 »
» 1900.....	183,060 »
» 1901.....	140,450 »
» 1902.....	126,750 »

Årliga medeltillverkningen under de fem åren 1897—1901 utgjorde 156,920 kg.

Alun. Tillverkningen häraf, bedrifven vid tre verk, af hvilka Skånska superfosfat- och svafvelsyrefabriken i Hälsingborg år 1902 likasom föregående år har att uppvisa det högsta beloppet, omfattar följande kvantiteter:

År 1897.....	130,648 kilogram
» 1898.....	153,424 »
» 1899.....	164,167 »
» 1900.....	167,179 »
» 1901.....	120,515 »
» 1902.....	132,339 »

hvaraf synes, att produktionen under redogörelseåret ökats med 11,824 kg. Värdet å 1902 års produktion uppgick till 12,526 kronor.

Årliga medeltillverkningen under åren 1897—1901 har utgjort 147,187 kg.

Blyerts. Under redogörelseåret har blyertstillverkningen, som bedrifvits vid ett inom Västmanlands län beläget verk, omfattat en kvantitet af 63,339 kg. eller 7,259 kg. mer än år 1901. Årstillsverkningens värde för 1902 har uppgifvits vara 9,500 kronor. Produktionen utgjorde:

År 1897.....	99,170 kilogram
» 1898.....	50,412 »
» 1899.....	34,893 »
» 1900.....	84,603 »
» 1901.....	56,080 »
» 1902.....	63,339 »

Årliga modeltillverkningen under åren 1897—1901 utgjorde 65,032 kg.

Brunsten, pulveriserad, har framställts vid Dunkehällar i Jönköpings län. Tillverkningskvantiteten för år 1902 har uppgifvits till 487,000 kg., som uppskattats till ett värde af 22,000 kronor. I jämförelse med föregående år har redogörelseåret att uppvisa en produktionsminskning af 13,000 kg.

Af **andra bergverksprodukter** har under redogörelseåret vid Ceres' fabriker i Göteborgs och Bohus län framställts zinksulfat till en kvantitet af 51,200 kg., värda 3,580 kr., vid Åmmebergs rosthytta i Örebro län rostadt zinkblende till en kvantitet af 27,564,000 kg. med ett värde af 1,543,584 kronor, och vid Norrbottens Malmförädlingsaktiebolags separeringsverk i Neder-Luleå socken af Norrbottens län 3,895,295 kg. apatitprodukt med ett värde af 58,429 kr.

C) Arbetskraft.

a) Motorer.

De för bergverksrörelsen använda motorer hafva, såsom af tab. 12 närmare inhämtas, år 1902 uppgått till ett antal af 1,794, nämligen 589 vid grufvorna och 1,205 vid öfriga bergverk. Ojämförligt största delen motorer utgjordes af vattenhjul och -turbiner (1,089) samt ångmaskiner (391).

För ej mindre än 1,689 motorer har styrkan blifvit uppgifven, och utgjorde densamma inalles 78,910 hästkrafter, hvaraf för 1,085 vattenhjul och -turbiner 53,688 hästkrafter, för 381 ångmaskiner 17,818 hästkrafter och för 223 andra maskiner 7,404 hästkrafter. I fråga om 4 vattenturbiner, 10 ångmaskiner och 3 andra maskiner saknas i primäruppgifterna anteckning rörande hästkrafttalet.

Största antalet motorer eller 398 har uppgifvits från Örebro län, hvarefter följa i ordning Kopparbergs län med 341, Västmanlands län med 215, Värmlands län med 199 och Gäfleborgs län med 190. Uti öfriga sju län växlade antalet från 100 i Uppsala län till endast 1 i Stockholms stad.

I afseende på omfattningen af motorernas uppgifna styrka stod Kopparbergs län främst med sammanlagdt 17,488 hästkrafter och efterföljdes närmast af Örebro (14,460), Gäfleborgs (13,900), Värmlands (11,312), Västmanlands (6,909), Östergötlands (3,549), Uppsala (2,752), Malmöhus (2,740) och Norrbottens län (1,632), under det att i intet af de återstående tretton länen hästkrafttalet uppgick till 1,000.

Vattenhjul och -turbiner synas hafva den största användningen inom Örebro län, hvarifrån uppgifvits ej mindre än

251 stycken med en sammanlagd styrka af 10,631 hästkrafter, hvaremot, då endast hästkrafttalet afses, Kopparbergs län står främst, enär af det därstädes använda antalet motorer af ifrågasvarande slag, 190 stycken, 186 egde en styrka af sammanlagdt 12,647 hästkrafter.

Ångmaskinernas antal var högst i Kopparbergs län, hvarest af 71 uppgifna ångmaskiner 69 egde tillsammans 2,334 hästkrafter; den största samfälliga ångkraften åter disponerade Gäfleborgs län, hvars 59 ångmaskiner representerade tillsammans 5,481 hästkrafter.

b) Arbetare.

Antalet af de vid bergverksrörelsen i riket år 1902 använda arbetare utgjorde, enligt tab. 13, inalles 30,750 mot 30,776 år 1901.

Af samtliga år 1902 sålunda använda arbetare voro 14,654 eller 47.7 proc. sysselsatta med grufdrift och fältspatsbrytning samt egde anställning vid:

Järngrufvor	10,496 =	71.6 proc.
Silfver- och blygrufvor.....	121 =	0.8 »
Koppargrufvor	481 =	3.3 »
Zinkgrufvor	1,105 =	7.5 »
Andra malmgrufvor	26 =	0.2 »
Stenkolsgrufvor	2,179 =	14.9 »
Fältspatsbrott	246 =	1.7 »

Summa 14,654 = 100.0 proc.

Af den till grufvorna och fältspatsbrotten hörande personalen arbetade 7,087 (48.4 proc.) under jord samt 7,567 (51.6 proc.) i dagen, och bland dessa senare voro 2,059 (27.2 proc.) sysselsatta med arbete motsvarande grufarbe under jord.

De 16,096 vid andra verk än grufvor för framställning af bergverksprodukter använda arbetarne fördelade sig sålunda, att på järnverken kommo 15,255 (94.8 proc.), på guld-, silfver- och blyverken 107 (0.7 proc.), på kopparverken 196 (1.2 proc.) och på samtliga öfriga bergverk 538 (3.3 proc.)

I arbetet vid bergverken deltog under året tillsammans 496 kvinnor, af hvilka omkring tre fjärdedelar eller 375 voro sysselsatta vid järngrufvorna.

Endast 2,895 (9.4 proc.) af hela det uppgifna arbetareantalet voro under 18 år, nämligen 2,737 män och 158 kvinnor.

Bland de olika länen räknade Kopparbergs län den talrikaste arbetarepersonalen, uppgående till 6,835 eller i förhållande till rikssiffran 22.2 proc., af hvilka mer än två femtedelar hade sysselsättning vid järnverken och nära lika många vid järngrufvorna. Vid de inom Örebro län belägna grufvorna och bruken användes under året 5,971 arbetare (19.4 procent af rikssiffran), hvaraf nära hälften sysselsattes vid järnverken och två femtedelar vid järngrufvorna. I Västmanlands län uppgick arbetsstyrkan till 3,742 personer (12.2 proc.). De trenne nu nämnda länen förfogade sålunda tillsammans öfver mer än halfva antalet vid rikets samtliga bergverk använda arbetare. I hvardera af Gäfleborgs, Värmlands, Norrbottens och Malmöhus län uppgick antalet arbetare till mellan 2,000 och 3,000, i hvardera af Uppsala och Östergötlands län till mellan

1,000 och 2,000 samt uti öfriga 13 län till mindre än 1,000 i hvardera, växlande från 605 i Stockholms till endast 3 i Västerbottens län.

Förutom hvad sålunda, med stöd af uppgifterna i tab. 13, ofvan blifvit upplyst rörande antalet vid bergverken år 1902 sysselsatta arbetare, inhämtas därjämte af redogörelserna från södra bergmästaredistriktet, att för upptagning och rengöring af sjö- och myrmalmer under året användts 573 dagsverken, hvaraf 410 i Jönköpings, 151 i Kronobergs och 12 i Kalmar län.

c) Olyckshändelser.

Af sådana vid grufvor och andra bergverk timade olyckshändelser, som medfört dödlig utgång eller ock oförmåga till arbete under minst fjorton dagar, lämnas i tab. 14 en öfversikt, hvaraf framgår, bland annat, att 800 dylika olyckshändelser, hvaraf vållats 802 särskilda olycksfall, inträffat under år 1902 och att därvid 20 personer drabbats af döden samt 782 lidit skador, som haft oförmåga till arbete under minst fjorton dagar till följd. Af samtliga olyckshändelser inträffade 474 vid grufvor eller fältspatsbrott och 326 vid andra bergverk. Dödsfallen fördelade sig sålunda, att 16 egde rum vid grufvor — däraf femton nere i grufvan — och 4 vid andra bergverk. Af de skadade voro 460 grufarbetare, däraf 295 sysselsatta nere i grufvan, medan 322 tillhörde arbetarepersonalen vid andra bergverk. De genom olycksfall dödade voro samtliga manliga arbetare, 1 af dem under 18 år. Bland de skadade voro 2 kvinnor (öfver 18 år) och 17 manliga arbetare under 18 år.

Rörande orsakerna till de timade olyckshändelserna inhämtas genom de af vederbörande afgifna primäruppgifterna i fråga om de dödade, att 4 ljutit döden genom fall, 1 ihjälklämts, 1 aflidit af blodförgiftning, ådragen genom vanvård af ett huggsår, 1 dödats genom oförsiktig beröring af elektrisk ledning, 1 krossats till döds under en hisskorg, 7 dödats genom ras, 1 genom sprängskott och 4 till följd af slag i hufvud, rygg eller sida. Beträffande åter de skadade lämna primäruppgifterna ingalunda något fullständigt eller i allo tillfredsställande material för bedömning af de uppkomna skadornas olika orsaker eller art. Kollegium har emellertid sökt, så godt sig göra låtit, sammanföra de i berörda hänseende meddelade upplysningar och därvid utrönt, att af hela antalet (782) skadade personer 223 skadats genom klämning, slag, stötar o. d., 23 genom att träffas af nedfallande föremål, 51 genom fall eller halkning, 15 genom sten-, kol- eller stålflisors inträngande i ögonen, 19 genom stålbitars inträngande i handen eller handleden, 31 genom vrickning, försträckning eller förlyftning, 65 genom ras och nedfallande stenblock och 8 genom sprängskott eller explosion. Utan närmare angifven orsak till olycksfallet hafva uppgifvits 11 fall af stympning, krossade lemmar eller benbrott och 79 af krossår. Dessutom hade 47 erhållit brännskador, 13 skär-, skrub- eller huggsår, 7 liknande sår, som förorsakat blodförgiftning, och 190 andra eller ej närmare angifna skador.

Under närmast föregående år, 1901, inträffade vid bergverken i riket 19 dödsfall genom olyckshändelser under arbetet eller 1 mindre än år 1902. Antalet personer, som genom olyckshändelse lidit skador, medförande oförmåga till arbete under minst 14 dagar, var 739 år 1901 mot 782 år 1902.

D) Fyndigheters förvärfvande och försvar.

a) Koncessioner.

Koncession att i enlighet med lagen den 28 maj 1886 eftersöka och bearbeta stenkolsfyndigheter har under redogörelseåret, jämlikt nådigt bref den 5 september 1902, beviljats åt grosshandlaren O. Flensburg i Gäfle, landbrukaren R. Christiansen i Bunketofta och ingenjören E. Ulfers i Hälsingborg för ett område, beläget inom Flenninge, Kropps och Mörarps socknar af Malmöhus län, samt, jämlikt nådigt bref den 26 september s. å., dels åt v. konsult N. Persson, lifmedikus J. Hafström och handlanden A. Sylvan i Hälsingborg samt landbrukaren P. Paulsson i Ekeberga, dels ock åt Skånska kolbrytningsaktiebolaget för områden, belägna inom Västra Broby, Ströfvelstorps, Ausås och Björnekulla socknar af Kristianstads län. Ansökning om dylik koncession har under året inkommit från disponenten friherre I. Fock samt bankdirektören H. Henriksson beträffande ett område inom Ausås, Västra Broby och Björnekulla socknar af sistnämnda län.

b) Mutsedlar.

Enligt tab. 16 hafva under redogörelseåret af vederbörande tjänstemän blifvit utfärdade 1,587 mutsedlar, hvaraf 660 å nyupptäckta och 927 å förut inmutade fyndigheter. Af hela antalet utfärdade mutsedlar gälde 888, motsvarande 56 procent, järnmalm, 52 eller 3 procent silfver- och blymalm, 375 eller 24 procent kopparmalm samt återstoden diverse andra i tabellen specificerade malmanledningar.

Då hithörande uppgifter kunna i viss mån tjäna som mätare på den vid skilda tider rådande större eller mindre lifaktigheten inom bergsnäringsens och särskildt grufdriftens olika branscher, meddelas här nedan en jämförande öfversikt af förhållandena under sist gångna sex år:

Antal utfärdade mutsedlar åren 1897—1902.

	1897.	1898.	1899.	1900.	1901.	1902.
Järnmalm.....	854	1,058	1,310	1,481	853	888
Guldmalm.....	47	20	2	3	2	3
Silfver- och blymalm...	100	72	74	95	101	52
Kopparmalm.....	300	524	281	400	664	375
Manganmalm.....	2	6	20	27	5	22
Kronjörn.....	—	2	2	2	—	—
Koboltmalm.....	—	7	3	1	1	6
Nickelmalm.....	8	6	3	6	29	36
Zinkmalm.....	22	26	34	21	11	28
Titanmalm.....	—	—	—	—	—	14
Molybdenmalm.....	2	47	5	3	4	26
Vismutmalm.....	—	5	—	—	16	14
Antimonmalm.....	1	2	1	—	—	—
Arsenikmalm.....	—	—	—	—	—	4
Svafvelkis.....	7	49	18	13	14	27
Magnetkis.....	1	4	—	15	18	2
Grafit.....	18	31	10	25	5	—
Apatit.....	—	—	—	—	15	3
Magnesit.....	—	—	—	—	38	87
Summa	1,362	1,859	1,763	2,092	1,776	1,587

Antalet under år 1902 utfärdade mutsedlar var, såsom af ofvanstående sammanställning synes, icke obetydligt mindre än motsvarande antal för år 1901 och understiger med 183 årsmedeltalet för hela den föregående femårsperioden.

Liksom under de närmast föregående åren gäller den ojämförligt största delen af dessa mutsedlar fyndigheter inom Norrbottens län. Sälunda hafva inom detta län under redogörelseåret utfärdats 853 mutsedlar (mot 957 året förut) eller 54 procent af hela antalet.

c) Tilldelade utmål.

Uti tab. 17 äro sammanförda uppgifter rörande de utmål, som jämlikt kap. 4 af nämnda grufvestadgan under år 1902 blifvit lagda, och inhämtas af nämnda tabell, att hela antalet dylika utmål utgjort 479, fördelade på Stockholms län (3), Östergötlands (4), Jönköpings (3), Kalmar (2), Värmlands (3), Örebro (37), Västmanlands (10), Kopparbergs (18), Västernorrlands (1), Västerbottens (16) och Norrbottens län (382). Af de lagda utmålen hafva 259 eller 54 procent afsett enbart järnmalm samt resten diverse andra malmanledningningar.

Under de senaste åren hafva tilldelats följande antal utmål:

År 1897	43	utmål
» 1898	38	»
» 1899	132	»
» 1900	70	»
» 1901	53	»
» 1902	479	»

hvilket utvisar en ökning under sistförflutna året med ej mindre än 426 utmål, hvaraf 381 i Norrbottens län, där med anledning af K. Kungörelsen den 19 augusti 1889 rörande inmutning å kronojord inga utmål under en följd af år kunnat anvisas.

d) Arbetsskyldighetens fullgörande.

Rätten till erhållna utmål och koncessionerade områden har under år 1902, såsom tab. 18 närmare utvisar, bevarats i tillsammans 2,809 utmål samt i 10 enligt lagen den 28 maj 1886 koncessionerade områden. Af ifrågakvarande antal utmål voro 534 (19% proc.) under hvilostånd, och i 230 (8% proc.) hade arbetsskyldigheten blifvit fullgjord genom arbete under föregående år, hvaremot arbetsskyldigheten fullgjordes genom arbete under året med malm- eller stenkolsfångst i 634 (22% proc.), utan malm- eller stenkolsfångst i 267 (9% proc.), inom angränsande utmål i 678 (24% proc.) samt genom erläggande af afgift i 466 (16% proc.) utmål. Af utmålen tillhörde 1,845 eller 65% proc. järnmalmgrufvor, 563 eller 20% proc. andra grufvor samt 401 eller 14% proc. stenkolsgrufvor. Beträffande de koncessionerade områdena framgår af tabellen, att 3 bearbetats med och 5 utan stenkolsfångst, hvarförutom 2 legat under hvilostånd.

Följande ur de resp. årsredogörelserna hämtade jämförelsesiffror upplysa om hithörande förhållanden under de sex senaste åren:

	1897.	1898.	1899.	1900.	1901	1902.
Utmål under hvilostånd.....	619	624	620	537	602	534
» med arbetsskyldigheten fullgjord under föregående år	156	133	179	170	150	230
» d:o under året med malm- (stenkols-)fångst.....	404	387	393	407	425	634
» d:o d:o utan malm- (stenkols-)fångst	140	153	226	228	195	267
» d:o d:o inom angränsande utmål.....	704	674	616	718	634	678
» d:o genom erläggande af afgift	229	269	268	369	327	466
Koncessionerade områden	6	7	7	10	10	10
Summa	2,258	2,247	2,309	2,439	2,343	2,819

e) Beviljade hvilostånd.

Uppgifter angående utmål, för hvilka hvilostånd eller förlängning däraf beviljats att träda i kraft vid redogörelse-årets utgång eller från och med den 1 januari 1903, finnas meddelade i tab. 15, och utvisa dessa ett sammanlagdt antal af 528 dylika utmål, tillhörande i de flesta eller 276 fall järnmalmfyndigheter och återstoden fyndigheter, som innehållit kopparmalm (185), guldmalm (40), manganmalm (11), silfver- och blymalm (7), zinkmalm (7), koboltmalm (1) och nickelmalm (1). Af de sälunda medgifna hvilostånden voro 501 af bergmästarne meddelade hvilostånd och 27 af bergsöfverstyrelsen, jämlikt § 44 i gällande grufvestadga, beviljade förlängningar af hvilostånd.

Af de ifrågakvarande utmålen tillhörde 310 Norrbottens län, 69 Kopparbergs län, 55 Jönköpings län, 31 Örebro län, 24 Västmanlands län, 16 Stockholms län, 7 Uppsala län, 6 hvarterdera af Värmlands och Västerbottens län, 2 Kalmar län samt 1 hvarterdera af Gäfleborgs och Västernorrlands län.

Hvilostånd eller förlängningar däraf hade för nedan angifna antal utmål beviljats att träda i kraft vid utgången af:

År.	Beviljade hvilostånd.	Beviljad förlängning af hvilostånd.	Summa utmål.
1897	160	13	173
1898	114	23	137
1899.....	82	31	113
1900.....	186	37	223
1901.....	135	18	153
1902.....	501	27	528

E) Bergverkens fördelning efter ägare.

Uti tab. 19 hafva sammanförts och länsvis ordnats de ur primäruppgifterna hämtade upplysningar angående förekommande olika slag af ägare till grufvor och brott, ur hvilka malm, stenkol, leror eller fältspat under redogörelseåret erhållits, äfvensom till järnverk och andra bergverk, hvilka under året varit i gång. Att antalet i denna tabell upptagna verk

icke till fullo öfverensstämmar med summan af de i föregående tabeller uppgifna verk förklarar helt naturligt däraf, att hvarje verk här redovisats endast en gång, medan beträffande öfriga tabeller ett och samma verk på grund af sina särskilda tillverkningar stundom ingår bland uppgifterna till tvänne eller flere skilda tabeller.

Af de i förenämnda tab. 19 upptagna bergverk, utgörande i allt 630, tillhörde 94 eller 14° proc. ensamma ägare, 346 eller 54° proc. aktiebolag och 190 eller 30° proc. andra bolag, hvarunder, bland annat, innefattas intressentskap äfvensom sådana föreningar af vare sig aktiebolag sinsemellan eller aktiebolag jämte enkla bolag eller enskilde ägare, hvilka icke i och för det ifrågavarande verkets drift bildat särskildt aktiebolag. De olika slagen af bergverk fördelade sig med hänsyn till ägarne på följande sätt:

	Tillhörande ensamma ägare.		Tillhörande aktiebolag.		Tillhörande andra bolag.		Summa.	
	Antal.	Proc.	Antal.	Proc.	Antal.	Proc.	Antal.	Proc.
Grufvor o. fältspatsbrott.....	54	12.6	215	50.2	159	37.2	428	100.0
Järnverk.....	35	18.8	121	65.1	30	16.1	186	100.0
Andra bergverk	5	31.3	10	62.5	1	6.2	16	100.0

Häraf synes, bland annat, att grufvorna till en åttandedel tillhöra ensamma ägare, till hälften aktiebolag och till tre åttandedelar andra bolag, medan af järnverken nära en femtedel tillhör ensamma ägare, öfver tre femtedelar tillhöra aktiebolag och resten andra bolag.

Beträffande bergverkens fördelning efter ägare inom de olika länen meddelas följande öfversikt, hvarvid för jämförelses skull motsvarande siffror jämväl för närmast föregående år upptagits:

	Antal bergverk, tillhörande						Summa bergverk.	
	ensamma ägare.		aktiebolag.		andra bolag.			
	1901	1902	1901	1902	1901	1902	1901	1902
Stockholms stad.....	—	—	1	1	—	—	1	1
Stockholms län.....	6	6	11	13	2	2	19	21
Uppsala län.....	6	6	8	12	14	13	28	31
Södermanlands län.....	6	6	4	9	6	1	16	16
Östergötlands län.....	4	8	10	10	1	1	15	19
Jönköpings län.....	8	7	2	1	1	2	11	10
Kronobergs län.....	2	2	—	—	—	—	2	2
Kalmar län.....	1	1	3	4	—	—	4	5
Blekinge län.....	—	3	3	1	—	—	3	4
Kristianstads län.....	1	1	1	1	—	—	2	2
Malmöhus län.....	1	1	7	8	—	—	8	9

	Antal bergverk, tillhörande						Summa bergverk.	
	ensamma ägare.		aktiebolag.		andra bolag.			
	1901	1902	1901	1902	1901	1902	1901	1902
Göteborgs och Bohus län.....	10	13	1	1	—	—	11	14
Älfsborgs län.....	2	1	—	—	—	—	2	1
Skaraborgs län.....	—	—	1	1	1	1	2	2
Värmlands län.....	2	3	36	34	18	17	56	54
Örebro län.....	7	9	82	80	83	74	172	163
Västmanlands län.....	16	11	40	41	32	27	88	79
Kopparbergs län.....	17	14	65	68	56	51	138	133
Gäflleborgs län.....	2	2	17	20	6	1	25	23
Västernorrlands län.....	—	—	2	2	—	—	2	2
Västerbottens län.....	—	—	1	1	—	—	1	1
Norrbottnens län.....	—	—	22	38	—	—	22	38
Summa	91	94	317	346	220	190	628	630

Af ofvanstående öfversikt synes, att, ehuru väl minskning ägt rum i några län, antalet under redogörelseåret i gång varande bergverk i sin helhet ökats från 628 till 630.

F) Bergverksägares för bevilning uppskattade inkomst.

Uti tab. 20 finnas sammanförda af bergverksägarna meddelade uppgifter angående beloppen af deras för bevilning uppskattade inkomst af grufvor och andra bergverk. Af denna sammanfattning framgår, att samtliga år 1902 i riket för bevilning uppskattade bergverksägares inkomst af bergverkens drift utgjort 9,575,111 kronor, hvaraf kommit på:

Järngrufvor.....	3,389,681 kronor.
Stenkolsgrufvor.....	609,398 »
Andra grufvor och fältspatsbrott ...	631,097 »
Järnverk.....	4,700,714 »
Andra bergverk.....	244,221 »

Den mest inkomstbringande bergverksrörelsen synes, enligt de i tabellen närmare detaljerade uppgifterna, hafva bedrivits inom Kopparbergs län, där den för bevilning uppskattade inkomsten af förenämnda slag uppgick till sammanlagt 2,173,062 kronor. Närmast i ordningen följde Örebro län med 2,054,899 kronor och därefter Västmanlands län med 1,343,792 kronor, Värmlands län med 851,438 kronor, Gäflleborgs län med 689,255 kronor, Malmöhus län med 652,579 kronor, Uppsala län med 613,669 kronor, Norrbottens län med 452,128

kronor och Östergötlands län med 343,313 kronor. För de öfriga elfva bergsbruksidkande länen uppgick beloppet sammanlagdt till 400,976 kronor.

Bergverksägarnes år 1901 för bevilning uppskattade inkomst af bergverkens drift utgjorde 13,582,986 kronor eller 4,007,875 kronor mer än under år 1902.

Stockholm den 22 juni 1903.

Underdånigst

RICH. ÅKERMAN.

KARL KEY-ÅBERG.

Göran Björkman.

Résumé.

Les lois qui règlent actuellement l'exploitation des mines en Suède sont:

1) le code des mines, du 16 mai 1884, avec des modifications selon la loi du 5 juillet 1901, aux termes duquel chaque citoyen suédois est autorisé à réclamer les gisements qui contiennent *a*) les minerais des métaux suivants: or, argent, platine, mercure, plomb, cuivre, fer (à l'exception des minerais de lac et de marais), manganèse, chrome, cobalt, nickel, zinc, étain, titane, molybdène, wolfram, bismuth, antimoine et arsenic, ainsi que *b*) pyrite de fer, pyrite magnétique, graphite, apatite et magnésite, ces deux derniers minerais cependant seulement sur des terres du domaine public; pourtant que, en vertu de la loi du 6 juin 1902, renouvelée par celle du 11 mai 1903, dans la préfecture de Norrbotten durant une année aucune réclamation de gisements situés dans des terres du domaine public ne peut avoir lieu sinon pour le compte de l'État;

2) la loi sur la recherche et l'exploitation des houilles, du 28 mai 1886, selon laquelle il est nécessaire, pour exploiter les mines de houille, d'en obtenir la concession du Roi.

La statistique de l'industrie minérale pour l'année 1902 fait connaître que l'extraction des divers minerais a donné les quantités et valeurs détaillées ci-après, avec les différences de quantité constatées par rapport à l'année antérieure:

	Production en 1902.	Différence par rapport à 1901.	Valeur de la production en 1902.
	Tonnes.	Tonnes.	Couronnes ¹⁾ .
Minerai de fer.....	2,896,616	+ 101,456	14,368,806
Minerai d'argent et de plomb	9,378	— 1,988	165,688
Minerai de cuivre.....	30,095	+ 6,435	320,841
Minerai de zinc.....	48,783	+ 153	1,712,169
Minerai de manganèse	2,850	+ 579	54,959

Les minerais de lac et de marais étant compris dans les chiffres précités, il faut en soustraire une somme de 408 tonnes pour avoir la quantité du minerai de roche seul.

En comparant la quantité de roche et de minerai réunis avec le minerai de fer obtenu, on constatera que la quantité relative de minerai en a été de 55% pour cent.

La production de fer a fourni, comme résultat principal pour l'année 1902, les quantités et valeurs suivantes:

	Production en 1902.	Différence par rapport à 1901.	Valeur de la production en 1902.
	Tonnes.	Tonnes.	Couronnes.
Fonte	538,113	+ 9,738	37,676,594
Massiaux et fers bruts en barres	186,076	+ 21,226	20,546,491
Lingots de Bessemer.....	84,014	+ 6,783	8,424,210
Lingots de Martin	201,311	+ 10,434	22,276,170
Lingots de fusion au creuset	1,091	+ 3	348,294

¹⁾ 1 Couronne = 1.33 Franc.

	Production en 1902.	Différence par rapport à 1901.	Valeur de la production en 1902.
	Tonnes.	Tonnes.	Couronnes.
Fer et acier en barres	173,521	+ 21,338	26,361,847
Fer et acier en bandes, verges, etc.	68,490	+ 1,287	10,260,954
Fil laminé en boucles (wire-rods)	33,173	+ 11,241	5,000,627
Tôles fortes	13,422	— 434	2,167,115
Ebauches de tubes en acier sans soudure	19,559	+ 5,226	3,715,058

Les hauts-fourneaux ont produit en moyenne 3,957 tonnes par fourneau pendant l'année; le temps de production pour chaque haut-fourneau a été, en moyenne, 274 journées; la production moyenne par journée et par haut-fourneau a atteint 14.33 tonnes.

Le charbon de bois est, du point de vue pratique, le seul combustible employé dans les hauts-fourneaux de la Suède, car seulement en cas très rares, comme pour la fabrication du «Spiegel», on le mélange avec un peu de coke anglais. La consommation du charbon de bois, en 1902, pour la production de fer en entier, s'élève à 45,285,439 hectolitres.

Les chiffres indiquant la production des métaux autres que le fer se résument, pour l'année en question, ainsi qu'il suit:

	Quantité.	Valeur.
Or	94.8 kilogr.	234,804 cour.
Argent	1,365.2 »	88,601 »
Plomb	842,693 »	145,589 »
Cuivre	177,987 »	176,193 »

Des mines de houille, situées exclusivement dans la province la plus méridionale du royaume, la Scanie, on a extrait, en 1902, une quantité totale de 304,733 tonnes de houilles, c'est-à-dire 33,224 tonnes de plus que l'année précédente. La valeur déclarée des houilles était de 2,511,228 couronnes.

Les gisements d'argile réfractaire, qui s'exploitent en combinaison avec la production de la houille, ont donné, en 1902, 161,312 tonnes d'argile, soit 14,564 tonnes de moins que l'année antérieure. La valeur déclarée de l'argile était de 285,972 couronnes.

Autres substances diverses, produites dans l'industrie minérale, pendant l'année 1902, ont été:

	Quantité.	Valeur.
Feldspath	17,960 tonnes	175,897 cour.
Sulfate de cuivre	1,256,767 kilogr.	395,882 »
Sulfate de fer	126,750 »	7,600 »
Alun	132,339 »	12,526 »
Plombagine	63,339 »	9,500 »
Pyrolusite réduite en poudre	487,000 »	22,000 »
Autres produits, y compris le zinc sulfuré	31,510.495 »	1,605,593 »

Le nombre des *ouvriers* employés, en 1902, à l'exploitation des mines et usines a été de 30,750, soit 26 de moins qu'en 1901. Ces ouvriers se répartissent de la manière suivante:

	Personnel ouvrier.				Totaux.
	Souterrainement.		A la surface.		
	Hommes.	Enfants (au-dessous de 18 ans).	Hommes.	Femmes et enfants (au-dessous de 18 ans).	
Mines de fer	4,339	155	4,780	1,222	10,496
Autres mines métallifères	885	—	602	246	1,733
Mines de houille	1,490	157	472	60	2,179
Carrières de feldspath.....	61	—	129	56	246
Usines à fer.....	—	—	13,948	1,307	15,255
Autres usines.....	—	—	811	30	841
Totaux	6,775	312	20,742	2,921	30,750

Le nombre des *moteurs* en activité pendant l'année 1902, ainsi que la puissance motrice, en tant qu'elle a été déclarée par les industriels, se font voir par les chiffres qui suivent ci-dessous:

	Moteurs employés				Totaux.	
	dans les mines et dans les carrières de feldspath.		aux autres exploitations minérales.		Nombre.	Puissance en chevaux.
	Nombre.	Puissance en chevaux.	Nombre.	Puissance en chevaux.		
Machines à vapeur.....	208	6,811	183	11,007	1) 391	17,818
Moteurs à eau.....	141	2,732	948	50,956	2) 1,089	53,688
Autres moteurs	240	5,017	74	2,387	3) 314	7,404
Totaux	589	14,560	1,205	64,350	1,794	78,910

La statistique des *accidents* signalés parmi les ouvriers travaillant dans les mines et usines comprend le nombre total des tués ainsi que tous ceux des blessés qui, par suite des accidents, sont devenus incapables de travailler pendant deux semaines au moins. Les renseignements à cet égard, pour l'année 1902, sont résumés dans le tableau ci-après:

	Nombre des accidents.	Nombre des victimes.		
		Tués.	Devenus invalides pendant 2 semaines au moins.	Totaux.
Dans les mines et dans les carrières de feldspath.....	474	16	460	476
Dans les usines.....	326	4	322	326
Totaux	800	20	782	802

1) Pour 10 de ce nombre la puissance motrice n'a pas été connue. —

2) Pour 4 de ce nombre la puissance motrice n'a pas été connue. — 3) Dont 91 manèges à colliers et autres moteurs sans puissance déclarée.

Le nombre des ouvriers tués en 1901 étant de 19, on peut constater, pour l'année 1902, une différence en plus de 1.

Le nombre des *permis d'exploitation des mines*, accordés pendant l'année 1902, a été de 1,587, au lieu de 1,776 en 1901. Les gisements divers ayant fait l'objet de ces concessions étaient:

	Nombre des permis.	Pour cent.
Minerai de fer	888	56 %
Minerai d'or	3	—
Minerais d'argent et de plomb	52	3 »
Minerai de cuivre	375	24 »
Minerai de zinc	28	2 »
Minerais d'autres substances (manganèse, nickel, molybdène, antimoine, graphite, etc.)	241	15 »
Totaux	1,587	100 %

En répartissant les mines et les usines, exploitées pendant l'année 1902, à l'égard des différentes catégories des *possesseurs* actuels, on arrive aux résultats suivants:

	Appartenant à:			Nombre total.
	Possesseurs seuls.	Sociétés anonymes.	Autres sociétés.	
Nombre des mines et des carrières de feldspath.....	54	215	159	428
» » usines à fer.....	35	121	30	186
» » autres usines.....	5	10	1	16
Totaux	94	346	190	630

Les chiffres précités indiquent, entre autres choses, qu'environ 13 % des mines et environ 19 % des usines à fer sont possédées par des possesseurs seuls, 50 % des mines et 65 % des usines par des sociétés anonymes et environ 37 % des mines, mais seulement 16 % des usines par d'autres sociétés.

Les *revenus nets* résultant de l'exploitation des mines et usines dont les produits sont spécifiés dans le présent rapport comprennent, d'après l'appréciation faite par les autorités de taxation, un montant total de 9,575,111 couronnes. Cette somme se décompose comme il suit:

Mines de fer	3,389,681 couronnes
Mines de houille	609,398 »
Autres mines et carrières de feldspath.....	631,097 »
Usines à fer	4,700,714 »
Autres usines.....	244,221 »
Total	9,575,111 couronnes.

TABELLER.

Tab. 1. Uppfordringen ur järngrufvorna år 1902.

Ann. Genom blotta försvars- eller försöksarbeten vunna kvantiteter berg och malm redovisas ej i denna tabell.
Rörande upptagningen af sjö- och myrmalmer, se textafdelningen, sid. VIII.

1.		2.		3.	4.	5.	6.	7.	8.
Grufvornas (gruffältens)		Antal grufvor, ur hvilka malm erhållits.	Brutet berg och malm.	Erhållen skrädd malm.			Värde å den skrädda malmen.		
belägenhet.	benämning.			Svartmalm.	Blodsten.	Summa.			
				T o n.			Kronor.		
Stockholms län:									
Börstils socken	Skedika grufva	1	4,350	2,650	—	2,650	26,500		
	Aspö grufva	1	1,126	600	—	600	3,600		
Valö socken	Vigelsbofältet	1	9,840	¹⁾ 4,181	—	4,181	40,000		
	Gålarmoragruvnan	1	1,564	522	—	522	4,000		
	Gamla Rörbergsgruvnan	1	7,550	3,857	—	3,857	28,900		
	Yttre Rörbergsgruvnan	1	325	20	—	20	150		
Väddö m. fl. socknar	Väddö grufvor	2	9,350	6,525	—	6,525	32,625		
Häfverö socken	Herrängsfältet	1	6,011	²⁾ 2,391	—	2,391	11,955		
Söderby-Karls socken	Brobygrufvan	1	5,000	2,500	—	2,500	20,000		
	Summa för Stockholms län	10	45,116	23,246	—	23,246	167,730		
Uppsala län:									
Lena socken	Salsta grufva	1	1,800	1,189	—	1,189	9,412		
	Brunna grufvor	2	2,745	³⁾ 1,627	—	1,627	13,000		
Alunda socken	Ramhällsfältet	2	20,345	⁴⁾ 7,711	—	7,711	59,456		
	Telsgrufvan	1	⁵⁾ 236	85	—	85	578		
Morkarla socken	Stenringsgrufvan	1	—	⁶⁾ 10	—	10	63		
Dannemora och Films socknar	Dannemora Norra fält	7	39,692	⁷⁾ 25,392	—	25,392	491,826		
	Dannemora Mellanfält	1	22,183	⁸⁾ 15,379	—	15,379			
	Dannemora Södra fält	1	14,180	⁹⁾ 6,650	—	6,650			
	Konstängsgrufvan	1	7,597	4,901	—	4,901	1,450		
Films socken	Augustagrufvan	1	1,200	—	290	290			
	Summa för Uppsala län	18	109,973	62,944	290	63,234	575,785		
Södermanlands län:									
Svärta socken	Förola grufva	1	1,129	427	—	427	3,400		
Gåsinge och Åkers socknar	Skottvångs gruffält	1	708	470	—	470	3,700		
Skyllinge socken	Kantorps gruffält	6	¹⁰⁾ 24,399	¹¹⁾ 18,088	—	18,088	140,000		
	Vilhelminagruvnan	1	1,150	1,045	—	1,045	7,315		
	Skalundagruvnan	1	2,400	2,188	—	2,188	15,316		
	Summa för Södermanlands län	10	29,786	22,218	—	22,218	169,731		
Östergötlands län:									
Skällviks socken	Nartorps grufvor	2	4,469	845	—	845	8,448		
	Summa för Östergötlands län	2	4,469	845	—	845	8,448		
Värmlands län:									
Färnebo socken	Persbergs- och Yngshyttfältet	12	¹²⁾ 59,044	¹³⁾ 32,244	—	32,244	260,000		
	Bolandsgrufvan	1	6,817	3,138	—	3,138	32,301		
	Långbansfältet	3	25,610	2,200	5,873	¹⁴⁾ 8,073	83,000		
	Nyängsgrufvan	1	7,386	2,373	—	2,373	23,730		
	Limtjärnsgrufvan	1	4,665	2,312	—	2,312	23,120		
	Änggrufvorna	1	¹⁵⁾ 1,144	—	—	—	—		
	Getö storgruvna	1	8,878	6,092	—	6,092	82,386		
	Pajsbergsgruvnan	1	200	15	—	15	78		
	Ulriksgrufvan	1	4,148	1,189	—	1,189	9,702		
Nordmarks socken	Tabergsfältet	2	¹⁶⁾ 9,101	7,688	—	7,688	84,570		

¹⁾ Där af ur äldre varp 735 ton; genom magnetisk separation äro utvunna 1,893 ton. — ²⁾ Där af ur äldre varp 1,076 ton; genom magnetisk separation äro utvunna 2,367 ton. — ³⁾ Där af ur äldre varp 95 ton. — ⁴⁾ Där af ur äldre varp 255 ton. — ⁵⁾ I dagbrott. — ⁶⁾ Ur äldre varp. — ⁷⁾ Där af ur äldre varp 280 ton; genom magnetisk separation hafva utvunnits 988 ton. — ⁸⁾ Genom magnetisk separation äro utvunna 1,589 ton. — ⁹⁾ Där af genom magnetisk separation 994 ton. — ¹⁰⁾ Där af ej skrädda 400 ton. — ¹¹⁾ Malmen delvis blodstensblandad; genom anrikning hafva utvunnits 802 ton och genom magnetisk separation 431 ton. — ¹²⁾ Där af ej skrädda 3,919 ton. — ¹³⁾ Där af ur äldre varp 1,280 ton; genom magnetisk separation äro utvunna 1,280 ton. — ¹⁴⁾ Där af genom anrikning 561 ton. — ¹⁵⁾ Ej skrädda. — ¹⁶⁾ Dessutom kvarliggande i grufvan onligt uppskattning 4,500 ton.

Tab. 1. (Forts.) Uppfordringen ur järngrufvorna år 1902.

1.		2.		3.	4.	5.			6.	7.	8.
Grufvornas (gruffältens)				Antal grufvor, ur hvilka malm erhållits.	Brutet berg och malm.	Erhållen skrädd malm.			Värde å den skrädda malmen.		
belägenhet	benämning	T o n.				Kronor.					
		Svartmalm.	Blodsten.	Summa.							
Gåsborns socken	Nordmarksfältet.....	3	12,324	5,693	—	5,693	56,930				
	Finmossegrufvan	1	23,554	12,442	—	12,442	136,862				
	Norra Hultjärnsgrufvan	1	3,912	1,124	—	1,124	12,364				
	Björbergsfältet	1	924	204	—	204	2,040				
	Norra Pengrufvan	1	511	120	—	120	836				
	Torsbogruvvan.....	1	8,206	2,533	—	2,533	20,264				
	Örngruvvan	1	1,449	88	—	88	880				
	Stora Fagerbergsgruvvan	1	—	¹⁾ 464	—	464	2,000				
Andersbergsgruvvan	1	²⁾ 100	90	—	90	270					
Summa för Värmlands län		35	177,973	80,009	5,873	85,882	831,333				
Örebro län:											
Kvistbro socken	Olofsgrufvan.....	1	5,400	1,800	—	1,800	16,920				
Nora socken	Östra Rödkärrsgrufvan.....	1	5,277	1,247	—	1,247	5,776				
	Timansbergsfältet	3	9,530	4,013	—	4,013	43,249				
	Stribergsfältet	5	58,714	3,250	³⁾ 39,308	42,558	340,465				
	Fogdhyttefältet	4	24,588	6,208	5,068	11,276	97,590				
	Pershyttefältet	3	33,720	—	15,348	15,348	122,784				
	Bergsängsfältet	1	5,550	1,795	—	1,795	17,950				
	Blanka grufva	1	—	¹⁾ 90	¹⁾ 70	160	1,120				
	Bäcksgruvvan	1	160	139	—	139	973				
	Hultagrufvorna	1	850	471	—	471	3,297				
	Knutsbergsgruvvan	1	460	207	27	234	1,170				
	Kultergrufvan	1	1,537	758	—	758	6,443				
	Limossegrufvan	1	278	103	—	103	721				
	Damsjögrufvan	1	2,926	990	—	990	5,938				
Nora och Järnboås socknar.....	Klaeka och Lerbergs gruffält.....	1	24,848	⁴⁾ 14,561	—	14,561	129,011				
Vikers kapellag.....	Dalkarlsbergs grufvor	4	39,745	⁵⁾ 15,520	⁶⁾ 9,023	24,543	215,964				
	Vikersfältet	1	490	165	—	165	495				
	Hvilarefältet	1	3,734	1,329	—	1,329	13,293				
Järnboås socken	Stora Slotterbergsgruvvan ⁷⁾	1	5,064	⁸⁾ 2,347	—	2,347	16,002				
	Rösbergsfältet	1	8,610	3,195	—	3,195	26,548				
	Haggrufvefältet	2	⁹⁾ 10,680	3,734	—	3,734	34,657				
	Borsberget	2	2,766	—	1,241	1,241	14,900				
Hjulsjö socken.....	Hafsjöbergsgruvvan.....	1	7,017	2,174	—	2,174	14,128				
	Haggrufvan vid Grönhult.....	1	10,881	3,900	—	3,900	23,400				
	Rishöjbergsfältet	1	20,666	¹⁰⁾ 13,953	—	13,953	97,671				
	Ösjöbergsgruvvan	1	6,722	3,428	—	3,428	23,996				
	Gröndalsgrufvan	1	875	447	—	447	2,682				
	Diverse grufvor	—	—	¹¹⁾ 4,577	—	4,577	36,616				
	Haggrufvan vid Grängshyttan.....	1	—	¹⁾ 73	—	73	227				
	Stora Slotterbergsgruvvan ⁷⁾	—	2,170	¹²⁾ 1,006	—	1,006	6,858				
Grythytte socken	Högbornsfältet.....	5	5,903	¹³⁾ 1,745	—	1,745	15,000				
	Sikbergsfältet	1	850	644	—	644	6,600				
	Tappbergsfältet	1	5,825	3,188	—	3,188	29,300				
	Tixtaberget	1	259	79	—	79	650				
Hällefors socken.....	Sirsjöbergsgruvvan	1	5,298	1,650	—	1,650	9,900				
Ljusnarsbergs socken	Lomberget	1	21,611	—	11,021	11,921	80,466				

¹⁾ Ur äldre varp. — ²⁾ I dagbrott. — ³⁾ Därav ur äldre varp 7,170 ton; genom magnetisk separation äro utvunna 8,182 ton. — ⁴⁾ Därav ur äldre varp 3,000 ton; genom anrikning äro utvunna 5,533 ton. — ⁵⁾ Därav ur äldre varp genom magnetisk separation 2,150 ton. — ⁶⁾ Därav ur äldre varp genom magnetisk separation 810 ton. — ⁷⁾ Stora Slotterbergsgruvvan här delvis till Järnboås, delvis till Hjulsjö socken och upptages här på båda socknarna. — ⁸⁾ Därav genom magnetisk separation 767 ton. — ⁹⁾ Därav i dagbrott 2,800 ton. — ¹⁰⁾ Därav genom magnetisk separation 3,840 ton. — ¹¹⁾ Malm, vunnen genom magnetisk separation vid Bredsjö anrikningsverk, därav en del ur äldre varp. — ¹²⁾ Därav genom magnetisk separation 329 ton. — ¹³⁾ Därav ur äldre varp 43 ton.

Tab. 1. (Forts.) Uppfordringen ur järngrufvorna år 1902.

1.		2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Grufvornas (gruffältens)		Antal grufvor, ur hvilka malm erhållits.	Brutet berg och malm.	Erhållen skrädd malm.			Värde å den skrädda malmen.	
belägenhet.	benämning.			Svartmalm.	Blodsten.	Summa.		
		T o n.					Kronor.	
Lindesbergs socken	Södra Barnfallsgrufvan	1	6,159	1,619	—	1,619	11,333	
	Karlsgrufvan	1	10,129	4,906	—	4,906	34,342	
	Svartviksfältet	5	24,454	10,421	—	10,421	88,578	
	Salbobergsfältet	3	6,263	2,232	—	2,232	15,600	
	Stora Krigstjärnsgrufvan	1	1,693	850	—	850	5,950	
	Ställbergsfältet	3	24,294	14,045	—	14,045	129,030	
	Bastjärnsfältet	1	23,011	7,126	—	7,126	49,882	
	Sköttgrufvefältet	2	59,155	1) 36,061	—	36,061	285,000	
	Norra Ställbergsfältet	2	3,252	860	—	860	5,160	
	Haggrufvan	1	75	8	—	8	80	
	Bredsjöberget	1	270	178	—	178	712	
	Axelgrufvan	1	1,423	401	—	401	1,604	
	Sjöandsuddgrufvan	1	784	158	—	158	632	
	Gränshyttfältet	1	6,896	2,267	—	2,267	15,869	
	Ingelshyttfältet	4	30,867	3,295	9,818	13,113	96,038	
	Stripa grufvor	1	39,505	—	28,000	28,000	260,750	
	Ramsbergs socken	Blankgrufvan	1	191	74	—	74	593
Nya Åsgrufvan		1	2) 300	30	—	30	150	
Vildgrufvefältet		1	3,388	1,060	300	1,360	9,520	
Stråsaafältet		1	5,308	3) 4,108	4) 228	4,336	30,173	
Blankafältet		1	1,480	—	1,480	1,480	14,060	
Västmanlands län:	Smällbergsgrufvan	1	17,339	6,500	—	6,500	58,500	
	Håkansbodafältet	2	21,492	9,283	—	9,283	50,644	
	Summa för Örebro län	91	620,732	204,268	121,832	326,100	2,626,960	
Norbergs socken	Riddarhytte odalutmål	1	13,192	6,654	—	6,654	53,232	
	Källfallsfältet	4	20,622	13,503	—	13,503	114,730	
	Östra Älgtorpsgrufvan	1	4,582	5) 2,118	297	2,415	16,200	
	Lilla Högforsgrufvan	1	2,287	6) 1,473	—	1,473	10,250	
	Norra Skärsjögrufvan	1	2,746	—	1,453	1,453	8,700	
	Korpgrufvan	1	3,032	2,251	—	2,251	9,004	
	Öfre Persgrufvan	1	7,259	3,577	—	3,577	17,885	
	Kullgrufvan	1	2,578	1,072	—	1,072	6,432	
	Främshyttgrufvan	1	1,600	722	—	722	2,888	
	Sjögrufvan	1	8,880	3,426	—	3,426	17,130	
	Risbergsfältet	3	31,969	—	7) 28,569	28,569	145,552	
	Norrbergsfältet	1	11,105	—	7,196	7,196	30,943	
	Gamla Morbergsfältet	1	17,071	—	13,275	13,275	66,375	
	Nya Morbergsfältet	1	7,796	—	6,456	6,456	32,280	
	Röbergsfältet	3	26,920	11,044	—	11,044	97,029	
	Kallmorbergsfältet	3	27,373	8) 20,778	—	20,778	235,319	
	Klackbergsfältet	4	59,414	9) 42,908	—	42,908	440,195	
Kolningsbergsfältet	2	29,729	23,433	—	23,433	227,688		
Riddargårdsgrufvan	1	9,779	—	5,787	5,787	24,884		
Långgrufvan i Andersbenning	1	12,191	3,558	—	3,558	28,460		
Malmkärragrufvan	1	8,151	3,755	—	3,755	37,540		
Västmanfors socken	Myrsjögrufvan	1	4,270	3,099	—	3,099	24,788	
	Solgrufvan	1	12,835	2,507	—	2,507	22,165	

1) Därå genom magnetisk separation 10,587 ton. — 2) 1 dagbrott. — 3) Därå 2,818 ton genom anrikning, till största delen ur äldre varp. — 4) Vunna genom anrikning ur äldre varp. — 5) Därå ur äldre varp genom anrikning 450 ton. — 6) Därå ur äldre varp genom anrikning 350 ton. — 7) Därå ur äldre varp genom anrikning 2,997 ton. — 8) Därå ur äldre varp genom anrikning 2,724 ton. — 9) Därå ur äldre varp 129 ton.

Tab. 1. (Forts.) Uppfordringen ur järngrufvorna år 1902.

1.		2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Grufvornas (gruffältens)			Antal grufvor, ur hvilka malm erhållits.	Brutet berg och malm.	Erhållen skrädd malm.			Värde å den skrädda malmen.
belägenhet.	benämning.				Svartmalm.	Blodsten.	Summa.	
				T o n.			Kronor.	
	Augustgrufvan.....		1	17,480	—	8,588	8,588	34,352
	Högbergsgrufvan.....		1	4,673	—	1,678	1,678	6,376
	Stortäktsgrufvorna		3	19,149	153	¹⁾ 14,225	14,378	108,064
	Rösgrufvan		1	3,109	804	—	804	6,834
	Västra Backgrufvan		1	2,783	372	—	372	3,164
	Korsgrufvan.....		1	3,828	1,627	—	1,627	10,614
	Polgrufvan		1	5,184	1,614	—	1,614	16,140
	Flinthedgrufvan		1	3,208	1,910	—	1,910	15,280
	Summa för Västmanlands län		46	384,795	152,358	87,524	239,882	1,870,493
Kopparbergs län:								
	Kopparbergs socken.....	Stallgårdsgrufvan	1	4,971	1,254	—	1,254	15,000
	Svärdsjö socken.....	Vintjärnsfältet.....	2	20,249	²⁾ 11,114	—	11,114	55,571
	Stora Tuna socken.....	Karls- och Tappgrufvorna.....	2	3,782	1,447	—	1,447	³⁾ —
		Voxnagrufvan i Idkärrberget.....	1	⁴⁾ 4,500	2,100	—	2,100	6,930
	Silfbergs socken	Bråfallsgrufvan	1	4,088	1,676	—	1,676	15,008
		Hästhagbergsgrufvan	1	5,715	3,373	—	3,373	33,730
	Säters socken.....	Bispbergs storgruvna.....	1	21,283	13,094	—	13,094	139,544
		Kongsgrufvan	1	2,087	—	1,158	1,158	8,094
		Karl-Axelsgrufvan	1	9,230	—	3,515	3,515	23,700
	Husby socken	Rällingsbergsgrufvan	1	11,113	8,172	—	8,172	81,720
	Garpenbergs socken.....	Ryllshyttefältet.....	2	13,700	2,512	—	2,512	12,562
		Långviksfältet.....	2	14,127	⁵⁾ 9,650	—	9,650	56,864
		Pålsbenningsfältet.....	1	6,405	3,574	—	3,574	29,592
		Sandgrufvan.....	1	2,996	772	—	772	3,861
		Västra och Östra Smältarmossgrufvorna	2	5,537	1,691	—	1,691	8,457
		Jälktäktsgrufvan	1	1,935	119	—	119	238
		Bäckgrufvan.....	1	500	15	—	15	30
	Folkärna socken.....	Stora Klingbogrufvan	1	2,760	1,357	—	1,357	10,856
	Graugärde socken.....	Grängesbergsfältet	21	⁶⁾ 975,781	⁷⁾ 547,762	46,290	594,052	2,707,473
		Björnbergsfältet.....	1	⁸⁾ 22,519	⁹⁾ 17,240	—	17,240	131,243
		Burängsbergsfältet	1	17,407	7,367	—	7,367	44,202
		Skräddaregrufvan i Bäckberget	1	6,857	¹⁰⁾ 2,684	—	2,684	26,840
		Märrhaggrufvan i Västansjö.....	1	2,351	567	—	567	5,670
		Västansjögrufvan.....	1	200	30	—	30	210
		Bagghyttefältet	2	2,212	799	—	799	4,792
		Bäckgrufvan.....	1	350	55	—	55	330
	Ludvika socken.....	Blöthbergsfältet.....	3	¹¹⁾ 80,480	29,320	6,272	¹²⁾ 35,592	79,000
		Finnäsfältet	1	8,571	1,161	179	1,340	10,900
		Dröverksgrufvan	1	5,792	3,265	—	3,265	26,120
		Lokobergs gruffält	1	20,343	13,871	—	13,871	27,742
		Kolningsbergs gruffält	3	2,489	1,010	—	1,010	6,060
		Flintgrufvan.....	1	⁴⁾ 300	50	—	50	300
		Skogsgrufvan	1	315	62	—	62	400
		Håksbergsfältet	1	500	—	230	230	920
		Gräsbergsfältet	4	13,029	75	7,447	7,522	42,849
		Västra Malsjöbergsgrufvan.....	1	5,149	2,460	—	2,460	22,140
		Norra Malsjöbergsgrufvan	1	8,604	4,145	—	4,145	47,540
	Norrbärke socken	Hillängsgrufvan	1	5,089	1,671	—	1,671	11,697

¹⁾ Blandad med svartmalm. — ²⁾ Därå genom magnetisk separation 1,266 ton. — ³⁾ Värde kan icke uppgifvas, enär malmen icke blifvit vaskad. — ⁴⁾ I dagbrott. — ⁵⁾ Genom magnetisk separation äro utvunna 465 ton. — ⁶⁾ Därå i dagbrott 827,497 ton. — ⁷⁾ Därå ur äldre varp 6,473 ton; genom magnetisk separation äro utvunna 68,868 ton. — ⁸⁾ Därå i dagbrott 743 ton. — ⁹⁾ Därå genom magnetisk separation 5,807 ton. — ¹⁰⁾ Därå ur äldre varp 132 ton. — ¹¹⁾ Därå i dagbrott 64,075 ton. — ¹²⁾ Genom anrikning äro utvunna 5,348 ton.

Tab. 1. (Forts.) Uppföringen ur järngrufvorna år 1902.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Grufvornas (gruffältens)		Antal grufvor, ur hvilka malm erhållits.	Brutet berg och malm.	Erhållen skrädd malm.			Värde å den skrädda malmen.
belägenhet.	benämning.			Svartmalm.	Blodsten	Summa.	
				T o n.			Kronor.
	Svartbergsfältet	1	958	112	—	112	673
	Svarttjärnsgrufvan	1	300	45	—	45	225
	Limgrufvan	1	1,135	214	—	214	1,069
	Norra Nybergsgrufvan	1	11,964	5,982	—	5,982	59,820
	Bråt- och Långgrufvorna	2	6,562	3,372	—	3,372	30,348
	Gubbogruvan	1	14,468	¹⁾ 6,659	—	6,659	59,931
	Humbobergsfältet	2	13,387	4,934	—	4,934	39,635
	Länsmansgrufvan i Holångsfältet	1	4,137	1,390	—	1,390	11,815
	Svartviksgrufvan	1	7,052	2,000	—	2,000	22,000
	Stora Ålsjögrufvan	1	8,319	2,800	—	2,800	30,700
	Stupgrufvan	1	330	—	65	65	390
	Storgrufvan i Furboberget	1	5,190	2,178	—	2,178	15,246
	Östanbergsgrufvorna	1	7,000	3,500	—	3,500	30,000
	Kartgrufvan	1	1,200	500	—	500	4,500
Söderbärke socken	Framtidsgrufvan	1	2,575	1,171	—	1,171	7,611
	Summa för Kopparbergs län	88	1,397,893	730,371	65,156	795,527	4,012,148
Gäflleborgs län:							
Torsåkers socken	Nyängsgrufvan	1	15,772	²⁾ 5,674	—	5,674	45,390
	Göskegrufvan	1	4,045	1,380	—	1,380	8,280
	Penninggrufvan	1	3,446	³⁾ 882	—	882	8,820
	Fräkengruvan	1	8,569	1,697	—	1,697	13,580
	Myggbogruvan	1	2,519	1,028	—	1,028	10,280
	Summa för Gäflleborgs län	5	34,351	10,661	—	10,661	86,350
Norrbottnens län:							
Gellivare socken	Gellivare malmfält	16	⁴⁾ 2,044,001	⁵⁾ 1,090,286	—	1,090,286	3,319,808
Jukkasjärvi socken	Kirunavara malmfält	8	⁶⁾ 281,105	232,327	—	232,327	696,981
	Tuolluvara malmfält	3	⁷⁾ 6,000	6,000	—	6,000	1,500
	Summa för Norrbottens län	27	2,331,106	1,328,613	—	1,328,613	4,018,289
	Summa för hela riket	332	5,136,199	2,615,533	280,675	⁸⁾ 2,896,208	14,367,267

¹⁾ Däråf ur äldre varp 508 ton. — ²⁾ Däråf genom magnetisk separation 2,137 ton. — ³⁾ Däråf 137 ton ur äldre varp. — ⁴⁾ Däråf i dagbrott 1,870,775 ton. — ⁵⁾ Däråf ur äldre varp 806 ton; genom separation äro utvunna 47,440 ton. — ⁶⁾ Däråf i dagbrott 265,637 ton. — ⁷⁾ I dagbrott. — ⁸⁾ Dessutom hafva såsom affallsprodukt vid framställning af koppar vid Hälsingborgs kopparverk vunnits 12,110 ton purple ore med ett angifvet värde af 60,550 kronor.

Tab. 2. Masugnar och deras tillverkningar år 1902.

L ä n.	Antal verk, som haft masugnar i gång under året.	Antal brukbara masugnar.		Blåsningstid. Dygn.	T a c k j ä r n.						Gjutgods, framställt direkt från masugn.		Summa tackjärn och direkt från masugn framställt gjutgods.			
		Under året i verksamhet.	Ej under året i verksamhet.		Smides- och puddeltackjärn.	Bessemer- och Martin-tackjärn.	Spegeljärn.	Gjuttackjärn för andra ändamål.		Tillsammans.	Ton.	Värde i kronor.	Ton.	Värde i kronor.	Ton.	Värde i kronor.
								Tillverkningsbelopp i Ton.	Ton.							
Stockholms län.....	2	2	—	438	4,107	498	—	—	63	4,668	422,332	—	—	4,668	422,332	
Uppsala län.....	6	7	—	2,076	22,792	6,672	—	—	—	29,464	2,102,778	192	13,780	29,656	2,116,558	
Södermanlands län	2	2	4	416	2,047	—	—	1,130	404	3,581	234,902	10	853	3,591	235,755	
Östergötlands län..	3	4	2	1,213	16,116	316	—	—	179	16,611	1,131,963	467	46,660	17,078	1,178,623	
Jönköpings län.....	1	1	2	36	—	—	—	—	135	135	7,000	4	500	139	7,500	
Kronobergs län.....	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kalmar län.....	2	2	2	398	4,198	997	—	264	763	6,222	392,358	86	5,988	6,308	398,346	
Värmlands län.....	14	16	3	4,358	18,674	31,918	—	—	1,704	52,296	4,047,124	948	132,092	53,244	4,179,216	
Örebro län.....	34	39	2	11,115	67,330	65,450	—	5,532	819	139,131	9,223,676	2,937	254,004	142,068	9,477,680	
Västmanlands län..	13	14	—	4,087	39,856	19,254	—	134	708	59,952	4,097,212	1,505	162,302	61,457	4,259,514	
Kopparbergs län...	24	¹⁾ 29	8	6,940	43,652	²⁾ 86,627	³⁾ 1,198	942	645	133,064	8,630,182	624	48,212	133,688	8,678,394	
Gäflborgs län.....	13	19	1	5,816	33,060	46,321	—	—	791	80,172	6,230,179	616	58,228	80,788	6,288,407	
Västernorrlands län	1	1	—	365	2,351	3,049	—	—	—	5,400	432,000	28	2,269	5,428	434,269	
Västerbottens län..	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Summa	115	136	26	37,288	254,183	261,102	1,198	8,002	6,211	530,696	36,951,706	7,417	724,888	538,113	37,676,594	

¹⁾ Häraf 1 för träkol i blandning med koks. — ²⁾ Däraf 20,617 ton tillverkade med träkol och koks. — ³⁾ Tillverkade med träkol och koks.

Tab. 3. Antal begagnade verk och ugnar för beredande af smidbart järn och stål år 1902.

L ä n.	Begagnade verk.	Härdar för försäkring och skrotsmältning.					Puddelugnar.	Ugnar för götmetall.					Brännstälugnar.	
		Lancashire-smält-härdar.	Franché-Comté-härdar.	Vallon-smält-härdar.	Skrot-smält-nings-härdar.	Summa.		Bessemer-ugnar.	Martin-ugnar.	Degelstälugnar.	Elektriska smält-ugnar.	Summa.		
Stockholms stad.....	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—
Stockholms län.....	2	6	—	2	—	8	—	—	1	—	—	—	1	—
Uppsala län.....	10	25	—	18	—	43	—	—	2	2	—	—	4	3
Södermanlands län	4	5	2	—	1	8	—	—	1	—	—	—	1	—
Östergötlands län..	7	32	—	—	1	33	—	—	3	—	—	—	3	—
Jönköpings län.....	5	1	2	—	2	5	—	—	—	—	—	—	—	—
Kronobergs län.....	2	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalmar län.....	4	6	1	—	1	8	—	—	1	—	—	—	1	—
Blekinge län.....	1	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—
Älfsborgs län.....	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—
Skaraborgs län.....	2	—	1	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Värmlands län.....	10	25	—	—	3	28	—	6	7	—	—	—	13	2
Örebro län.....	19	49	4	—	—	53	—	3	9	—	—	—	12	—
Västmanlands län	14	46	1	—	3	50	3	—	10	—	—	—	10	1
Kopparbergs län.....	12	41	—	—	—	41	—	7	10	3	—	—	20	—
Gäflborgs län.....	12	32	2	6	—	40	—	8	4	—	1	—	13	—
Västernorrlands län	2	4	2	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—
Västerbottens län..	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	109	274	15	26	14	329	3	24	51	7	1	—	83	6

Tab. 4. Tillverkningar af smältstycken, råskenor och göt m. fl. mellanprodukter, jämte skrotadt gjutgods af smidbart järn och stål år 1902.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
Län.	Smältstycken och råskenor, oavälda.					Götmetall, oaväld.							
	Lancashire.	Andra i händ beredda.	Puddel.	Tillsammans.		Bessemergötmetall.				Martingötmetall.			
						Göt.	Skrotadt gjutgods.	Tillsammans.		Göt.	Skrotadt gjutgods.	Tillsammans.	
Ton.	Ton.	Värde i kr.	Ton.	Värde i kr.	Ton.	Värde i kr.	Ton.	Värde i kr.					
Stockholms län.....	1,684	599	—	2,283	373,470	—	—	—	—	1,530	—	1,530	206,570
Uppsala län.....	10,957	7,133	—	18,090	2,181,254	—	—	—	—	6,034	336	6,370	791,364
Södermanlands län ..	3,689	123	—	3,812	343,980	—	—	—	—	3,876	43	3,919	323,071
Östergötlands län....	22,728	19	—	22,747	2,408,218	—	—	—	—	9,580	230	9,810	1,034,418
Jönköpings län.....	21	140	—	161	16,294	—	—	—	—	—	—	—	—
Kronobergs län.....	—	38	—	38	3,398	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalmar län.....	4,094	32	—	4,126	413,843	—	—	—	—	2,822	20	2,842	259,021
Blekinge län.....	610	609	—	1,219	94,481	—	—	—	—	2,140	8	2,148	204,395
Älfsborgs län.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,630	22	3,652	374,600
Skaraborgs län.....	—	106	—	106	11,269	—	—	—	—	—	—	—	—
Värmlands län.....	15,098	1,000	—	16,098	1,899,411	6,082	—	6,082	747,458	32,031	326	32,357	3,851,675
Örebro län.....	32,402	244	—	32,646	3,478,454	8,006	—	8,006	754,102	34,851	1,480	36,331	3,894,274
Västmanlands län ...	31,788	1,657	2,207	35,652	3,855,273	—	—	—	—	29,974	1,809	31,783	4,158,510
Kopparbergs län.....	25,541	—	—	25,541	2,660,902	44,158	1	44,159	4,180,520	42,190	988	43,178	4,354,898
Gäflleborgs län.....	19,868	1,885	—	21,753	2,540,703	25,759	8	25,767	2,742,130	127,384	7	27,391	2,823,374
Västernorrlands län..	1,728	32	—	1,760	260,874	—	—	—	—	—	—	—	—
Västerbottens län....	44	—	—	44	4,667	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	170,252	13,617	2,207	186,076	20,546,491	84,005	9	84,014	8,424,210	196,042	5,269	201,311	22,276,170
Däraf »basiskt».....	—	—	—	—	—	30,037	—	30,037	2,703,300	82,690	837	83,527	8,226,943

1) Där af 208 ton från elektrisk smältugn.

1.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.
Län.	Götmetall, oaväld.										Summa smältstycken, råskenor, göt och smidbart gjutgods.		Blåsstål eller oräckt brännstål.	
	Degelgötmetall.			Summa.										
	Göt.	Skrotadt gjutgods.	Tillsammans.	Göt.		Skrotadt gjutgods.		Göt och skrotadt gjutgods.						
				Ton.	Värde i kr.	Ton.	Värde i kr.	Ton.	Värde i kr.					
Stockholms stad.....	—	43	43	69,300	—	—	43	69,300	43	69,300	43	69,300	—	—
Stockholms län.....	—	—	—	—	1,530	206,570	—	—	1,530	206,570	3,813	580,040	—	—
Uppsala län.....	314	—	314	94,200	6,348	751,276	336	134,288	6,684	885,564	24,774	3,066,818	286	68,600
Södermanlands län ..	—	—	—	—	3,876	310,078	43	12,993	3,919	323,071	7,731	667,051	—	—
Östergötlands län....	—	—	—	—	9,580	942,368	230	92,050	9,810	1,034,418	32,557	3,442,636	—	—
Jönköpings län.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	161	16,294	—	—
Kronobergs län.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38	3,398	—	—
Kalmar län.....	—	—	—	—	2,822	253,950	20	5,071	2,842	259,021	6,968	672,864	—	—
Blekinge län.....	—	—	—	—	2,140	203,292	8	1,103	2,148	204,395	3,367	298,876	—	—
Älfsborgs län.....	—	—	—	—	3,630	370,000	22	4,600	3,652	374,600	3,652	374,600	—	—
Skaraborgs län.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	106	11,269	—	—
Värmlands län.....	—	—	—	—	38,113	4,538,768	326	60,365	38,439	4,599,133	54,537	6,498,544	449	107,760
Örebro län.....	—	—	—	—	42,857	4,141,040	1,480	507,336	44,337	4,648,376	76,983	8,126,830	—	—
Västmanlands län ...	—	—	—	—	29,974	3,389,645	1,809	768,865	31,783	4,158,510	67,435	8,013,783	134	31,246
Kopparbergs län.....	724	10	734	184,794	87,072	8,392,189	990	328,023	88,071	8,720,212	113,612	11,381,114	—	—
Gäflleborgs län.....	—	—	—	—	53,143	5,561,391	15	4,113	53,158	5,565,504	74,911	8,106,207	—	—
Västernorrlands län..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,760	260,874	—	—
Västerbottens län....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44	4,667	—	—
Summa	1,038	53	1,091	348,294	281,085	29,060,567	5,331	1,988,107	286,416	31,048,674	472,492	51,595,165	869	207,606
Däraf »basiskt».....	—	—	—	—	112,727	10,640,081	837	290,162	113,564	10,930,243	—	—	—	—

Kommerskollegii berättelse om bergslandtvringen år 1902.

Tab. 5. Stång-, fason- och finjärn samt -stål jämte andra gröfre tillverkningar af smidesjärn och stål år 1902.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
L ä n.	Vällda ämnen för export (blooms, billets etc.),			Stångjärn och -stål (bunkstål och stångjärnsafhugg m. m. däri inbegripna),					Ej särskildt specificerad fasonjärn och -stål,			Band-, söm- och ej särskildt specificerad finjärn,				
	framställda af		Tillsammans.	framställt af		Tillsammans.		utvalsadt af		Tillsammans.		utvalsadt af		Tillsammans.		
	väll- järn.	göt- metall.		väll- järn.	göt- metall.	väll- järn.	göt- metall.	väll- järn.	göt- metall.	väll- järn.	göt- metall.	väll- järn.	göt- metall.			
	T o n.	Ton.	Värde i kr.	T o n.	Ton.	Värde i kr.	T o n.	Ton.	Värde i kr.	T o n.	Ton.	Värde i kr.	T o n.	Ton.	Värde i kr.	
Stockholms län.....	—	150	150	29,721	821	—	821	176,187	—	—	—	—	—	—	—	—
Uppsala län.....	—	28	28	3,743	14,149	2,264	16,413	3,096,580	—	—	—	—	—	—	—	—
Södermanlands län..	—	—	—	—	2,604	1,379	3,983	541,126	—	—	—	—	—	—	—	—
Östergötlands län....	—	—	—	—	11,184	6,406	17,590	2,445,205	—	—	—	—	7,527	840	8,367	1,301,358
Jönköpings län.....	—	—	—	—	142	—	142	23,197	—	—	—	—	—	—	—	—
Kronobergs län.....	—	—	—	—	36	—	36	5,384	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalmar län.....	—	—	—	—	1,532	635	2,167	304,919	—	—	—	—	1,428	524	1,952	289,516
Blekinge län.....	—	—	—	—	1,074	1,920	2,994	359,257	—	—	—	—	—	—	—	—
Älfsborgs län.....	—	—	—	—	—	2,310	2,310	331,000	—	—	—	—	—	—	—	—
Skaraborgs län.....	—	—	—	—	96	—	96	14,643	—	—	—	—	—	—	—	—
Värmlands län.....	16	3,486	3,502	486,140	3,049	8,539	11,588	2,016,455	—	—	—	—	3,701	5,026	8,727	1,571,108
Örebro län.....	—	1,777	1,777	241,291	16,096	5,556	21,652	3,179,198	—	1,087	1,087	157,664	8,063	7,215	15,278	2,152,452
Västmanlands län...	35	727	702	112,440	26,089	8,303	34,392	5,110,401	—	—	—	—	5,193	3,876	9,069	1,343,121
Kopparbergs län.....	—	1,512	1,512	236,026	14,973	17,851	32,824	4,693,981	—	6,247	6,247	876,326	4,867	11,260	16,127	2,219,274
Gäffleborgs län.....	—	3,545	3,545	484,331	10,476	15,982	26,458	4,056,504	—	136	136	21,760	2,709	6,261	8,970	1,384,125
Västernorrlands län..	—	—	—	—	28	—	28	3,524	—	—	—	—	—	—	—	—
Västerbottens län....	—	—	—	—	27	—	27	4,286	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	51	11,225	11,276	1,593,692	102,376	71,145	173,521	26,361,847	—	7,470	7,470	1,055,750	33,488	35,002	68,490	10,260,954

1.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.
L ä n.	Valstråd i ringar,			Tubämnen (af götmetall),			Grof plåt,			Skarfjärn och bottenplåtar,						
	utvalsadt af		Tillsammans.	ihålliga.	massiva.	Tillsammans.	utvalsadt af		Tillsammans.	utvalda af		Tillsammans.				
	väll- järn.	göt- metall.					väll- järn.	göt- metall.		väll- järn.	göt- metall.					
	T o n.	Ton.	Värde i kr.	T o n.	Ton.	Värde i kr.	T o n.	Ton.	Värde i kr.	T o n.	Ton.	Värde i kr.				
Stockholms län.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uppsala län.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Södermanlands län..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Östergötlands län....	127	26	153	26,573	—	—	—	—	—	1,106	1,106	204,531	—	—	—	—
Jönköpings län.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kronobergs län.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalmar län.....	634	967	1,601	219,309	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Blekinge län.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Älfsborgs län.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skaraborgs län.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Värmlands län.....	3,566	3,893	7,459	1,228,369	610	6,532	7,142	1,163,390	—	—	—	—	—	—	—	—
Örebro län.....	810	5,254	6,064	848,304	108	59	167	35,799	—	3,444	3,444	516,632	—	—	—	—
Västmanlands län...	282	251	533	102,890	808	2,438	3,246	548,000	10	1,345	1,355	269,281	—	—	—	—
Kopparbergs län.....	972	10,918	11,890	1,701,810	—	622	622	93,320	—	7,517	7,517	1,176,671	—	2	2	330
Gäffleborgs län.....	—	5,473	5,473	873,372	3,707	4,675	8,382	1,874,639	—	—	—	—	—	—	—	—
Västernorrlands län..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västerbottens län....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	6,391	26,782	33,173	5,000,627	5,233	14,326	19,559	3,715,058	10	13,412	13,422	2,167,115	—	2	2	330

Tab. 5. (Forts.) Stång-, fason- och finjärn samt -stål m. m. år 1902.

1.	34.	35.	36.	37.	38.	39.	40.	41.	42.	43.	44.	45.	46.	47.
L ä n.	Järnvägshjulband (tires),				Axlars,				Ankare och andra gröfre smiden,				Summornas summa.	
	utvalde af		Tillsammans.		framställda af		Tillsammans.		framställda af		Tillsammans.			
	väll-järn.	göt-metall.			väll-järn.	göt-metall.			väll-järn.	göt-metall.				
	T o n.	Ton.	Värde i kr.	T o n.	Ton.	Värde i kr.	T o n.	Ton.	Värde i kr.	Ton.	Värde i kr.			
Stockholms län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	971	205,908
Uppsala län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16,441	3,100,323
Södermanlands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,983	541,126
Östergötlands län	—	—	—	—	—	132	132	53,000	—	218	218	88,445	27,566	4,119,112
Jönköpings län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	142	23,197
Kronobergs län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36	5,384
Kalmar län	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	8	2,400	5,728	816,144
Blekinge län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,994	359,257
Älfsborgs län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,310	331,000
Skaraborgs län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	96	14,643
Värmlands län	—	—	—	—	—	599	599	179,080	—	1,246	1,246	262,347	40,263	6,906,889
Örebro län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	49,469	7,131,250
Västmanlands län	—	—	—	—	950	173	1,123	232,704	448	559	1,007	176,949	51,487	7,895,786
Kopparbergs län	—	—	—	—	—	466	466	69,950	—	2	2	416	77,209	11,068,104
Gäflleborgs län	—	1,957	1,957	445,268	—	297	297	88,379	—	23	23	9,867	55,241	9,238,245
Västernorrlands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28	3,524
Västerbottens län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27	4,286
Summa	—	1,957	1,957	445,268	950	1,667	2,617	623,113	456	2,048	2,504	540,424	333,991	51,764,178

Tab. 6. Närmare redogörelse för tillverkningarna år 1902 af stångjärn och -stål, bunkstål och stångjärnsafhugg m. m. däri inbegripna.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.
L ä n.	Stångjärn och -stål (stångjärnsafhugg, fin- och fasonjärn samt -stål ej inbegripna):																
	U t s m i d t a f							Summa smidt stångjärn och -stål, inbegripet bunkstål.	U t v a l s a d t a f			Summa valsadt stångjärn och -stål, inbegripet bunkstål.	Stångjärnsafhugg.		Summa stångjärn och -stål (kol. 8, 9, 13, 14, 15, 16).		
	smältstycken, framställda medelst		göt-metall.	bränn-stål.	i hård beredt järn och stål.	puddel-järn och -stål.	göt-metall.										
	Lanca-shire-smide.	Franchise-Comté-smide.						Vallon-smide.	annan händ-metod.	T o n.	Värde i kr.	T o n.	Ton.	Värde i kr.	Ton.	Värde i kr.	Ton.
Stockholms län	179	—	514	—	—	—	693	155,795	102	—	—	102	19,202	26	1,190	821	176,187
Uppsala län	4,063	—	5,734	—	718	3	10,518	2,236,886	3,585	—	1,546	5,131	769,643	764	90,051	16,413	3,096,580
Södermanlands län	—	80	—	10	—	—	90	10,810	2,483	—	1,379	3,862	526,961	31	3,355	3,953	541,126
Östergötlands län	—	—	—	17	538	—	555	69,828	10,406	20	5,861	16,287	2,300,571	748	74,806	17,590	2,445,205
Jönköpings län	17	80	—	45	—	—	142	23,197	—	—	—	—	—	—	—	142	23,197
Kronobergs län	—	13	—	23	—	—	36	5,384	—	—	—	—	—	—	—	36	5,384
Kalmar län	156	18	—	1	—	—	175	29,254	1,357	—	635	1,992	275,665	—	—	2,167	304,919
Blekinge län	—	—	—	—	—	—	—	—	1,074	—	1,920	2,994	359,257	—	—	2,994	359,257
Älfsborgs län	—	—	—	—	30	—	30	13,000	—	—	2,280	2,280	318,000	—	—	2,310	331,000
Skaraborgs län	—	81	—	12	—	—	96	14,643	—	—	—	—	—	—	—	96	14,643
Värmlands län	90	—	—	—	874	211	1,175	236,590	2,541	—	6,280	8,821	1,589,345	1,592	190,520	11,588	2,016,455
Örebro län	4,857	222	—	—	205	—	5,284	819,521	10,332	—	5,351	15,683	2,290,691	685	68,986	21,652	3,179,198
Västmanlands län	3,828	218	—	—	230	68	4,344	720,029	18,780	2,380	7,892	29,052	4,291,929	996	98,443	34,392	5,110,401
Kopparbergs län	3,904	—	—	—	777	—	4,681	861,719	10,667	—	14,886	25,553	3,614,818	2,590	217,444	32,824	4,693,981
Gäflleborgs län	416	89	1,559	—	1,193	—	3,257	819,172	7,912	—	9,461	17,373	2,788,300	5,828	449,032	26,458	4,056,504
Västernorrlands län	—	28	—	—	—	—	28	3,524	—	—	—	—	—	—	—	28	3,524
Västerbottens län	27	—	—	—	—	—	27	4,286	—	—	—	—	—	—	—	27	4,286
Summa	17,537	832	7,807	108	4,565	282	31,131	6,023,638	69,239	2,400	57,491	129,130	19,144,382	13,260	1,193,827	173,521	26,361,847

Tab. 7. Uppfordrad malm af annat slag än järnmalm år 1902.

Anm. Genom blotta försöks- eller försvarsarbeten vunna kvantiteter berg och malm redovisas ej i denna tabell.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Grufvornas (gruffältens)		Antal grufvor, ur hvilka malm erhållits.	Brutet berg och malm. Ton.	Erhållen skrädd malm i ton.				
belägenhet.	benämning.			Silver- och blymalm.	Kopparmalm.	Manganmalm.	Zinkmalm.	Summa.
Uppsala län:								
Dannemora socken	Dannemora svafvelgrufva	1	¹⁾ 713	—	—	—	—	—
	Summa för Uppsala län	1	713	—	—	—	—	—
Östergötlands län:								
Värna socken	Bersbo gruffält.....	1	4,100	—	²⁾ 1,920	—	—	1,920
Godegårds socken	Åmnebergs zinkgrufvor: sektionerna V och VI.....	1	37,725	—	—	—	³⁾ 11,784	11,784
	Summa för Östergötlands län	2	41,825	—	1,920	—	11,784	13,704
	Värde i kronor	—	—	—	7,680	—	477,252	484,932
Jönköpings län:								
Ödestuga socken	Hohultsfältet	2	3,070	—	—	⁴⁾ 503	—	503
	Spexerydsfältet	1	320	—	—	40	—	40
	Summa för Jönköpings län	3	3,390	—	—	543	—	543
	Värde i kronor	—	—	—	—	15,959	—	15,959
Värmlands län:								
Färnebo socken	Långbans grufvor.....	2	5,000	—	—	⁵⁾ 2,307	—	2,307
	Summa för Värmlands län	2	5,000	—	—	2,307	—	2,307
	Värde i kronor	—	—	—	—	39,000	—	39,000
Örebro län:								
Hammars och Lerbäcks socknar	Åmnebergs zinkgrufvor: sektionerna I, II, III och IV	13	44,536	⁶⁾ 514	—	—	⁶⁾ 19,113	19,627
	Isåsafältet	1	796	⁶⁾ 20	—	—	⁷⁾ 212	232
Nora socken	Östra och Västra Rågreksgrufvorna	2	100	15	15	—	—	30
Ljusnarsbergs socken	Ljusnarsbergs gruffält	2	162	—	⁸⁾ 162	—	—	162
	Kafveltorps gruffält.....	4	12,420	⁹⁾ 873	388	—	¹⁰⁾ 3,413	4,674
	Södra Yxsjöbergsgrufvan	1	1,200	—	30	—	—	30
Ramsbergs socken	Häkansbodafältet	1	1,800	—	150	—	—	150
Fellingsbro socken	Gåsta koppargrufva	1	3,000	—	¹¹⁾ 500	—	—	500
	Summa för Örebro län	25	64,014	1,422	1,245	—	22,738	25,405
	Värde i kronor	—	—	90,216	21,406	—	850,932	962,554
Västmanlands län:								
Norbergs socken	Kallmora silvergrufva.....	1	235	¹²⁾ 439	—	—	—	439
	Nya Månsgrufvan.....	1	1,077	179	—	—	—	179
Sala stad	Sala storgrufva.....	1	9,410	¹³⁾ 542	—	—	—	542
	Summa för Västmanlands län	3	10,722	1,160	—	—	—	1,160
	Värde i kronor	—	—	41,490	—	—	—	41,490

¹⁾ Malmen är osofrad. — ²⁾ Där af 175 ton ur äldre varp. — ³⁾ Anrikningsprodukt. — ⁴⁾ Där af anrikningsprodukt 388 ton. — ⁵⁾ Där af anrikningsprodukt 304 ton. — ⁶⁾ Där af anrikningsprodukt 10,083 ton. — ⁷⁾ Där af anrikningsprodukt 142 ton. — ⁸⁾ Brutet som beskickningsmalm. — ⁹⁾ Där af 608 ton blymalm och 265 ton blandgods; af blymalmen äro 485 ton vunna genom anrikning. — ¹⁰⁾ Ur äldre varp; genom anrikning äro utvunna 957 ton. — ¹¹⁾ Kopparkis i förening med svafvel- och magnetkis. — ¹²⁾ Ur äldre varp; genom anrikning äro utvunna 232 ton. — ¹³⁾ Dessutom 3,138 ton vaskmalm och 1,196 ton sylta.

Tab. 7. (Forts.) Uppfordrad malm af annat slag än järnmalm år 1902.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Grufvornas (gruffältens)		Antal grufvor, ur hvilka malm erhållits.	Brutet berg och malm. Ton.	Erhållen skrädd malm i ton.				
belägenhet.	benämning.			Silfver- och blymalm.	Kopparmalm.	Manganmalm.	Zinkmalm.	Summa.
Kopparbergs län:								
Falu stad	Falu grufva	1	44,416	—	1) 17,637	—	—	17,637
Kopparbergs socken	Skyttgrufvorna	2	21,100	—	2,445	—	1,972	4,417
Vika socken	Nya Kalfbäcksgruvnan	1	1,800	—	—	—	447	447
Silfbergs socken	Lobergsfältet	1	500	—	240	—	—	240
	Vallbergsfältet	1	1,000	—	—	—	314	314
Garpenbergs socken	Garpenbergs odalfält	1	4,000	—	20	—	360	350
	Ryllshyttefältet	1	60,800	—	13	—	2) 10,900	10,913
Grangärde socken	Långfallsgrufvan och Godgrufvan	2	1,936	—	17	—	3) 220	237
Norrbärke socken	Stollbergsfältet	2	19,576	4) 6,796	—	—	—	6,796
	Summa för Kopparbergs län	12	155,128	6,796	20,372	—	14,213	41,381
	Värde i kronor	—	—	33,982	291,755	—	383,260	708,997
Gäffleborgs län:								
Alfta socken	Flåtsbogruvnan	1	1,056	—	—	—	48	48
	Summa för Gäffleborgs län	1	1,056	—	—	—	48	48
	Värde i kronor	—	—	—	—	—	725	725
Norrbottens län:								
Gellivare socken	Nautanens malmfält	10	9,731	—	5) 6,558	—	—	6,558
	Summa för Norrbottens län	10	9,731	—	6,558	—	—	6,558
	Summa för hela riket	59	291,579	9,378	30,095	2,850	48,783	91,106
	Värde i kronor	—	—	165,688	320,841	54,959	1,712,169	2,253,657

1) Där af ur äldre varp 2,589 ton; af den vunnna malmen voro 1,858 ton guldförande. — 2) Innehåller äfven bly; genom anrikning äro utrunna 6,508 ton. — 3) Zinkblyhaltig anrikningsmalm. — 4) Bly- och zinkmalm. Vid Stiffhyttans anrikningsverk äro ur 6,845 ton anrikningsmalm från Stollbergsfältet framställda 509 ton blyslig till ett värde af 40,735 kronor och 431 ton zinkslig till ett värde af 8,624 kronor. — 5) Där af 1,232 ton ur äldre varp. Malmens värde kan icke uppgifvas, då en ändamålsenlig metod för dess tillgodogörande i sin helhet ännu icke kunnat fastställas.

Tab. 8. Uppfordringen ur stenkolsgrufvorna år 1902.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	
Stenkolsfältens			Brytningsmängd (berg, stenkol och lera). Ton.	Erhållna produkter.									
belägenhet.	benämning.	Antal uppforderings- schakt.		Stenkol.						Eldfast lera.		Klinkerlera.	
				Nr 1.	Nr 2.	Nr 3 (inbeg. flis.)	Tillsammans.			Kvantitet. Ton.	Värde. Kronor.	Kvantitet. Ton.	Värde. Kronor.
			T o n.			Kvantitet. Ton.	Värde. Kronor.	Kvantitet. Ton.	Värde. Kronor.	Kvantitet. Ton.	Värde. Kronor.	Kvantitet. Ton.	Värde. Kronor.
Kristianstads län:													
Västra Broby m. fl. socknar...	Hyllinge 1) ..	1	25,116	2,811	2,897	2,624	8,332	63,422	15	23	13,053	19,579	
Malmöhus län:													
Ekby socken	Skromberga ..	3	123,440	7,778	48,413	2,298	58,489	334,472	10,574	36,462	48,847	111,672	
Risekatslösa socken	Boserup	1	10,500	4,750	550	—	5,300	50,000	1,850	3,700	—	—	
Höganäs, Väsby m. fl. socknar	Höganäs	4	153,686	21,072	40,953	20,734	82,759	589,509	45,313	65,250	—	—	
Södra Vrams socken	Billesholm ..	5	144,274	73,170	17,905	—	91,075	942,626	30,315	50,626	—	—	
	Ijungsgårda ..	1	42,919	12,690	4,615	—	17,305	179,107	23,855	39,838	—	—	
Bjufs socken	Bjuf	2	99,908	29,104	11,915	413	41,432	351,885	43,572	72,619	2,426	7,076	
Näs socken	Stabbarp	1	8,340	—	41	—	41	207	5,818	17,454	698	311	
	Summa	18	608,183	151,375	127,289	26,069	304,733	2,511,228	161,312	285,972	65,024	138,638	

1) Ligger delvis inom Kristianstads, delvis inom Malmöhus län, men upptages här endast på förstnämnda län.

Tab. 9. Uppfordrad fältspat år 1902.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
F ä l t s p a t s b r o t t e n s		Antal arbetade fältspatsbrott.	Erhållen fältspat.			
belägenhet.	benämning.		1.ma.	2.da.	Till-sammans.	Värde i kronor.
		T o n.				
Stockholms län:						
Vätö socken	Hästängen	1	—	60	60	90
Österåkers socken	Ytterby ¹⁾	1	232	177	409	6,621
	Yttersberg ¹⁾	1	276	533	809	11,601
	Svimminge	1	93	918	1,011	8,646
	Lervik	1	—	410	410	2,460
	Margretelund (Härsbacka) ¹⁾	1	1,245	516	1,761	17,520
Ornö socken	Ornö grufva nr 2	1	800	1,050	1,850	14,900
	Summa för Stockholms län	7	2,646	3,664	6,310	61,838
Östergötlands län:						
Godegårds socken	Skrumpetorp ¹⁾	1	1,100	200	1,300	19,800
Krokeks socken	Lösings allmäningsgrufva	3	1,425	911	2,336	11,680
	Summa för Östergötlands län	4	2,525	1,111	3,636	31,480
Blekinge län:						
Ronneby socken	Pentseryd	1	100	—	100	1,200
Bräkne-Hoby socken	Västra Ryd	2	58	28	86	632
	Summa för Blekinge län	3	158	28	186	1,832
Göteborgs och Bohus län:						
Torps socken	Sandvass	1	574	494	1,068	14,444
	Marie grufva	1	12	29	41	414
	Timmerhult	1	20	177	197	1,522
Röra socken	Brattås ¹⁾	1	8	15	23	210
	Lerskall	1	35	59	94	855
	Lunden	1	219	925	1,144	9,492
	Dalby	1	134	32	166	2,272
	Röd	1	53	47	100	1,036
	Båtsbräcka	1	44	9	53	696
	Skredseröd	1	14	11	25	254
	Kärra	1	12	7	19	208
Morlanda socken	Kroken	1	12	50	62	380
Dragsmarks socken	Munkeby	1	44	1,371	1,415	9,058
	Summa för Göteborgs och Bohus län	13	1,181	3,226	4,407	40,841
Västmanlands län:						
Bro socken	Kolsva	1	—	3,230	3,230	38,760
	Summa för Västmanlands län	1	—	3,230	3,230	38,760
Kopparbergs län:						
Stora Tuna socken	Holmtjärn	1	7	184	191	1,146
	Summa för Kopparbergs län	1	7	184	191	1,146
	Summa för hela riket	29	6,517	11,443	17,960	175,897

¹⁾ Enligt i redogörelsen lämnad uppgift brytes här, jämte fältspat, äfven kvarts.

Tab. 10. Tillverkning af andra metaller än järn år 1902.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
Bergverk.	Guld.		Silfver.				Bly.				Koppar.			
	Slutbehandlad produkt.		Halfprodukt.		Slutbehandlad produkt.		Halfprodukt.		Slutbehandlad produkt.		Halfprodukt.		Slutbehandlad produkt.	
	Kg.	Värde i kr.	Kg.	Värde i kr.	Kg.	Värde i kr.	Kg.	Värde i kr.	Kg.	Värde i kr.	Kg.	Värde i kr.	Kg.	Värde i kr.
Östergötlands län:														
Åtvidabergs kopparverk.....	—	—	1) 269	4,980	—	—	—	—	—	—	2) 152,000	66,600	3) 74,059	75,117
Malmöhus län:														
Hälsingborgs kopparverk.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4) 701,300	473,400	5) 59,480	59,480
Göteborgs och Bohus län:														
Ceros' fabriker.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6) 22,700	15,890	—	—
Örebro län:														
Kafveltorps koppar-, bly- och silfververk.....	7) 0,434	1,076	—	—	7) 69,6	4,201	8) 466,680	74,669	9) 319,315	51,089	10) 58,075	34,845	11) 44,448	41,596
Västmanlands län:														
Sala silfververk.....	7) 1,347	3,200	—	—	7) 957,0	62,400	8) 466,325	128,600	12) 523,378	94,500	—	—	—	—
Sala extraktionsverk.....	—	—	13) 5,051	22,091	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kallmora smältverk.....	—	—	—	—	—	—	8) 88,643	18,900	—	—	—	—	—	—
Kopparbergs län:														
Falu kopparverk.....	14) 92,528	230,528	—	—	14) 338,6	22,000	—	—	—	—	—	—	—	—
Näverbergs kopparverk.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15) 370,250	92,500	—	—
Summa	94,309	234,804	5,320	27,071	1,365,2	88,601	1,021,648	222,169	842,693	145,589	1,304,325	683,235	177,987	176,193

1) Silfverprecipitat med 28,975 % silfver. — 2) Cementkoppar. — 3) Raffinadkoppar, vunnna på torra vägen. — 4) Cementkoppar med 75 % koppar. — 5) Raffinadkoppar, vunnna på torra vägen ur från Norge importerad bessemererad koppar. — 6) Cementkoppar med 70 % koppar. — 7) Vunnet på torra vägen. — 8) Verkbley. — 9) Raffinadbley. — 10) Råkoppar med 70,5 % koppar. — 11) Garkoppar. — 12) Där af frisk- och raffinadbley 519,278 kg., värde 93,400 kr., och silfverglitt 4,100 kg., värde 1,100 kronor. — 13) Silfverprecipitat med 7,32 % silfver. — 14) Vunnet på våta vägen. — 15) Kopparskärsten.

Tab. 11. Diverse vid bergverken beredda produkter år 1902.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.
Verkens		Svafvel.		Kopparvitriol.		Järnvitriol.		Alun.		Blyerts.		Brunsten, pulveriserad.		Andra produkter.	
bolägenhet.	benämning.	Kg.	Värde i kr.	Kg.	Värde i kr.	Kg.	Värde i kr.	Kg.	Värde i kr.	Kg.	Värde i kr.	Kg.	Värde i kr.	Kg.	Värde i kr.
Jönköpings län.....	Pulveriseringsverket vid Dunkehällar.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	487,000	22,000	—	—
Kalmar län.....	Ölands alunverk.....	—	—	—	—	—	—	144	12	—	—	—	—	—	—
Kristianstads län....	Andrarums alunverk.....	—	—	—	—	—	—	3,770	364	—	—	—	—	—	—
Malmöhus län.....	Skånska superfosfat- och svafvelsyrefabriken.....	—	—	—	—	—	—	128,425	12,150	—	—	—	—	—	—
Göteb. o. Bohus län	Ceros' fabriker.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1) 51,200	3,580
Örebro län.....	Åmmebergs rosthytta.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2) 27,564,000	1,543,584
Västmanlands län....	Västansfors grafitverk.....	—	—	—	—	—	—	—	—	63,339	9,500	—	—	—	—
Kopparbergs län....	Falu kopparverk.....	74,000	7,400	1,256,767	395,882	126,750	7,600	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottnens län....	Norrbottnens malmförd- lingsverk.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3) 3,895,295	58,429
Summa		74,000	7,400	1,256,767	395,882	126,750	7,600	132,339	12,526	63,339	9,500	487,000	22,000	31,510,195	1,605,593

1) Zinksulfat. — 2) Rostadt zinkblende. — 3) Apatitprodukt.

Tab. 12. Motorer, använda vid grufvor och andra bergverk år 1902.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
1.o. Vid grufvor och fältspatsbrott.	Motorer för handkraft. Antal.	Kreatursvandringsgar. Antal.	Vattenhjul och -turbiner.			Ångmaskiner.			Andra maskiner. 1)			Summa.		
			Hela antalet.	Däraf med uppgifven styrka.		Hela antalet.	Däraf med uppgifven styrka.		Hela antalet.	Däraf med uppgifven styrka.		Hela antalet.	Däraf med uppgifven styrka.	
				Antal.	Hästkrafter.		Antal.	Hästkrafter.		Antal.	Hästkrafter.		Antal.	Hästkrafter.
Stockholms län	11	4	—	—	—	15	15	498	2) 6	4	31	36	19	529
Uppsala län	1	—	4	4	120	17	17	450	—	—	—	22	21	570
Södermanlands län	1	1	1	1	20	6	6	80	2	2	50	11	9	150
Östergötlands län	1	2	1	1	12	4	4	46	2	2	120	10	7	178
Jönköpings län	1	—	—	—	—	1	1	6	3) 1	1	5	3	2	11
Blekinge län	—	—	—	—	—	—	—	—	4) 1	—	—	1	—	—
Kristianstads län	—	—	—	—	—	3	3	260	—	—	—	3	3	260
Malmöhus län	—	—	1	1	5	50	50	2,244	5) 10	10	362	61	61	2,611
Göteborgs och Bohus län	3	—	—	—	—	3	3	10	—	—	—	6	3	10
Värmlands län	2	1	35	35	500	5	5	87	6) 2	2	18	45	42	605
Örebro län	8	11	53	53	1,126	33	33	722	7) 41	41	1,154	146	127	3,002
Västmanlands län	1	10	11	11	260	15	15	289	8) 26	26	816	63	52	1,365
Kopparbergs län	6	10	30	30	549	43	42	810	9) 62	62	2,461	151	134	3,820
Gälleborgs län	—	2	5	5	140	3	3	77	—	—	—	10	8	217
Norrbottnens län	8	3	—	—	—	10	10	1,232	—	—	—	21	10	1,232
Summa	43	44	141	141	2,732	208	207	6,811	153	150	5,017	589	498	14,560
2.o. Vid andra bergverk.														
Stockholms stad	—	—	—	—	—	—	—	—	3) 1	1	10	1	1	10
Stockholms län	—	—	6	6	102	6	6	132	—	—	—	12	12	234
Uppsala län	—	—	58	58	1,576	20	20	606	—	—	—	78	78	2,182
Södermanlands län	—	—	17	17	606	1	1	85	—	—	—	18	18	691
Östergötlands län	—	—	60	60	2,686	12	4	370	5	5	315	77	69	3,371
Jönköpings län	—	—	18	18	243	—	—	—	—	—	—	18	18	243
Kronobergs län	—	—	2	2	25	—	—	—	—	—	—	2	2	25
Kalmar län	—	—	28	28	886	3	3	145	9) 1	1	2	32	32	1,033
Blekinge län	—	—	2	2	175	1	1	12	—	—	—	3	3	187
Kristianstads län	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Malmöhus län	—	—	—	—	—	3	3	95	10) 3	3	34	6	6	129
Göteborgs och Bohus län	—	—	—	—	—	1	1	20	—	—	—	1	1	20
Älfsborgs län	—	—	7	7	430	—	—	—	3) 1	1	50	8	8	480
Skaraborgs län	—	—	7	7	67	—	—	—	—	—	—	7	7	67
Värmlands län	—	—	144	144	9,798	9	9	409	1	1	500	154	154	10,707
Örebro län	—	—	198	198	9,505	13	13	1,133	41	41	820	252	252	11,458
Västmanlands län	—	—	109	109	4,304	25	25	630	18	18	610	152	152	5,544
Kopparbergs län	—	—	160	156	12,098	28	27	1,524	11) 2	2	46	190	185	13,668
Gälleborgs län	—	—	124	124	8,279	56	56	5,404	—	—	—	180	180	13,683
Västernorrlands län	—	—	5	5	135	2	2	42	—	—	—	7	7	177
Västerbottnens län	—	—	3	3	41	—	—	—	—	—	—	3	3	41
Norrbottnens län	—	—	—	—	—	3	3	400	—	—	—	3	3	400
Summa	—	1	948	944	50,956	183	174	11,007	73	73	2,387	1,205	1,191	64,350
Summornas summa	43	45	1,089	1,085	53,688	391	381	17,818	226	223	7,404	1,794	1,689	78,910

1) Elektriska motorer, när annat ej är särskildt angifvet. — 2) Däraf 2 vindhjul samt 1 gasmotor om 6 hkr och 3 fotogénmotorer om 25 hkr. — 3) Fotogénmotor. — 4) Häfvert. — 5) Däraf 1 pulsmeter om 10 hkr. — 6) Fotogénmotorer. — 7) Däraf 3 fotogénmotorer om 32 hkr, 1 vattenpelaremaskin om 25 hkr och 2 membranpumpar om 20 hkr. — 8) Däraf 7 fotogénmotorer om 62 hkr. — 9) Vindhjul. — 10) Däraf 1 fotogénmotor om 4 hkr. — 11) 1 fotogénmotor om 6 hkr och 1 gasmotor om 40 hkr.

Tab. 13. Antal arbetare, använda vid bergverken år 1902.

1. L ä n.	2. Järngrufvor.			3. Silfver- och blygrufvor.			4. Koppargrufvor.			5. Zinkgrufvor.			6. Andra malmgrufvor.							
	Under jord. Män.	I dagen.		Under jord. Män.	I dagen.		Under jord. Män.	I dagen.		Under jord. Män.	I dagen.		Under jord. Män.	I dagen.						
		Män.	Kv.		Män.	Kv.		Män.	Kv.		Män.	Kv.		Män.	Kv.	Män.	Kv.			
Stockholms län	165	190	1	350	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Uppsala län	154 ¹⁾	274	16	444	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3		
Södermanlands län	91	70	12	173	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Östergötlands län	17	14	—	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Jönköpings län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Värmlands län	407 ²⁾	255	41 ³⁾	703	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15)		
Örebro län	1,540 ⁴⁾	751	116	2,407	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Västmanlands län	698	538	56	1,292	34	32	—	66	49	21	—	11)	70	234	317	17	13)	568		
Kopparbergs län	1,111 ⁵⁾	1,503	117	2,731	20	35	—	55	135	132	—	12)	267	182	149	78	14)	409		
Gälleborgs län	69	71	16	156	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	8	—	—	19		
Norrbottnens län	242 ⁶⁾	1,961	—	2,203	—	—	—	—	56	12	—	—	68	—	—	—	—	—		
Summa	4,494	7,5627	375	10,496	54	67	—	121	275	206	—	481	536	474	95	1,105	20	6	—	26
Däraf under 18 år	155 ⁸⁾	847	128	1,130	—	11	—	11	—	26	—	26	—	110	27	137	—	4	—	4

1. L ä n.	2. Stenkolsgrufvor.			3. Fältspatsbrott.			4. Järnverk.			5. Guld-, silfver- och blyverk.			6. Kopparverk.			7. Öfriga verk.			8. S u m m a.				
	Under jord. Män.	I dagen.		Under jord. Män.	I dagen.		Män.	Kv.	Summa.	Män.	Kv.	Summa.	Män.	Kv.	Summa.	Män.	Kv.	Summa.	Män.	Kv.	Tillsammans.		
		Män.	Kv.		Män.	Kv.																Män.	Kv.
Stockholms stad	—	—	—	—	—	—	19	—	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	—	19		
Stockholms län	—	—	—	20	60	1 ¹⁶⁾	81	168	—	168	—	—	—	—	—	—	—	—	603	2	605		
Uppsala län	—	—	—	—	—	—	—	838	—	838	—	—	—	—	—	—	—	—	1,269	16	1,285		
Södermanlands län	—	—	—	—	—	—	—	134	—	134	—	—	—	—	—	—	—	—	295	12	307		
Östergötlands län	—	—	—	8	45	2 ¹⁶⁾	55	847	—	847	—	17)	46	—	20)	46	—	—	1,162	2	1,164		
Jönköpings län	—	—	—	—	—	—	—	23	—	23	—	—	—	—	—	—	—	—	48	—	48		
Kronobergs län	—	—	—	—	—	—	—	6	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	6		
Kalmar län	—	—	—	—	—	—	—	221	—	221	—	—	—	—	—	—	—	—	224	—	224		
Blekinge län	—	—	—	—	6	1	7	100	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	106	1	107		
Kristianstads län	63	23	—	86	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	89	—	89		
Malmöhus län	1,584	508	1	2,093	—	—	—	—	—	—	—	—	—	120	—	21)	120	29	2,241	1	2,242		
Göteborgs och Bohus län	—	—	—	—	33	17	7 ¹⁶⁾	57	—	—	—	—	—	5	—	22)	5	—	24)	—	55	7	62
Älfsborgs län	—	—	—	—	—	—	—	79	—	79	—	—	—	—	—	—	—	—	79	—	79		
Skaraborgs län	—	—	—	—	—	—	—	6	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	6		
Värmlands län	—	—	—	—	—	—	—	1,931	—	1,931	—	—	—	—	—	—	—	—	2,593	41	2,634		
Örebro län	—	—	—	—	—	—	—	2,752	—	2,752	46	—	18)	46	—	23)	—	128	—	5,838	133	5,971	
Västmanlands län	—	—	—	—	31	14	45	2,270	—	2,270	61	—	19)	61	—	—	8	—	3,672	70	3,742		
Kopparbergs län	—	—	—	—	1	—	1	3,059	—	3,059	—	—	—	25	—	25	288	—	25)	288	6,640	195	6,835
Gälleborgs län	—	—	—	—	—	—	—	2,702	—	2,702	—	—	—	—	—	—	—	—	2,861	16	2,877		
Västernorrlands län	—	—	—	—	—	—	—	97	—	97	—	—	—	—	—	—	—	—	97	—	97		
Västerbottnens län	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3		
Norrbottnens län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	77	—	77		
Summa	1,647	531	1	2,179	61	160	25	246	15,255	—	15,255	107	—	107	196	—	196	538	—	538	30,254	496	30,750
Däraf under 18 år	157	59	—	216	—	31	3	34	1,307	—	1,307	9	—	9	4	—	4	17	—	17	2,737	158	2,895

1) Där af 7 sysselsatta med arbete, motsvarande grufarbete under jord. — 2) Där af 4 sysselsatta med arbete, motsvarande grufarbete under jord. — 3) En del af dessa arbetare (vid Långbansfältet) har äfven brutit manganmalm. — 4) Där af 19 sysselsatta med arbete, motsvarande grufarbete under jord. — 5) Där af 381 sysselsatta med arbete, motsvarande grufarbete under jord. — 6) Där af 1,618 sysselsatta med arbete, motsvarande grufarbete under jord. — 7) Där af 2,059 sysselsatta med arbete, motsvarande grufarbete under jord. — 8) Där af 116 sysselsatta med arbete, motsvarande grufarbete under jord. — 9) Arbetarne redovisas dels under koppar-, dels under zinkgrufvor. — 10) Dessa arbetare hafva äfven brutit zinkmalm. — 11) En del af dessa arbetare har äfven brutit blymalm; arbetarne vid Kafveltorpsfältet redovisas under zinkgrufvor. — 12) Arbetarne vid Skyttgrufvan, Garpenbergs odalfält, Ryllshyttfältet och Långfallsgrufvan redovisas under zinkgrufvor. — 13) Arbetarne hafva äfven brutit bly- och kopparmalm; jfr anm. 9 och 11. — 14) En del af dessa

arbetare har äfven brutit kopparmalm; jfr anm. 12. Arbetarne vid Stollbergsfältet äro upptagna under silfver- och blygrufvor; se anm. 10. — 15) Arbetarne äro upptagna under järngrufvor; se anm. 3. — 16) En del af dessa arbetare har äfven brutit kvarts. — 17) Arbetarne redovisas under kopparverk. — 18) Arbetarne hafva äfven varit sysselsatta med framställning af koppar. — 19) Arbetarne redovisas under »öfriga verk». — 20) Arbetarne hafva äfven varit sysselsatta med framställning af silfverprecipitat; jfr anm. 17. — 21) Arbetarne hafva äfven varit sysselsatta med framställning af »purple oro». — 22) Arbetarne hafva äfven varit sysselsatta med framställning af zinksulfat. — 23) Arbetarne äro upptagna under guld-, silfver- och blyverk; jfr anm. 18. — 24) Arbetarne äro upptagna under kopparverk; se anm. 22. — 25) Arbetarne hafva äfven varit sysselsatta med framställning af guld och silfver; jfr anm. 19.

Tab. 14. Olyckshändelser vid bergverken år 1902.

Ann. Med undantag af de i not särskildt anmärkta fallen hafva samtliga här upptagna dödade och skadade varit manliga arbetare öfver 18 år.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
L ä n.	Antal olyckshändelser.			Antal dödade.				Antal skadade, så att däraf uppstått oförmåga till arbete under minst 14 dagar.				Tillsammans dödade och skadade.		
	Vid grufvor och fältspatsbrott.	Vid andra bergverk.	Summa.	Vid grufvor och fältspatsbrott		Vid andra bergverk.	Summa.	Vid grufvor och fältspatsbrott.		Vid andra bergverk.	Summa.	Vid grufvor och fältspatsbrott.	Vid andra bergverk.	Summa.
				Nere i grufvan.	Öfvan jord.			Nere i grufvan.	Öfvan jord.					
Stockholms län.....	4	3	7	1	—	—	1	2	1	3	6	4	3	7
Uppsala län.....	7	5	12	—	—	—	—	4	3	1) 5	12	7	5	12
Södermanlands län.....	5	1	6	—	—	—	—	4	1	1	6	5	1	6
Östergötlands län.....	8	31	39	1	1	—	2	1	5	31	37	8	31	39
Jönköpings län.....	1	—	1	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	1
Kalmar län.....	—	4	4	—	—	—	—	—	—	4	4	—	4	4
Blekinge län.....	—	6	6	—	—	—	—	—	—	6	6	—	6	6
Kristianstads län.....	4	—	4	2) 1	—	—	1	2	1	—	3	4	—	4
Malmöhus län.....	70	5	75	4	—	—	4	3) 60	7	5	72	71	5	76
Göteborgs och Bohus län.....	1	—	1	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	1
Älfsborgs län.....	—	3	3	—	—	—	—	—	—	3	3	—	3	3
Värmlands län.....	39	49	88	—	—	—	—	22	4) 17	5) 49	88	39	49	88
Örebro län.....	104	72	176	3	—	—	3	3) 82	1) 20	5) 72	174	105	72	177
Västmanlands län.....	15	35	50	3	—	2	5	12	—	5) 33	45	15	35	50
Kopparbergs län.....	125	58	183	2	—	1	3	5) 90	33	3) 57	180	125	58	183
Gälleborgs län.....	—	51	51	—	—	1	1	—	—	50	50	—	51	51
Västernorrlands län.....	—	2	2	—	—	—	—	—	—	2	2	—	2	2
Norrbottnens län.....	91	1	92	—	—	—	—	14	77	1	92	91	1	92
Summa	474	326	800	15	1	4	20	295	165	322	782	476	326	802

1) Däraf 2 under 18 år. — 2) Under 18 år. — 3) Däraf 3 under 18 år. — 4) Däraf 2 kvinnor öfver 18 år. — 5) Däraf 1 under 18 år.

Tab. 15. Antal utmål, för hvilka hvilostånd beviljats att gälla från och med den 1 januari 1903.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	
L ä n.	Af bergmästarne beviljade hvilostånd för:										Af bergsofverst. bev. förlängning af hvilost. för:		Summa utmål.
	Järnmalm.	Guld-malm.	Silfver- och bly-malm.	Koppar-malm.	Mangan-malm.	Kobolt-malm.	Nickel-malm.	Zink-malm.	Summa.	Järnmalm.	Koppar-malm.		
Stockholms län.....	16	—	—	—	—	—	—	—	16	—	—	16	
Uppsala län.....	7	—	—	—	—	—	—	7	—	—	7		
Jönköpings län.....	2	40	—	1	11	—	1	55	—	—	55		
Kalmar län.....	—	—	—	1	—	1	—	2	—	—	2		
Värmlands län.....	5	—	—	—	—	—	—	6	—	—	6		
Örebro län.....	21	—	4	—	—	—	—	25	6	—	31		
Västmanlands län.....	18	—	1	—	—	—	—	19	5	—	24		
Kopparbergs län.....	57	—	—	1	—	—	—	64	2	3	69		
Gälleborgs län.....	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1		
Västernorrlands län.....	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	1		
Västerbottnens län.....	6	—	—	—	—	—	—	6	—	—	6		
Norrbottnens län.....	119	—	2	178	—	—	—	299	11	—	310		
Summa	252	40	7	182	11	1	1	7	501	24	3	528	

Tab. 16. Antal mutsedlar, utfärdade under år 1902.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.
1:o) Å nyupptäckta fyndigheter:	Mutsedlar, gällande																
	Järnmalm.	Guld- malm.	Silfver- och bly- malm.	Koppar- malm.	Mangan- malm.	Kobolt- malm.	Nickel- malm.	Zink- malm.	Titan- malm.	Molybden- malm.	Vismut- malm.	Arsenik- malm.	Svafvel- kis.	Magnetkis.	Apatit.	Magnesi- t.	Summa.
Stockholms län	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Uppsala län	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Södermanlands län	—	—	—	—	—	—	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	14
Östergötlands län	1	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	7
Kalmar län	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	4
Blekinge län	—	—	—	—	—	1	—	—	—	14	—	1	—	—	—	—	16
Göteborgs och Bohus län	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Älfsborgs län	—	—	1	¹⁾ 1	3	—	—	—	—	—	—	²⁾ 7	—	—	—	—	12
Skaraborgs län	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Värmlands län	12	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
Örebro län	34	—	³⁾ 2	3	—	—	—	6	—	3	—	—	—	—	—	—	48
Västmanlands län	7	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
Kopparbergs län	24	—	3	3	—	—	—	⁴⁾ 5	—	—	—	—	1	—	—	—	36
Gäflleborgs län	3	—	1	⁵⁾ 2	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	10
Västernorrlands län	17	—	—	⁶⁾ 2	—	—	⁷⁾ 9	—	—	—	—	⁸⁾ 1	—	—	—	—	29
Jämtlands län	—	1	—	1	—	—	⁹⁾ 1	—	—	—	—	2	—	—	—	—	5
Västerbottens län	1	—	—	¹⁰⁾ 23	—	—	¹¹⁾ 10	—	—	—	—	—	4	—	—	—	38
Norrbottnens län	¹²⁾ 111	—	—	¹³⁾ 179	—	—	1	—	—	¹⁴⁾ 12	—	—	¹⁵⁾ 9	—	3	¹⁶⁾ 87	402
Summa	215	2	13	223	6	4	22	14	14	17	14	4	21	1	3	87	660
2:o) Å förut inmutade fyndigheter:																	
Stockholms län	10	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
Uppsala län	5	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Södermanlands län	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
Östergötlands län	4	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
Jönköpings län	3	1	2	31	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	39
Kalmar län	3	—	—	8	—	1	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	17
Göteborgs och Bohus län	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Älfsborgs län	5	—	—	¹⁷⁾ 4	¹⁸⁾ 16	—	—	—	—	—	—	¹⁹⁾ 2	—	—	—	—	27
Värmlands län	38	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48
Örebro län	86	—	²⁰⁾ 7	1	—	—	—	9	—	1	—	1	—	—	—	—	105
Västmanlands län	8	—	3	4	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
Kopparbergs län	²¹⁾ 119	—	4	²²⁾ 13	—	—	3	²³⁾ 5	—	—	—	—	—	—	—	—	144
Gäflleborgs län	7	—	²⁴⁾ 1	⁵⁾ 1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
Västernorrlands län	4	—	—	—	—	—	²⁵⁾ 1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Jämtlands län	—	—	—	²⁶⁾ 14	—	—	²⁷⁾ 4	—	—	—	—	3	—	—	—	—	21
Västerbottens län	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Norrbottnens län	²⁸⁾ 369	—	²⁹⁾ 21	³⁰⁾ 56	—	—	³¹⁾ 3	—	—	2	—	—	—	—	—	—	451
Summa	673	1	39	152	16	2	14	14	—	9	—	6	1	—	—	—	927
Summornas summa	888	3	52	375	22	6	36	28	14	26	14	4	27	2	3	87	1,587

¹⁾ Koppar- och järnmalm. — ²⁾ Därav 5 koppar- och svafvelkis. — ³⁾ Bly- och zinkmalm. — ⁴⁾ Därav 1 zink- och kopparmalm. — ⁵⁾ Uppgifves föra äfven nickel- och svafvelkis. — ⁶⁾ Därav 1 silfver- och kopparmalm. — ⁷⁾ Därav 6 koppar-, nickel- och blymalm, 1 nickel- och kopparmalm samt 2 magnetkis. — ⁸⁾ Silfvermalm och svafvelkis. — ⁹⁾ Magnetkis. — ¹⁰⁾ Därav 4 zink- och kopparmalm. — ¹¹⁾ Därav 5 järn- och nickel- och kopparmalm samt 5 magnetkis. — ¹²⁾ Därav 14 järn-, koppar-, silfver- och guld- och kopparmalm samt 14 järn- och kopparmalm. — ¹³⁾ Därav 46 guld- och kopparmalm samt 1 zink- och kopparmalm. — ¹⁴⁾ Järnmalm och molybdengläns. — ¹⁵⁾ Guld- och svafvelkis. — ¹⁶⁾ Därav 12 järnmalm och magnetkis. — ¹⁷⁾ Därav 1 koppar- och silfver-, 1 koppar- och järnmalm, 1 koppar- och svafvelkis samt 1 koppar-, silfver- och blymalm. — ¹⁸⁾ Därav 8 mangan- och järnmalm. — ¹⁹⁾ Därav 1 med magnetit. — ²⁰⁾ Därav

6 bly- och zinkmalm. — ²¹⁾ Därav 2 järn- och zinkmalm. — ²²⁾ Därav 2 zink- och kopparmalm och 1 järn- och kopparmalm. — ²³⁾ Därav 3 zink- och blymalm. — ²⁴⁾ Uppgifves föra äfven järnmalm. — ²⁵⁾ Nickel- och kopparmalm. — ²⁶⁾ Därav 1 koppar-, järn- och nickel- och kopparmalm samt svafvelkis. — ²⁷⁾ Därav 2 nickel- och kopparmalm samt 2 koppar-, nickel- och guld- och kopparmalm. — ²⁸⁾ Därav 68 järn- och kopparmalm. — ²⁹⁾ Därav 2 silfver-, bly-, zink- och järnmalm, 1 silfver-, koppar-, nickel- och koboltmalm samt 2 arsenik-, kobolt-, silfver-, koppar- och nickel- och koboltmalm. — ³⁰⁾ Därav 16 guld- och kopparmalm, 3 zink- och kopparmalm samt 4 koppar-, arsenik- och koboltmalm med svafvel- och magnetkis. — ³¹⁾ Därav 1 magnetkis, blyglans och kopparkis samt 2 magnet- och kopparkis jämte nickel- och kopparkis.

Tab. 17. Antal utmål, tilldelade under år 1902.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
L ä n .	Järn- malm.	Järn- och silfver- malm.	Järn- och koppar- malm.	Bly- och zinkmalm.	Blyglans, koppar- o. magnetkis.	Koppar- malm.	Koppar-, silfver- och guldmalm.	Koppar-, silfver-, guld-, zink- och blymalm samt magnetkis.	Zink- och koppar- malm.	Molybden- malm.	Summa.
Stockholms län	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Östergötlands län	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Jönköpings län	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Kalmar län.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Värmlands län	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Örebro län	28	—	—	3	—	6	—	—	—	—	37
Västmanlands län	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
Kopparbergs län	13	2	1	—	—	—	—	—	2	—	18
Västernorrlands län	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Västerbottens län	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
Norrbottens län	178	—	24	—	2	2	71	105	—	—	382
Summa	259	2	25	3	2	8	71	105	2	2	479

Tab. 18. Arbetsskyldighetens fullgörande i utmålen ¹⁾ år 1902.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	
A. Vid järnmalmegrufvor, belägna i:	A n t a l u t m å l							A n t a l u t m å l ¹⁾								
	med arbetsskyldigheten fullgjord							med arbetsskyldigheten fullgjord								
	genom arbete under året		genom arbete under inom angrän- sande utmål.		genom erläg- gande af afgift.		under hvil- ostånd.	Sum- ma.	genom arbete under året		genom arbete under inom angrän- sande utmål.		genom erläg- gande af afgift.		under hvil- ostånd.	Sum- ma.
	med	utan	med	utan	med	utan	med	utan	med	utan	med	utan	med	utan	med	utan
Stockholms län.....	10	4	17	3	19	13	66	Södermanlands län.....	1	—	—	—	—	4	5	
Uppsala län	8	—	1	—	7	8	24	Östergötlands län.....	6	6	9	2	1	6	30	
Södermanlands län.....	8	8	—	6	4	5	31	Jönköpings län.....	3	9	10	41	5	1	69	
Östergötlands län.....	3	2	—	—	—	—	5	Kalmar län.....	—	3	—	1	2	8	14	
Jönköpings län.....	5	11	—	—	5	7	28	Älfsborgs län.....	—	—	—	—	3	—	3	
Kalmar län.....	—	—	—	—	—	1	1	Skaraborgs län.....	—	—	—	11	—	—	11	
Värmlands län	23	7	2	8	51	5	96	Värmlands län.....	1	1	—	—	8	1	11	
Örebro län.....	77	37	35	38	65	78	330	Örebro län.....	12	12	2	—	11	18	55	
Västmanlands län.....	47	19	31	38	41	122	298	Västmanlands län.....	2	3	—	1	1	17	24	
Kopparbergs län.....	98	40	55	31	137	146	507	Kopparbergs län.....	12	14	10	3	14	22	75	
Gäddleborgs län.....	5	1	—	2	3	2	13	Gäddleborgs län.....	2	—	—	—	1	2	5	
Västernorrlands län	—	1	—	—	—	—	1	Västernorrlands län.....	1	1	—	—	1	—	3	
Västerbottens län.....	16	—	—	—	—	—	16	Jämtlands län.....	—	—	—	—	—	9	9	
Norrbottens län.....	51	53	152	43	87	43	429	Norrbottens län.....	188	35	8	2	—	16	249	
Summa (A)	351	183	293	169	419	430	1,845	Summa (B)	228	84	39	61	47	104	563	
C. Vid stenkolsgrufvor, belägna i:																
Kristianstads län:																
a) Områden, koncessionerade enligt lagen den 28 maj 1886.....	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	
Malmöhus län:																
a) Områden, koncessionerade enligt lagen den 28 maj 1886.....	2	²⁾ 5	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	9	
b) Utmål enligt äldre författning (inbegripet Högånäsältet, räknadt såsom 1 utmål).....	55	—	346	—	—	—	—	55	—	—	—	—	—	—	401	
Summa (C)	58	5	346	—	—	—	—	58	5	346	—	—	—	2	411	
Summornas summa	637	272	678	230	466	536	2,819	Summornas summa	637	272	678	230	466	536	2,819	

¹⁾ Beträffande stenkolsgrufvor jämväl de enligt lagen den 28 maj 1886 koncessionerade områdena. — ²⁾ Däraf 1 koncessionerat område, tillhörande både Malmöhus och Kristianstads län.

Tab. 19. Bergverken fördelade efter egare år 1902.

(Grufvor, ur hvilka malm erhållits under redogörelseåret, samt andra verk, hvilka under året varit i gång).

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
L ä n.	Antal grufvor och fältspatsbrott				Antal järnverk				Antal andra bergverk				Summa bergverk			
	tillhörande			Summa.	tillhörande			Summa.	tillhörande			Summa.	tillhörande			Summa.
	en-samma egare.	aktiebolag.	andra bolag.		en-samma egare.	aktiebolag.	andra bolag.		en-samma egare.	aktiebolag.	andra bolag.		en-samma egare.	aktiebolag.	andra bolag.	
Stockholms stad	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1
Stockholms län	5	10	2	17	1	3	—	4	—	—	—	—	6	13	2	21
Uppsala län	—	6	13	19	6	6	—	12	—	—	—	—	6	12	13	31
Södermanlands län	3	6	1	10	3	3	—	6	—	—	—	—	6	9	1	16
Östergötlands län	4	3	1	8	4	6	—	10	—	1	—	1	8	10	1	19
Jönköpings län	3	—	—	3	3	1	2	6	1	—	—	1	7	1	2	10
Kronobergs län	—	—	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—	2	—	—	2
Kalmar län	—	—	—	—	1	3	—	4	—	1	—	1	1	4	—	5
Blekinge län	3	—	—	3	—	1	—	1	—	—	—	—	3	1	—	4
Kristianstads län	—	1	—	1	—	—	—	—	1	—	—	1	1	1	—	2
Malmöhus län	1	6	—	7	—	—	—	—	—	2	—	2	1	8	—	9
Göteborgs och Bohus län	13	—	—	13	—	—	—	—	—	1	—	1	13	1	—	14
Älfsborgs län	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	1
Skaraborgs län	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	1	1	2
Värmlands län	2	23	12	37	1	11	5	17	—	—	—	—	3	34	17	54
Örebro län	6	50	61	117	3	29	12	44	—	1	1	2	9	80	74	163
Västmanlands län	5	22	23	50	4	17	4	25	2	2	—	4	11	41	27	79
Kopparbergs län	9	46	45	100	4	21	6	31	1	1	—	2	14	68	51	133
Gäffleborgs län	—	5	1	6	2	15	—	17	—	—	—	—	2	20	1	23
Västernorrlands län	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	2	—	2
Västerbottens län	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1
Norrbottnens län	—	37	—	37	—	—	—	—	—	1	—	1	—	38	—	38
Summa	54	215	159	428	35	121	30	186	5	10	1	16	94	316	190	630

Tab. 20. För bevillning uppskattad inkomst af bergverksdrift år 1902.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
L ä n.	Järngrufvor.		Stenkolsgrufvor.		Andra grufvor samt fältspatsbrott.		Järnverk.		Andra bergverk.		Tillsammans.	
	Antal taxerade grufvor.	Uppskattad inkomst. Kronor.	Antal taxerade grufvor.	Uppskattad inkomst. Kronor.	Antal taxerade grufvor och fältspatsbrott.	Uppskattad inkomst. Kronor.	Antal taxerade verk.	Uppskattad inkomst. Kronor.	Antal taxerade verk.	Uppskattad inkomst. Kronor.	Antal taxerade grufvor och bergverk.	Uppskattad inkomst. Kronor.
Stockholms län	6	15,800	—	—	5	21,129	3	50,471	—	—	14	87,400
Uppsala län	11	114,290	—	—	1	5,040	12	494,339	—	—	24	613,669
Södermanlands län	8	29,101	—	—	—	—	6	107,108	—	—	14	136,209
Östergötlands län	—	—	—	—	1	60,883	7	282,430	—	—	8	343,313
Jönköpings län	—	—	—	—	2	3,000	5	3,200	1	1,000	8	7,200
Kronobergs län	—	—	—	—	—	—	2	5,800	—	—	2	5,800
Kalmar län.....	—	—	—	—	—	—	4	39,936	1	359	5	40,295
Kristianstads län	—	—	—	—	—	—	—	—	1	500	1	500
Malmöhus län	—	—	7	609,398	—	—	—	—	2	43,181	9	652,579
Göteborgs och Bohus län	—	—	—	—	12	6,572	—	—	1	6,000	13	12,572
Älfsborgs län.....	—	—	—	—	—	—	1	56,800	—	—	1	56,800
Skaraborgs län.....	—	—	—	—	—	—	1	1,200	—	—	1	1,200
Värmlands län	23	206,096	—	—	2	17,400	14	627,942	—	—	39	851,438
Örebro län	69	765,296	—	—	14	341,490	38	870,650	2	77,463	123	2,054,899
Västmanlands län	36	663,549	—	—	2	21,200	18	645,343	2	13,700	58	1,343,792
Kopparbergs län	51	1,136,761	—	—	4	154,383	19	799,900	1	83,018	75	2,173,062
Gäffleborgs län	5	6,660	—	—	—	—	16	682,595	—	—	21	689,255
Västernorrlands län	—	—	—	—	—	—	1	28,000	—	—	1	28,000
Västerbottens län	—	—	—	—	—	—	1	5,000	1	20,000	2	25,000
Norrbottnens län.....	16	452,128	—	—	—	—	—	—	—	—	16	452,128
Summa	225	3,389,681	7	609,398	43	631,097	148	4,700,714	12	244,221	435	9,575,111

Järnmalmsbrytningen i olika länder åren 1871—1901.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.
År.	Sverige.	Finland.	Ryska riket (utom Finland).	Tyska riket med Luxemburg.	Belgien.	Storbritannien och Irland.	Frankrike.	Spanien.	Italien.	Österrike.	Ungern (med Slavonien och Kroatien).	Algeriet.	Amerikas Förenta Stater.	Öfriga länder (Kuba, Grekland, Kanada m. fl.).	Summa för samtliga järnmalmsproducerande länder.
	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.
1871.....	662,539	41,215	791,328	4,368,075	697,273	16,597,024	2,099,706	585,763	85,517	771,398	321,334	172,333	3,440,000	48,000	30,681,504
1872.....	732,430	67,401	824,534	5,895,674	749,781	16,851,041	3,081,026	721,468	163,339	927,628	350,000	391,190	5,140,000	66,000	35,961,512
1873.....	832,490	58,416	843,235	6,177,576	503,565	15,827,480	3,051,124	811,926	259,418	1,040,461	350,000	420,696	5,160,000	62,000	35,398,387
1874.....	926,416	60,032	874,042	5,137,468	527,050	15,083,161	2,515,548	423,401	279,533	906,485	423,314	460,273	4,840,000	63,000	32,519,773
1875.....	822,437	82,680	981,187	4,730,353	365,044	16,074,950	2,505,870	520,095	227,547	704,984	390,419	522,630	4,080,000	61,000	32,069,196
1876.....	796,605	73,524	937,760	4,711,982	269,206	17,111,851	2,393,340	884,568	231,790	554,966	347,459	511,569	3,760,000	79,000	32,663,620
1877.....	738,803	29,850	816,358	4,980,048	234,127	16,960,681	2,426,278	1,578,150	229,732	538,701	345,559	454,236	4,160,000	70,000	33,562,523
1878.....	677,448	33,822	877,290	5,462,060	207,157	15,978,740	2,469,953	1,703,051	189,721	666,159	330,734	375,838	4,640,000	71,000	33,682,973
1879.....	645,365	44,818	954,331	5,859,440	195,212	14,610,495	2,271,173	1,754,295	186,857	628,246	320,632	417,853	5,528,000	74,000	33,490,717
1880.....	775,344	37,580	986,125	7,233,640	253,499	18,315,325	2,874,263	3,565,338	289,058	696,832	445,774	614,146	7,234,288	78,000	43,404,212
1881.....	826,137	30,025	987,239	7,599,801	223,412	17,726,034	3,032,070	3,502,681	421,065	618,964	465,479	656,646	8,534,000	212,000	44,835,553
1882.....	892,863	27,360	1,049,725	8,263,254	208,867	18,321,327	3,467,251	4,726,293	242,083	902,510	546,112	567,119	9,300,000	207,000	48,721,764
1883.....	885,124	30,957	966,309	8,756,617	215,670	17,662,002	3,297,853	4,526,279	203,582	882,313	598,424	556,980	9,260,000	199,000	48,041,110
1884.....	909,553	46,632	968,406	9,005,796	176,005	16,396,861	2,976,948	3,907,266	225,368	973,829	650,871	492,936	7,762,000	208,000	44,700,471
1885.....	873,362	29,536	1,064,204	9,157,869	187,118	15,665,404	2,318,104	3,933,298	200,955	931,471	651,289	419,174	7,722,000	259,000	43,412,784
1886.....	872,480	27,716	1,060,965	8,485,758	152,508	14,336,445	2,285,648	4,166,946	209,082	796,116	635,464	432,761	10,160,000	420,000	44,041,889
1887.....	903,186	30,531	1,325,054	9,351,106	172,436	13,308,233	2,579,465	6,796,266	230,575	846,566	566,061	437,643	11,481,000	436,000	48,464,122
1888.....	959,540	34,859	1,365,979	10,664,308	185,542	14,824,859	2,841,757	5,609,876	177,157	1,009,320	634,457	383,958	12,256,000	605,000	51,552,612
1889.....	985,904	48,693	1,591,174	11,002,188	181,526	14,779,537	3,070,389	5,710,639	173,489	1,115,153	665,619	351,800	14,750,330	678,000	55,104,441
1890.....	941,241	59,435	1,736,233	11,409,625	172,291	14,001,915	3,471,718	6,546,495	220,702	1,361,548	792,241	474,632	16,292,620	874,000	58,354,746
1891.....	987,405	58,692	1,939,816	10,657,521	202,204	12,982,740	3,579,286	4,882,080	216,486	1,231,248	875,563	404,964	14,824,637	2,145,000	54,987,642
1892.....	1,293,583	58,210	1,985,968	11,539,133	209,943	11,494,216	3,706,748	5,436,150	214,487	993,290	920,541	452,603	16,557,413	2,320,000	57,182,285
1893.....	1,483,762	53,810	2,041,183	11,457,533	238,783	11,383,264	3,517,438	5,497,540	191,305	1,109,112	977,248	393,921	11,773,031	2,330,000	52,447,930
1894.....	1,927,212	68,243	2,420,127	12,392,065	311,222	12,565,773	3,772,101	5,397,419	187,728	1,214,736	900,486	343,830	12,069,754	2,347,000	55,917,696
1895.....	1,904,662	67,725	2,859,300	12,349,600	312,637	12,817,261	3,679,767	5,514,339	183,371	1,384,911	955,263	318,416	16,212,936	2,570,000	61,130,188
1896.....	2,039,019	74,680	3,130,370	14,162,335	307,031	13,919,976	4,062,390	6,762,582	203,966	1,448,615	1,269,680	374,496	16,261,536	2,600,000	66,616,676
1897.....	2,087,166	88,688	4,023,778	15,465,979	240,774	14,008,484	4,582,236	7,419,768	200,709	1,613,876	1,421,129	441,467	17,798,335	2,772,000	72,164,339
1898.....	2,302,914	69,140	4,802,321	15,893,246	217,370	14,404,444	4,731,394	7,197,047	190,110	1,733,649	1,666,836	473,569	19,587,741	2,800,000	76,069,731
1899.....	2,435,200	80,115	5,800,000	17,989,635	201,445	14,693,400	4,985,702	9,397,733	236,549	1,725,144	1,567,860	550,941	25,086,346	3,015,000	87,765,070
1900.....	2,609,500	89,281	6,200,000	18,964,294	247,890	14,253,327	5,447,694	8,675,749	247,278	1,894,458	1,633,983	601,788	28,003,212	3,015,000	91,883,454
1901.....	2,795,160	66,167	6,100,000	16,570,182	248,000	12,472,186	4,790,732	7,906,517	232,299	1,963,246	1,557,300	514,473	29,359,325	3,100,000	87,675,587

Tackjärnstillverkningen i olika länder åren 1871—1901.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
År.	Sverige.	Finland.	Ryska riket (utom Finland).	Tyska riket med Luxemburg.	Belgien.	Storbritannien och Irland.	Frankrike.	Spanien.	Italien.	Österrike.	Ungern (med Slavonien och Kroatien).	Amerikas Förenta Stater.	Öfriga länder.	Summa för samtliga tackjärnsproducerande länder.
	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.
1871	298,761	20,653	359,000	1,563,682	609,230	6,733,214	859,641	53,000	16,641	260,451	132,901	1,731,102	211,000	12,852,276
1872	339,409	19,449	399,000	1,988,395	655,565	6,849,800	1,217,838	56,000	24,000	312,800	146,857	2,589,492	241,000	14,842,605
1873	345,720	24,366	379,923	2,240,574	607,373	6,671,514	1,381,626	43,000	28,770	371,039	163,469	2,601,938	266,000	15,125,312
1874	327,852	24,784	378,751	1,906,263	532,790	6,087,271	1,415,807	40,000	28,736	332,157	161,898	2,439,682	240,000	13,915,991
1875	350,539	20,586	426,836	2,029,389	541,805	6,467,309	1,448,272	36,900	28,473	303,459	159,704	2,056,113	250,000	14,119,385
1876	352,467	26,094	441,552	1,846,345	490,508	6,660,893	1,435,212	44,491	18,599	273,046	127,379	1,898,864	247,000	13,862,450
1877	344,536	22,423	399,725	1,932,726	470,488	6,714,403	1,506,827	46,919	15,616	259,036	128,593	2,099,660	252,000	14,192,952
1878	340,858	14,398	417,389	2,147,641	518,646	6,483,148	1,521,274	66,763	18,995	293,197	141,053	2,338,034	235,000	14,536,296
1879	342,547	17,941	432,642	2,226,588	389,330	6,091,262	1,400,286	68,742	12,097	285,840	118,321	2,785,723	240,000	14,411,319
1880	405,713	22,456	448,228	2,729,038	608,084	7,873,221	1,725,293	85,939	17,336	320,302	143,932	3,896,554	308,000	18,584,096
1881	430,012	22,052	469,479	2,914,009	624,736	8,274,760	1,886,350	114,394	27,800	379,640	164,000	4,210,562	301,000	19,818,824
1882	398,945	22,254	478,903	3,380,806	726,946	8,724,067	2,039,067	120,064	24,778	435,478	176,261	4,697,296	330,000	21,554,865
1883	422,627	17,814	481,686	3,469,718	783,433	8,665,769	2,069,430	139,920	24,306	522,400	176,456	4,669,038	313,000	21,755,597
1884	430,534	22,706	509,510	3,600,613	750,812	7,936,715	1,871,537	124,363	18,405	539,621	194,725	4,163,434	301,000	20,463,975
1885	464,737	24,379	527,526	3,687,434	712,876	7,534,117	1,630,648	159,225	15,991	499,097	215,687	4,169,238	261,000	19,841,955
1886	442,457	18,052	530,948	3,528,660	701,677	7,121,910	1,516,574	148,000	12,291	485,313	234,667	5,774,262	298,000	20,812,811
1887	456,625	20,712	612,436	4,023,953	755,781	7,680,470	1,567,622	165,000	12,265	511,777	192,753	6,519,822	301,000	22,820,216
1888	457,052	19,685	667,116	4,337,121	826,850	8,126,953	1,683,349	165,000	12,538	586,121	204,106	6,593,574	352,000	24,031,465
1889	420,665	15,000	740,268	4,524,558	832,226	8,155,989	1,733,964	197,874	13,473	617,012	238,810	7,725,300	362,000	23,877,199
1890	456,103	23,750	926,723	4,658,454	787,836	8,030,681	1,962,196	170,782	14,346	666,273	299,107	9,349,946	524,000	27,870,194
1891	490,913	23,074	1,004,745	4,641,217	684,126	7,524,561	1,897,389	149,249	11,930	617,145	304,701	8,412,348	410,000	26,171,398
1892	485,664	24,167	1,014,252	4,937,460	753,268	6,816,603	2,057,389	134,299	12,729	630,790	309,857	9,303,512	437,000	26,916,990
1893	453,421	21,356	1,159,704	4,986,002	745,264	7,088,622	2,003,096	134,563	8,038	663,345	318,902	7,238,494	442,000	25,262,807
1894	462,809	21,174	1,312,760	5,380,039	818,597	7,546,179	2,069,714	123,798	10,329	742,372	329,985	6,763,906	450,000	26,031,662
1895	462,930	23,220	1,431,105	5,464,501	829,234	7,826,714	2,003,868	179,752	9,213	778,510	349,163	9,597,449	413,000	29,368,659
1896	494,418	25,670	1,841,362	6,372,575	959,411	8,798,236	2,339,537	100,786	11,287	816,967	409,815	8,761,097	437,000	31,359,164
1897	538,197	32,812	1,835,647	6,881,466	1,031,732	8,937,208	2,481,191	146,940	8,393	887,945	420,478	9,807,123	450,000	33,465,132
1898	531,766	26,668	2,195,042	7,312,766	982,748	8,769,249	2,534,427	113,492	12,850	957,836	469,404	11,962,317	587,000	36,455,565
1899	497,727	26,612	2,684,360	8,143,132	1,036,185	9,454,204	2,567,388	113,071	13,250	996,385	471,279	13,843,183	860,000	40,706,776
1900	526,868	31,002	2,876,297	8,520,540	1,048,507	9,052,107	2,699,424	91,126	12,200	1,000,207	455,558	14,014,475	850,000	41,148,311
1901	528,375	31,085	2,820,000	7,880,087	1,000,000	8,055,505	2,388,823	100,000	16,000	1,030,200	450,000	16,137,710	1,024,000	41,461,785